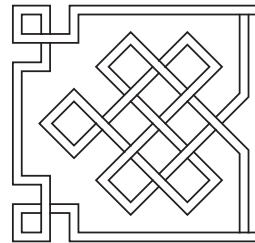
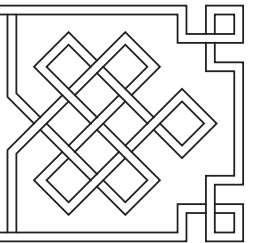

ཁྱོ

༡༡། འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཡམོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་
གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་བཅུ་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ།།

ཐ་མའི་ཁྱད་ག་པ། ལོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱ་སྦྱོར་པ། རྩེ་དཔོན་ཆོས་རྩེ་སྤྲ་མ་དབང་ལྷུག་སྦྱོབས་ལྡན།

སྤྱི་ཁབ་སྦྱོབ་སྦྱོན་པ། སྤྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བྱ།

གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།

ཁྱུ་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།

དཔེ་སྒྲིག་པ། ལོ་ཙྰ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤེས་སྤྱན་ཆོག་ས།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བིདྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཁྱད་ག་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ།

མཁན་པོ་དག་སྦྱོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྐྱ་དོན་གྲུབ།

གན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལཱ་ཙྰ་མངས་རྒྱས་བསྐྱད་ཆོག་སོགས།

ཁྱད་ག་པ། བརྩ་བིདྱ་འི་གཙུག་ལག་སྦྱོབ་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སྦྱོབ་དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་རྣམས་དང་། སྦྱོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཡར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་རྣམས།

བར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར། གསུང་འབུམ་བོད་སོ་གཉིས་ཅན།

༡༠༠༠ བར་སྒྱུན་ཁུས།

རྒྱ་	<p>༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ། སྒྲེགས་བམ་བརྒྱ་གཉིས་པ། ༩ན། ནང་། ༡། ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་</p>	
ལྷ་	<p>ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བྱར་བཀོལ་ལ། ལྷེབ་མ། ༡༠༩ 1–203 བཞུགས། ༡ རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། 3 ༢ རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། 21 ༣ འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། 39 ༤ རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་</p>	
ལྷ་	<p>ངེས་བྱེད། 43 ༥ དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད། 122 ༦ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་ལེའུའི་བྱར་མཆན། 201–203 བཅས་སོ།། ༢། ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་</p>	
ལྷ་	<p>གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བྱར་བཀོལ་ལ། ལྷེབ་མ། ༡༠༩ 205–416 བཞུགས། ༡ རྗོད་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 208 ༢ ངག་གི་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 242 ༣ མ་བསལ་</p>	:::
	<p>བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 285 ༤ གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ། 351 ༥ དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ། 357 ༦ དངོས་བསྟན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། 365 ༧ ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་ལེའུའི་</p>	
ལྷ་	<p>བྱར་མཆན། 415–416 བཅས་སོ།། ཁྱོན་བསྡོམས་ལྷེབ་མ། ༡༠༩ བཞུགས།</p>	

༡༡། །རི་སྐད་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྤྱ་བའི་སེང་གེ་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བརྩ་བརྩན་པ་ཆེན་པོས་བྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངང་ཚུལ་དགུས་བརྩན་ཅིང་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱད་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀམ་སྟོ་གྲོས་རིང་ལུགས་སྤྱ་བའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བརྟན་པ་སྤྱ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བརྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྤྱ་རྟོ་རྗེ་དང་བྱགས་རྒྱད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བརྩ་དུག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྟོ་རྗེས་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བརྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་དུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟོབ་ཁ་འགུ་སྤྱ་ཕྱེད་དང་པོ་ཤེས་རབ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱགས་སྤྱས་བུ་སྟོབ་དུ་ཁ་འགུའི་སྤྱ་ཕྱེད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྟག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་གྱི་མེ་ཏོག་

ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱ་ཕྱེང་དགྲུ་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱ་པའི་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐུགས་སྤྲུལ་བུ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་
 འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྡོ་རྗེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱ་བའི་དུས་སུ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱབ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་བསྐྱངས་པས་སྟིགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེགས་བམ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་
 རྒྱན་ཞུས་ཐུབ་པ་ནི། སྤྱ་མའི་མཛད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡོངས་གྱི་ཕ་རོལ་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བྱ་ཡི་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 སྦྱིར་འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་སྦྱི་རོལ་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སྟོབ་ཡོངས་གྱི་སྟིང་དུ་བརྟག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༡༡། །རི་ལྷ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བྲིད་ལུང་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ལྷ་ཁ་བརྩ་བིདྱའི་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ནས་བྱགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐབས་རྗེ་
 ཡོངས་འཛིན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཆོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བགྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱེས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེང་པར་སྐྱུན་
 ཞུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མུང་གཞི་ལྷ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ལས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་སྟེ་མ་དམ་པ་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྡོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་བྲིད་མཛོད་
 སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱོན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བརྩ་བིདྱའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ལྷོ་གུ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་བྱུར་བཀོལ་ཁ་སློང་བཅས་མཛོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྗེའི་གསུང་འདུལ་ལྷོ་གུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། སར་བྱེན་ལྷོ་གུ་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཐུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ལྷོ་གུ་ཐུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛོ་དང་། རྗེ་དཔལ་པོའི་གསུང་

༡༡། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་གསོལ་དཔོན་སྒྲ་མ་བཟླ་ཤེས་ཆོ་དབང་བུང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ལུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཆོམས་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ལྷ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་གསུང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་
 དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྩ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཟླ་ཤེས་ལུན་
 ཆོགས་དཔེ་སྐྱོན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་དག་སྟོབ་

ནམས་དང་། བཙུན་དགོན་བཤད་གྲ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྲིང་གི་དགོ་སློབ་ནམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྒར་དཔེ་སྐྱོན་གནང་ཟིན་པའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་བསྐྱར་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་དང་། ལུས་ཆེན་གཙོ་བོ་གསུང་
 འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས་ནས་མཛད་དེ། ཐ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྐྱོན་འབུལ་ལུས། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་མཛད་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བྲིད་
 ལུང་བསྟུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་གནང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལྷ་ཡ་ ཆོས་༣༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ཐ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་གྲུབ་པ་
 ནམས་བྲིད་ལུང་གནང་རྒྱ་དབུ་བཙུགས། དེ་ལྟར་བྲིད་ལུང་གནང་བཞེན་པའི་སྐབས་བཟོ་བའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་དགོ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱུལ་དང་བྲངས་
 ཀྱིས་ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙུགས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཕབ་ལུས་པ་ཁག་གསུང་འབུམ་གཙོ་
 སྒྲིག་པས་དག་བཙོས་ནན་ཏན་གྱིས་ལུས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ཡསྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནན་ཏན་བཅར་བ་དང་། སྐབས་འགར་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆོ་དབང་བརྒྱད་སྟོན་སེང་ལུལ་བས་བཀའ་སློབ་

༡༡། །ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱིགས་ཏེ་ཐ་མའི་ཁྱད་ག་ལྟ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་
 མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཕབ་ཁུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་པོད་༡༩ ཅམ་
 རྟེ། བྱོན་བསྐྱེམས་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་བྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་མཆན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བྱོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིགས་ལྟར་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་
 འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྷག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྱིན་ཆགས་པའི་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགྲུང་གྲངས་བྱ་དགྲུ་དང་དགྲུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཕེབས་
 པའི་སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཁྱད་ག་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྐྱིག་བཞེན་པའི་ཆེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་
 བཞེན་གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཆད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྐྱིགས་པ་ཡིན་པས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་

༡༡། |ཕུ་ལྷ་རྒྱ་མཚོ། དེ་ལྟར་། ཆོག་པ་བཅད་ལ་ལེགས་སྒྱུར་དང་མཐུན་པར་(མེ་མོ་ལྟ་ལྟ་)ལྟ་བུ་བྲིས་ཡོད། ཡུལ་གྱི་མིང་གཞན་རྣམས་གཙོ་བོ་སྒྲ་གདངས་དང་མཐུན་པར་(ཐའེ་
མན་ལྟ་བུ་དང་། མ་ལེ་གི་ཡ་ལྟ་བུ་)བྲིས་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ་ཞུ་བ་ནི། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་པར་སྒྱུར་གྱི་འགོ་གོན་རྣམས་སྒྱུ་ལི་རྗེ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་སྒྲ་མ་དབང་ལྷག་སྟོབས་ལྡན་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་
ཆེན་པོས་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ས་མཛད་པ་དང་། སྤྱུལ་སྤྱུ་དམ་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཞུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་རྒྱུར་སྒྱུར་བ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲུབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྟ་བུ་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་སྒྲིག་དགོས་པའི་བཀོད་བྱུང་ནན་པོ་མཛད་དེ་བཀའ་སྟོབས་
ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་ལྷགས་ལུང་བསྟུལ་དགོས་པའི་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ནི་གཞུང་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འཁུམས་པས་སྤྱིང་དབུས་ནས་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ལན་བརྒྱུར་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྱུ་ཆོ་བརྟན་ཅིང་མཛད་ཤིན་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ། དེ་བཞིན་སྒྱུ་ལི་གཙོ་བོ་ལྷག་མཛོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་དང་། སྒྱུ་ལི་གསོལ་དཔོན་སྟོ་བཟང་རྩོ་རྗེ་བུང་

དཔྱུ་མཉམས་	<p>༡༡། །བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་དག་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ལ་ཕྱར་བ་གྱུ་འདེགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲ་ཕབ་ལུས་པའི་གསུང་</p>	
དཔྱུ་མཉམས་	<p>རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙུག་གི་སྒྲིག་པས་ལུ་དག་གནང་བའི་སྒྲ་བས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཟླ་བའི་དུའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ཀམ་ལུ་ཆོག་མཁས། མཁན་</p>	
དཔྱུ་མཉམས་	<p>པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ལུ་ཆོག་མཁས། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་མགོན་པོ། སྟོབ་དཔོན་ལྷན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རིང་གཡུང་དུང་།</p>	
དཔྱུ་མཉམས་	<p>སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་</p>	
ཀམ་ལུ་བཤད་	<p>དུ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལྷན་ཀ་རའི་འགན་འཛིན་ཨུ་ཅུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་</p>	
	<p>ཆོག །བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཚུལ་ཁྱིམས་ལོར་བྲ། བསྟན་རྣམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ལུ་དག་གི་</p>	xv

ཕྱག་རོགས་ནན་ཏན་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དབུ་མཛེད་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་གཙོས་
 པའི་དག་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་མཛེད་དེ་རྗེ་སྤྱ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མ་
 འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་སྤྱ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར་དབང་པོའི་
 གསུང་ཕྱད་ཚད་རང་གྲོལ་སོགས་དང་། རྩུང་པ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་མགུར་སོགས་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་དག་འདུན་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ལྷས་ཏེ་སྒྲ་ཕབ་གནང་བེན་
 ཀྱང་། ལྷ་དག་གི་ལས་རིམ་འགའ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་དུས་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་པར་སྐྱོན་ལྷ་མ་བུའ་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མཁན་ཆེན་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་སོགས་
 གལ་ཆེན་རིགས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་དང་དག་ཐེར་མཐིལ་བྱིན་པ་ལྷས་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ཞིག་པར་སྐྱོན་ལྷ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད། མཐའ་དོན་ཞི་བར་

དཔྱལ་བའི་རྒྱུ་	<p>༡༡། །གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་བྲུལ་མུར་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་བྲ་འགྱའི་གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྟན་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཟོ་བཅུ་འདི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།</p>	xvii
བདུན་བྱེན།		
གསལ་བཤད།		

དཀར་

གཅིག་

ཆེན་

༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྐྱུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ། བོད། ཀ། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་
 ཐོར་བུའི་སྒྲིབ། བོད། ཁ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ། བོད། ག། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། བོད། ང། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲིབ་།
 བོད། ཅ། དཀར་བརྒྱད་གསེར་ཐེང་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཐེང་བའི་ཁ་སྒྲིབ་། བོད། ཆ། ཀར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁའི་རྣམ་ཐར། ཁ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྒྱུལ། སྒོ་
 གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗེད་པོ། གསོལ་འདེབས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་
 འདེབས། ཞབས་བརྟན། ཟུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟེངས་བསྒྲིབ་སོགས། རྗེ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐྱབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བྱགས་གསོའི་དཀར་སྒྲོབ་བྱགས་བསྐྱུས།
 འདུལ་བའི་སྒྲིབ། བོད། ཇ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་མདོའི་ས་བཅད། རྣལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། ཀླ་རི་ཀླ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། འདུལ་བ་

མདོ་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གཙུག་ལྷན་སྦྲེལ་ཆ། བོད། ༡༡ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གཙུག་ལྷན་སྦྲེལ་ཆ། བོད། ༡༡ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གཙུག་ལྷན་སྦྲེལ་ཆ།
 མཛོད་ཀྱི་སྒྲིལ། བོད། ༡༡ མཛོད་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གྲུབ་བདེའི་བཅུད་བསྐྱུས། རི་མཆོའི་བྱར་མཆན། ཆོད་མའི་སྒྲིལ། བོད། ༡༡ རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་གྲུབ་ལེའུ་དང་། མཛོད་སྐུམ་
 ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༡༡ རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༡༡ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་མཛོད་སྐུམ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་
 བཀོལ། བོད། ༡༡ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲོང་བཅས། ཆོད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོང་པ་གཙོ་བོར་
 བསྟན་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲིལ། བོད། ༡༡ སྦྱོང་འཇུག་གི་ཆོག་འགྲེལ་གཙུག་ལྷན་སྦྲེལ་ཆ། བོད། ༡༡ སྦྱོང་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ། སྦྱོང་འཇུག་དང་བྱང་སྒྲིལ་གྱི་ས་བཅད། རྒྱལ་སྐུས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་
 སྦྱོང་སྦྱོང་གི་འགྲེལ་པ། བོད། ༡༡ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྦྱོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན། མི་འབྲུགས་སྦྱོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཟླེད་བྱང་སྐོག་སྦྱོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྐྱུས་དོན།

༣༣	༡༣། །ཡར་ཕྱིན་སྒྲོར། བོད། ཚ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་དང་། རོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན། དབུ་མའི་སྒྲོར། བོད། ཇ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་	
༣༤	བདུས་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཟུབ་ཤིང་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། བོད། ཁ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཕ་བ་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བདུས། ཟུབ་	
༣༥	མཐའ་སྟིང་བསྐྱུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྒྲོར། བོད། ཉ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།	
༣༦	དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། བོད། ཟ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྗེ་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟིང་གི་ས་བཅད། སྟོ་སྟོང་གི་སྒྲོར། བོད། འ། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། ཚིག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ། དྲགས་པོ་ཚེས་བཞིའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས། སྒྲོམ་རིམ་གྱི་	xi
	སྒྲོར། བོད། ཡ། སྒྲོམ་རིམ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཞལ་གདམས་མགུར་འགྲེལ་སྒྲོར། བོད། ར། དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། གསུང་བ་སུམ་ཅུའི་འགྲེལ་པ།	

རྩི་མི་ལའི་མགུར་འགྲེལ་ཕྱོགས་བསྒྲུས། ཕྱག་ཆེན་སྒྲོར། བོད། ལ། ཕྱག་ཆེན་སྒྲོར་འགྲོའི་བྲིད། རྩི་རྩི་འཆང་བྱང་མའི་འགྲེལ་པ། ཕྱག་ཆེན་དང་ཆོས་དྲུག་གི་བསྒྲུས་དོན་ས་བཅད། ཕྱག་ཆེན་གརྩ་
 མ་དང་། ཆོག་བསྒྲུས་ཀྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ས་ར་ཉའི་དོ་རྩ་མཛོད་མན་ངག་གི་འགྲེལ་པ། བོད། ཤ། ས་ར་ཉའི་དོ་རྩ་སྒྲོར་གསུམ་ཀྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། བོད། ས། འཇམ་མགོན་ལྷ་
 མགུར་གཉུག་མ་རང་ཤར་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྩང་པའི་ཕྱག་ཆེན་ལྷ་མགུར་གྱི་ས་བཅད། རྩིགས་ལྷན་རྒྱན་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་དོ་མཛུབ་ཚུགས་གདམས་པའི་འགྲེལ་པ། ཕྱག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་
 ཀྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། དེའི་བྲི་བ་བྲིས་ལན། བྱམ་མིན་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར། བོད། ཉ། བྱམ་བཞིའི་དམིགས་རིམ། བཀ་མོའི་ལྷ་བྲིད་ཀྱི་ས་བཅད། བསྐྱེད་རྩིགས་གནད་བསྒྲུས་ཀྱི་བསྒྲུས་དོན་ས་
 བཅད། འོད་དཔག་དང་། སྒྲན་སྒྲ་དང་། དགོན་སྦྱི་དང་། མགོན་པོའི་རྒྱན་ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བྲིད། བར་དོ་བཞིའི་བསྒྲུས་དོན་དང་བྲི་བ་བྲིས་ལན། ལག་ལེན་ཆོ་གའི་སྒྲོར་ལས། བྱམ་མོང་མདོའི་སྒྲོར།
 རྒྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་ཆོག །འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། ཆབ་གཏོར། རྩི་མ་གསུམ། གནས་ཆོག །སྒྲན་ཆོག །སངས་རྒྱས་རབས་བདུན་ཆོ་ག་བཅས་ཀྱི་འདོན་ཆ་ཕྱག་བཞེས་བེན་བྲིས།

དར་	<p>༡༡། །ལག་ལེན་ཆོ་གའི་སྒོར་ལས། ཐུན་མིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཅུ་སོགས། མགོན་པོའི་ཆོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། རྩ་ལ་སེར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། བཀའ་བསྒྲོ་བྱིན་རྒྱབས་</p>	
གསུམ་བྱིན།	<p>བྱ་ཚུལ། དག་བསྟེན་ཕྱིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྒྲེམས། ཆོགས་སྤྱ། དྲིས་ལན་སྒོར་བཅས། སྤང་དོར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བཀའ་སྒྲོ་བསྒོར། བོད། ༸༡ སྤང་དོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཉམས་</p> <p>ཕྱོང་ཤོན་པོའི་སྒྲིང་གཏམ། སྤང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་གནས་བརྟན་ཤོན་པོའི་ཞལ་ལུང་། བོད། ༸༢ བཅའ་ཡིག་སྒོར། ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་སྒོར། ཐོབ་ཡིག་སྒོར། ཐོར་བུ་སྒྲ་</p> <p>ཆོགས་ཀྱི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བྱོན་གསོལ་འདེབས་སྒོར། བོད། ༸༣ བར་སྒྱུན་སྒྲོན་བརྩོད་སྒོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྒོར། ལུ་འཕྱིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྒོར། རྩེ་</p> <p>ཉིད་ལ་ལུལ་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱུས། རྩེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྒྲུབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོ་བ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ལུ་འཕྱིན་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་</p> <p>སྒོན་ཆོག་སྒོར་བཅས་བཞུགས།</p>	xxiii
ཆག་		

༡༡། ཁོ་མ་རིགས་གཞུང་གི་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་བའོལ་བཞུགས་སོ།

༡༡། །དཔལ་ལྷན་ཟབ་གསལ་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །མ་འདྲེས་ཚེས་ཀྱན་མངོན་སུམ་གཟིགས་གྱུར་གྱང་། །ཚེས་ཀྱན་གཏན་
 ཚིགས་ལམ་ནས་གསུང་མཛད་པའི། །ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀྱན་རྟོག་ལ་ཤར་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ། །དོན་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་བྱིས་པའི་སྒོ། །དོན་དང་དོན་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡི། །རང་དོན་ལེའུ་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་མཚོད་པར་བརྗོད་པ་དང་ཚུམ་
 པར་དམ་བཅའ་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། །གསུམ་པ་རང་དོན་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །ལེའུའི་འབྲེལ། །འབྲེལ་བ་ཅན་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པའོ། །

༡༡། །དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། བརྟེན་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ། རྟེན་གཏན་
 ཆོག་པ་བཤད་པ། རྟགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་བཤད་པ། རྟགས་ཆོས་གྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་འདི་དག་མདོན་སུམ་ལེའུ་
 ཉིད་དུ། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེ་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པས་རང་དོན་ལེའུ་འདིར་མ་བཟུལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟེན་
 གཏན་ཆོག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་

གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ནི་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་དངོས་སྟོབས། ཡིད་ཆེས། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་སྤྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
 རྟེ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ནི་མདོན་སུམ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟུགས་བརྟན་སྤྱི་རོལ་ལྟར་
 སྒྲུང་བ་དོན་དང་འདྲ་བ་ནི་ཚད་མ། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་ན། རྟགས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་པ་
 ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་རང་གང་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་སྟོས་པ་
 ནི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྱུབ་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ཉིད་སྟོས་པས་སྟོན་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྟན་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོར་ལོ་མ་

༡༡། །འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྱུབ་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ཉིད་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་ནས་སྤར་མ་སྒྲོས་པས་ནི། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་
 ཏྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏྟགས་ཁོ་ན་བྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་ནས་མཉན་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་
 བྱོགས་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་མ་གྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱོགས་ཤེས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོགས་མཆོན་ཉིད་
 བའི་བྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རས་ཡུག་གི་བྱོགས་གཅིག་ཆོག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆོག་པར་བཏགས་པར་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་གསལ་པོར་མི་སྟོན་པར་བྱོགས་གྱི་
 ཆོས་ཞེས་མིང་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བཏགས་ཤེ་ན། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ལྟ་བུ་མཐུན་དཔེའི་ཆོས། ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱོགས་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྒྲོས་ན་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་ཞིང་། མཐུན་
 དཔེ་ལ་བྱོགས་གྱི་སྒྲུ་དངོས་བཏགས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྒྲོས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་དཔེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་སྒྲིམ་ན་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རུང་མོད་ཀྱི། ཕྱོགས་ཚོས་དེའི་ཆས་བྱ་བ་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་
 རྟེན་སྒྲུབ་ཉམས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེག་ཉུང་དུས་དོན་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་གྱུ་བ་པ་ལ་ཚེག་མང་པོ་སྒྲུབ་བ་ནི་རྩོམ་པ་པོ་ཚེག་གི་སྒྲུབ་བ་ལ་མི་མཁས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིམ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། རེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱོགས་ནི་ཚོས་ཅན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་གཞི་ལྟ་གྱུ་བ་སྟེ། ཚོས་ཅན་ཞེས་སྒྲིམ་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པར་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན།

ཨ་མ་མེས་ཀྱི་

མེས་ཀྱི་

མེས་ཀྱི་

༡༡། །མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་ཚེས་ཅན་ཡང་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བས་དཔེའི་ཚེས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་གྲུབ་པས། ཚེས་ཅན་གྱི་ཚེས་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཚེས་ཅན་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོས་པ་ཡིན་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་མི་མཐུན་པ་ལས་ཕྱོག་པར་གྲུབ་མོད་
གྱི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཤུགས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱོགས་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྟོས་པས་ནི་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བས་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཉིད་སྟོས་པས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉིད་ཡོད་པའི་སྤར་སྟོས་པས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
མ་བྱུང་བ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་སྟོས་ན། ཚུལ་བྱུང་གི་རྟགས་ལས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་

བར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་འགོ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་པ་སྒྲོས་པས་ནི་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་བ་བའི་མ་དེས་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་པའི་སྟོགས་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱི་དང་དོན་མཐུན་པའོ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་ནི་སྒྲུབ་དང་མི་རྟག་པ་ཙམ་དུ་ཆོས་མཚུངས་པས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་
 སྐྱབ་པའི་མཐུན་སྟོགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེད་པ་སྒྲོས་པས་འགལ་བ་བསལ་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་
 ཡོད་པ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉིད་མེད་པའི་བྱིས་སྒྲོས་པས་ནི་རྩོལ་བྱང་གི་རྟགས་ལས་དུང་སྒྲུབ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་བསལ་ལོ། །མེད་པའི་སྒྲུབ་རྩོལ་དུ་
 ཉིད་སྒྲོས་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ལྟོག་པ་ཡིན་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། རྩོལ་བ་ལས་བྱང་བ་མཐུན་པའི་སྟོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་མེད་པས་ལྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་པ་སྒྲོས་
 པས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་བ་བསལ་ལོ། །ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཚུལ་དང་པོའི་བསྟོས་གཞི་ཡིན་ལ། མཐུན་དཔེ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པའི་དང་།

༡༡། །མི་མཐུན་དཔེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་བཟོས་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་བཟོས་གཞི་ཐ་དད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངེས་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟོག་པ་ནི་རྟགས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་བཀག་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་པས་ལྟོག་པ་དང་རྫས་འགོ་རྫས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གཅིག་པ་
 བཀག་པའི་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། རྫས་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་དོན་གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་སོ་སོར་སེལ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་
 ངེས་པ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཚུལ་གསུམ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་སྟོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གཏན་ཆེགས་གྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་ལྟོག་དོན་དང་། །འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་
 གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། དེའི་བསྐྱོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་དོན་གཅིག་
 པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་གྱི། དེ་ལས་མང་བ་དང་ཉུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །ཉེས་

བ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་དག་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་
 རུས་པ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཚུལ་གང་དང་གང་གི་ཉེས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། མ་གྲུབ་པ་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པའོ། །འགལ་བ་རྗེས་འགྲོའི་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པ་ནི་ལྷོག་
 པའི་ཉེས་པའོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཉེས་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། རྟོགས་པ་དང་། ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། སྟོབ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་དེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། གཅེར་བྱ་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གིང་རྣམས་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བྱུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་བཀོད་
 པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་ཐམས་ཅད་ན་བྱུབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་བདེ་སོགས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་ནི། རི་སུལ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ན་མ་བྱ་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་

ཨ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་	<p>༡༡། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱས་དང་ལྡན་པའི་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྷ་བྱ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །འགལ་བ་</p>	
ལྷ་	<p>ནི། རྟགས་གང་གིས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱད་པར་འགོག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་</p>	
ལྷ་	<p>བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་གྱུར་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། རྟག་པའི་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། རོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མིག་སོགས་ཚོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་རོན་</p>	
ལྷ་	<p>བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་རོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བའོ། །མ་ངེས་པ་ནི། རྟགས་</p>	
	<p>གང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། རྒྱུས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ།</p>	
	<p>ངག་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟེ། འདིའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཆགས་བྲལ་ལ་ངག་སྐྱ་བ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགོག་པས་སྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ལྷ་བུ་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ངག་སྐྱ་</p>	

བར་མཐོང་བས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པའི་དབེར་བརྗོད་སྒྲ་མ་གོ་བསྐྱོག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། གསོན་ལུས་ཚས་ཅན། བདག་
 དང་བཅས་ཏེ། སྟོག་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བས་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཚས་དེའི་ཆས་
 བྱལ་བ་ཡི། །གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་སྤྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲ་དེ་ལས་གཞན། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚས་དང་། ཕྱོགས་དེའི་ཆ་ཤས་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་ཚས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བྱལ་
 པའི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོག་གཉིས་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། གསུམ་པའི་རྟགས་ཚས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བའི་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲ་ཡིན་
 ཅོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། འབྲས་སུ། རང་བཞིན། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས། གྲངས་ངེས། མཚན་ཉིད་དང་གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་།

༡༡། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་ནས། དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །
 རི་ལྟར་གསུམ་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་ཤེ་ན། དེར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་གཅིག་པ་དང་། དེ་བྱུང་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལ་དགོངས་ནས། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་དུ་བས་མེད་པོག་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་རྟགས་དངོས་དང་། རོས་གཟུགས་
 དཔོག་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་པ་དང་། །ཁས་སྤངས་འབྲས་རྟགས་ལྟ་བུ་འདོད་པས་འབྲས་རྟགས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྒྲིམི་རྟག་པར་སྒྱབ་པ་ལ། དངོས་
 པོ་ལྟ་བུ་རང་མིང་བྱེད་ཚོས་ལ་བཟློས་པར་མ་འཕངས་པས་རང་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་འབའ་ཞིག་པར་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བ་དག་པ་བ་དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུ་རང་མིང་གིས་བྱེད་ཚོས་ལ་བཟློས་པར་
 འཕངས་པས་རང་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པར་སྟོ་ལ་སྒྲུང་བ་བཟློས་པ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ལ། བཟློས་པ་བ་ལ་ཡང་སྟེ་ལྟན་ལྟ་བུ་བྱེད་ཚོས་ཐ་མི་དད་བཟློས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བཟློས་པ་ལྟ་

བུ་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་བསྟོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པས་བཞག་པའི་རང་བཞིན་ནི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཏེ་དེ་ནི་གཞན་དོན་ལེའུར་སྟོན་པར་འགྱུར་
 རོ། །མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ལེའུར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཆེག་དོན་ནི། རྩུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། གཏན་ཆེགས། ཞེས་སྟོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རྩུ་མེ་ལ་ཡོད་པའི་རྩུ་ལ་རྩ་ས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་སྟེད་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ཅུང་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ངོ་བོ་བྱས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རང་གི་
 རང་བཞིན་ཡོད་ཅུང་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལ་གཉིས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། ཆད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། མེད་ལ་མི་འཇུག་འབྲས་བུ་ཅན། གཏན་ཆེགས། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤ་བ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་

༡༡། །མི་འཇུག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བྱོན་མཚུས་གྲུབ་ཅིང་མེད་པ་སྟེ་ཤ་བ་ལ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཐོད་གང་དག་མ་དམིགས་
 ན་མེད་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྒྱུ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་
 གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ལ་བལྟོས་ནས། །འགའ་ཞིག་མེད་ཤེས་འབྲས་བུ་ཅན། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་མི་རུས་ན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱའི་
 ཚེས་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལ་བལྟོས་ནས་མ་དམིགས་པ་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །རྒྱ་དང་རོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །མེད་དོན་ཅན་མི་དམིགས་རྣམ་བཞི། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། དགག་བྱ་མེད་པའི་དོན་
 ཅན་ཀྱི་སྒྲུང་རུང་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚེས་ཅན། རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དག་གྲུབ་པ། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་པ། རྒྱ་ལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་

བ། རོ་བོ་ལྷར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ། །དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་དེ། །རྒྱ་མཚན་དག་ནི་འགལ་
 བ་ཉིད། །མེད་ན་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། ༥ །འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་ཡུལ་དང་ནི། །དུས་ལ་སོགས་ལ་བལྟོས་པར་འདོད། །གཞན་དུ་འབྲུལ་འགྱུར་མི་གང་བ། །སྦྱབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་བཞིན། ༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་
 གང་རེག་འགོག་རྒྱས་ན། བུད་ཤིང་མེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཀྱང་འགོག་རྒྱས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་རེག་མེད་པར་སྦྱབ་པ་ལ་གང་རེག་དེ་དང་འགལ་བ་མེ་ཡི་ནི་རྒྱ་བུད་ཤིང་དམིགས་
 པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དུ་བས་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་
 འགལ་བའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དང་ནི་དུས་ལ་སོགས་ལ་བལྟོས་པར་འདོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞི་འགར་མི་གང་
 བ་སྦྱབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་གངས་ངེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ཆོགས་པས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་འདུ་བ། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་འདུ་བའོ། །

༡༡། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཚལ་པ་ལས་འབྲས་སྒྲེ་བར། །རྩེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་བསྟོས་ཕྱིར། །དེ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྟེན། ། ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་གསུམ་ཉིད། ཅེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱ་ཚལ་པ་ལས་འབྲས་སུ་དཔོག་པ་དེ་གསུམ་པོ་དེར་མ་འདུས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས་འབྲས་སུ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པར་བྱེད་དམ། འབྱུང་ངེས་སུ་དཔོག་ །དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་སྟེན་
 རྒྱ་ཚལ་གྲངས་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་འབྲས་སུ་རྣམ་སྟེན་རུང་བར་རྩེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ། ཕྱོགས་ཚལ་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་སྟེན་རྒྱ་ཚལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་
 དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་བསྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་རྣམ་སྟེན་རུང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཚལ་པའི་འབྲས་སུ་རྣམ་སྟེན་ལ་རྣམས། །འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་འབྲས་སུ་ལ། །མ་ངེས་
 པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གོགས་བྱེད་པ་དག་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་སྟེན་རྒྱ་ཚལ་གྲངས་ཚང་དེས་གཞི་འགར་འབྲས་སུ་རྣམ་སྟེན་འབྱུང་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཚལ་པའི་
 འབྲས་སུ་རྣམ་སྟེན་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་རྣམ་སྟེན་ལ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་དགོས་ལ། བར་དེར་གོགས་བྱེད་པ་དག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་འདུ་བ་

ནི། ཚློགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོས་རྟོགས་པ། །རྒྱ་ཚོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་སྟེ། །དུ་བས་བུད་གིང་འགྱུར་བ་བཞིན། ༩ །རྣམ་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི། །རོ་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྒྱ། །དེ་ལྟར་འདས་དུས་གཅིག་
 རྣམས་རྟོགས། །དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྦྱེས། ༡༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་མིན་པའི་སྦྱིར་ཞེ་ན། སུ་རམ་གྱི་རོ་ལས་བུར་གཟུགས་
 དང་། རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ནི་བུར་རོ་རང་གི་རྒྱའི་ཚོས་རོ་སྒྲ་མ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བུར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་ད་
 ལྟར་བ་གཉིས་དངོས་རྒྱ་ཚློགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལུས་པའི་སྦྱིར། དཔེར་ན་དུ་བས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་དངོས་སུ་དཔག་སྟོབས་ཀྱིས་བུད་གིང་གི་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཅུ་བའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 སུ་རམ་གྱི་རོ་སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་ནི་རོ་ད་ལྟར་བ་མེད་ལ། རོ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་གཟུགས་ད་ལྟར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ། དེ་ལྟར་ན་རོ་ད་ལྟར་བ་ལས་འདས་པའི་རོ་གཟུགས་དང་རང་དང་དུས་
 གཅིག་པའི་གཟུགས་རྣམས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རོ་སྒྲ་མ་ལས་ནི་སྦྱེས་པ་དངོས་ཡིན་ལ། རོ་ད་ལྟར་བ་ལས་ནི་སྦྱེས་པ་བརྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

༡༡། །སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་བཞི་པ་ལས་སོ། །འདིར་སྒྲས་པ། དེ་ལྟར་རིགས་གཞུང་ཇི་བཞིན་སྒྲ་བ་དང་། །དོན་བྲལ་མུ་ཅོར་སྒྲ་བ་གང་ཡིན་པ། །མཚུངས་པར་འཛིན་པ་བྱིས་པའི་སྟོ་ཅན་གྱིས། །
 མཁས་དང་མི་མཁས་འབྱེད་པར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ལྷ་པ་མཆན་ཉིད་དང་གྲངས་ངེས་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་
 བ་ཅམ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ། དེའི་ཤེས་ཕྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མ་ཆོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །ལྟག་མ་དང་ལྟན་རུས་མེད་ཕྱིར། །ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། ། ༡༡ །ཞེས་སྟོས་
 ཏེ། །རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཆང་དགོས་པ་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། རྒྱ་མ་ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཀྱང་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མ་ཆོགས་པས་གཞི་འགར་འབྲས་བུ་ནི་སྟེ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་ཡང་རྟགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་མ་འདུས་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། །ལྟག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

༡༡། །ཕྱུ་བའི་འབྲས་ལྷག་མ་ནི་ཚོས་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ལྷོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྷན་ཞེས་བརྗོད། །^{༡༤} ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཏྲགས་གང་ཞིག་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཏྲགས་དེ་ནི་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཏྲགས་དེ་ནི་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཏྲགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་བཤད་པ་ནི། གཞན་དོན་ལེའུར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ཏྲགས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཏྲགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་གང་ལ་མི་འབྲུལ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོར་བས་སོ། །དེ་ཡང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་སྤངས་ནས་གནས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་

འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའོ། །འབྲེལ་བ་ནི་ཚོས་གཉིས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་བདག་གཅིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་རུང་ཞེ་ན། དེས་པའི་དོན་དུ་
 ནི་བདག་གཅིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པར་ཞེན་པའི་ཚོས་གཅིག་པ་ན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་དོགས་པ་ན་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བདག་གཅིག་པར་བསྐྱབས་པ་
 ལས་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ན། གཞོད་པ་ཅན་དང་བལྟོས་མེད་གྱི་རིགས་པས་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱབས་པ་ན་བྱས་
 པ་མི་རྟག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བར་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞོད་པ་ཅན་དང་བལྟོས་མེད་གྱི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བྱས་པས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། དེ་
 དག་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མི་རྟག་པར་ཐལ་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། རྒྱེན་གྱིས་བྱར་མེད་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་འདི་ནི་འདིའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་འཇིག་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལ་

༡༡། །བཟློས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་དེས་དངོས་པོ་རང་དང་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པའི་འཛིག་པ་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རང་དང་གཅིག་པའི་
 འཛིག་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་གྱི་སྒྲ་རོལ་ནས་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་གྱུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིག་པར་མ་སྐྱེས་པར་འཛིག་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 གཞན་བསྐྱེད་པས་གཞན་འཛིག་ན་བ་ལང་བསྐྱེད་པས་རྟ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་དང་བཟློས་མེད་གཉིས་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
 ཚད་མ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་རྟགས་ཀྱི་ལྗོན་པ་ངེས་པར་མི་རུས་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྗོན་པ་ངེས་
 པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྗོན་པ་ངེས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་མི་འབྱུལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། བཟློས་མེད་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། བཟློས་མེད་
 ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་དང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་པ་ཁ་ཅིག་བྱས་པ་རྟག་པ་ལས་ལོག་ཀྱང་བདག་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་

ॐ नमः शिवाय

८५

हरि

༡༡། །སྤྲུལ་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རེས་འགའ་ནི་མ་དམིགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སྤྲུལ་ལས་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་མངོན་སྤྲུལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་
དམིགས་པ་ལས་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཆོ་མེ་དང་དུ་བ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་གཞིར་དང་པོ་མེ་དམིགས་གིང་། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་མ་དམིགས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སྤྲུལ་ལས་
འདི་ནི་འདིའི་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའམ། འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱེའོ། །གང་གི་ཆོ་དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་གིང་། དེ་ནས་མེ་མ་དམིགས་། དེ་ནས་དུ་བ་མ་
དམིགས་པ་དེའི་ཆོ་མངོན་སྤྲུལ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་མ་དམིགས་པ་ལས་དེ་དག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་འགྱུར་བོ། །དེ་ལ་མ་དམིགས་པས་ནི་ལྟོག་པ་འགྱུར་ལ། མངོན་སྤྲུལ་དག་གིས་ནི་རྗེས་འགྲོ་
འགྱུར་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་སྤྲུལ་དང་མ་དམིགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཅི་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི། རྒྱ་མེད་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱར་རྟོག་པ་
འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེ་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྒྱར་རྟོག་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་དག་གིས་སེལ་ཏེ། མེ་ལས་གཞན་པ་དག་གྱུར་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་མེའི་སྤར་ཡང་དམིགས་པ་དང་། མེ་ལོག་གྱུར་ལྟོག་པར་མི་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དག་གིས་སེལ་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་འཇམ། ཡང་ན་འགར་ཡང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་གྱི། མེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་མ་དམིགས་པ་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ལེགས་པར་གྱུ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཅིག་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་པའི་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་གཞན་མེད་དོ། །འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འདིའི་འདིའོ་ཞེས་པའི་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟོད་ནི་ཆོས་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་རག་ལས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རག་ལས་པ་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཕྱིར་གྱུར་པ་དག་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་མ་དམིགས་གིང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་རྒྱ་འགགས་པས་དེ་དག་འབྲེལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་གི་རྒྱ་འགགས་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་བ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་

༡༡། །ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་མེའི་འབྲས་བུ་ལ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེ་དང་མེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བར་
 བྱེད་བ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་གཞན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ན་ཡང་མེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེའི་འབྲེལ་བར་ཅི་ལྟར་
 འགྱུར། གཞན་ནི་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སྒྱུར་བ་
 དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་རིགས་པའི་དབང་ཐུག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། གཏན་ཆོག་གི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། དེ་ཡིས་མ་གྲུབ་བསྐྱོག་དོན་དང་། །འབྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉན་
 བོར་ནི། །ངེས་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། ། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ཏྲགས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་གི་ནི་ཚུལ་དང་པོ་
 གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཚུལ་གསུམ་ཅར་ལའང་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྒྲས་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མ་ཟད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་པ་ལའང་ཞེས་བྲམ་ཟེས་སོ། །དགོས་པ་ནི་མ་གྲུབ་

༡༡། །རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། །ཁས་ལེན་དེའི་བྱིར། །འདོད་ན། །རིགས་པའི་སྒོ་ལས། །རེ་ཞིག་འགལ་
 བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། །གལ་ཏེ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་དེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་རྟགས་པའི་
 །འབྲས་བུ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབ་ངག་དེ་མ་སྒོས་ཀྱང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་རྟགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། །འོ་ན་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་དེས་རྟགས་མི་མཐུན་
 །ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པར་རྒྱས་སམ་ཞེ་ན། །མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་། །དེ་མེད་ཁོ་ན་མིན་གལ་ཏེ། །འི་ལྟར་མེད་རིགས་དེ་བརྗོད་ན། །དེ་ཆོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟགས། །ཞེས་སྒོས་ཏེ། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 །ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། །རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་ཁོ་ནར་སྟོན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཁོ་
 །ནར་སྟོན་པའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་གང་གིས་རྟགས་ཤེ་ན། །འི་ལྟར་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ངེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་མེད་ཏེ་ལྟར་བརྗོད་

ན་དེའི་ཆེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་འགལ་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་འགྱུར། །ཅི་སྟེ་ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་ཅན་ཡིན། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལྷོག་ཚུལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། སྒྲིན་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་ཤིང་སྟོང་གཅིག་ལས་སྒྲེས་པར་མཚུངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཐོག་གཞན་རྣམས་སྒྲིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་ལྷན་གྱི་ལྷོག་བྱུང་འབྲུལ་བ་ཅན་ཅི་སྟེ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷག་ལྷན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། ལུང་འགལ་གསུམ་པ་ནི། ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཆོགས་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་ལྷོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་སྟོག་ལྷན་རྒྱང་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་སྐད་དུ། ལྷག་མ་ལྷ་པོ་དག་ནི་གཏན་ཆོགས་སམ་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རེ་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ལུང་འགལ་བཞི་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྦྱར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །

༡༡། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཚས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བ་ནས་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་ནི་རྟོག་པ་དང་ཕྱིར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། ཁྱེད་ལེན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། ཁེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ལུང་འགལ་ལྟ་བུ་ནི། ལུང་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་མ་མཐོང་ཕྱིར། ཁེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲུའི་བྱད་པར་གྱི་ཚས་མ་ཉན་བྱ་ཚས་ཅན། སྒྲུའི་སྟེང་
 དུ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ཚས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་བ། རི་སྐད་དུ། སྒྱི་དང་བྱད་པར་དག་ནི་རི་ལྟར་ཡང་
 རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར། ཁེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། གལ་ཏེ་ཡང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཅི་ན། ཁྱེད་མ་མཐོང་ལས་མེད་མིན། ༡༥ ཁྱེད་ལེན་དུ་ནི་གཞན་ལ་ཡང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་
 པ་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མ་ཉན་བྱ་ཚས་ཅན། སྒྲུ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཅོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ད་ནི་རྟགས་མི་

༡༡། །པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྒྱ་རུ་ར་དེ་ལ་གཅིག་རོ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བས་གཞན་ལ་དེ་ཡོད་པར་ངེས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་ལས་
 རྫས་ལ་རྣམས་པ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་འབྲེལ་ལས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་དབེར་བཤད་དོ། །ཤུག་སྒོས་རང་གི་སྡེ་བ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །
 གསུམ་པ་གཞན་སྡེ་ཁས་སྤངས་གྱིས་དགག་པ་ནི། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། མེད་པར་རབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པའི། །མ་དམིགས་གང་ཡིན་དེ་ཁོ་ན། །གཏན་ཆོགས་མེད་སྐྱབ་ཡིན་ནམ་ཅི། ། ༡༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟགས་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཆོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་། རྒྱུང་འཕེན་པས་ས་
 ལ་ཤེས་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པས་འོ་མ་ལ་ཞོ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ། དེ་དག་མེད་པར་རབ་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། བྱུང་
 པ་ཤེས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་ལ་བཟློས་པར་བསྟན། འབྲེལ་བ་ཤེས་ན་བྱུང་པ་དབེའི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པ། བྱུང་འབྲེལ་དྲན་པ་སྐྱབ་ངག་ལ་བཟློས་པ། རྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་

བྱགས་ལས་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟོགས་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བའམ་རྒྱ་ཡིས་ནི། །འབྲས་བུ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༡༣ །དེ་ལྟར་མིན་ན་
 གཅིག་ལོག་པས། །རི་ལྟར་གཞན་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་དེ་ཙམ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ལོག་ན་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷོག་པར་འགྱུར་བའམ། རྒྱ་མེ་ལོག་པ་དེ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་མེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྷོག་པ་འགྱུར་བ་ལ་ལུང་རིགས་ཁས་སྦངས་གསུམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་དུ་བ་མི་རྟག་པ་དང་མེ་ལ་འབྲེལ་བའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ལྷོག་པ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གཅིག་མི་རྟག་པ་དང་། མེ་ལོག་པས་རི་ལྟར་ན་གཞན་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར། དཔེར་ན། མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅིས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་
 ཅི། ༡༤ རྟ་མེད་ན་ལྷགས་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །རི་ལྟར་གཞན་ནི་ཉེ་བར་འགྱུར། །ལྷོག་པ་འགྱུར་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འགོ་འགྱུར་བ་ཡང་འབྲེལ་

༣༡། །བ་ལ་བཟློས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གཅིག་བྱས་པ་དང་། གཅིག་དུ་བ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་གཞན་མི་རྟག་པ་དང་། མེ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་ལྷགས་
 བེ་བདོག་ཅེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི། ༣༥ ལྷགས་ཡོད་ན་རྟ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ཤེས་ན་བྱུང་བ་དཔེའི་སྟངས་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་
 འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། །དེ་དག་མེད་ན་འང་དེ་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། ༣༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བའི་ངོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་
 རྒྱལ་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟློས་གཞི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ངེས་པར་ལྷོག་བྱུང་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་ངོར་གཞོད་པ་ཅན་
 གྱི་རིགས་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། མེ་དེ་དག་མེད་ན་འང་བྱས་པ་དང་དུ་བ་དེ་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་ཚུལ་དེ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་སྟོན་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་ཤེས་ལ། །སྟོན་ཏེ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་

ཡིན་པ་དེ་དག་མི་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་དཔེ་སོ་སོ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་བྱའ་བ་སྟོན་དགོས་ཏེ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ལས་རྟགས་ཚས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེས་
 རུས་ལ། དེ་ལས་བྱའ་བའི་རྒྱལ་བེས་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྒྲོའི་བྱའ་བར་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱས། །^{༡༧} ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྟགས་ཚས་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་ཚས་ཅན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གྱི་ཚིག་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་
 རྗེས་སུ་འགོའི་རྒྱལ་བེས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་རང་འབྲེལ་ལས། བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟེང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་སྟེང་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཚད་མ་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚས་གྱི་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་བྱས་པ་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཚས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེས་
 ཏེ། གཞན་ལས་དེ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གཞོད་པ་ཅན་དང་བསྟོས་མེད་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚས་གྱི་འབྲེལ་བ་དཔེའི་

༣༡ །སྟེང་དུ་སྟོན་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པའི་རྟོལ་བའི་སྟོལ་བྱེད་པར་ལ་འཆད་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་སྟོན་དགོས་པ་དང་། གཅིག་ལྟན་བསྟན་པས་ཆོག་པའི་རྟོལ་བ་ལ་སྟོར་བ་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་དག་གི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཞིག །མ་བསྟན་མ་ཆང་ཡིན་པར་བརྟེན། །ཅིས་དང་། ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་བསྟན་ན་སྐྱབ་པ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱབ་འབྲེལ་དྲན་པ་སྐྱབ་ངག་ལ་བལྟོས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྐྱས་པས། །དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། ། ༣༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་དགོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནའང་བྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་དྲན་ལམ་དུ་མེད་པའི་རྟོལ་བ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་སྐྱས་པས་གཅིག་ཤོས་ལྟོག་ཚུལ་ལ་དྲན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་ལྟོག་ཚུལ་དོན་གྱིས་གོ་བས་སོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་བྱུགས་ལས་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟོགས་ཅུས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཚུལ་དངོས།

༣༡། །པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྒྱ་བྱབ་
 བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འདི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུ་བས་སོ། །གཉིས་པ་བརྒྱད་དུ་སྦྱེ་བ་ནི། བཤད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟེ། །དེ་དང་
 དེ་འགལ་ལ་སོགས་པ། །མ་རྟོགས་རྟོགས་དབྱེའི་སྒྲུབ་སྒྲོ་ནས། ། ༣༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱུ་ན་རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱས་པར་སྦྱེ་ན་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་
 དེ། འབྲེལ་སྒྲུ་མ་རྟོགས་པ་དང་འགལ་སྒྲུ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། རྒྱ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དེ་དང་འགལ་བའི་རང་
 བཞིན་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་བསྐྱུས་པ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་ནི་བྱེད་པར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་

བ་དེས་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འམ། །རང་བཞིན་དེས་པར་བྱེད་པ་ལས། །མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་པ་སྟེ། །མ་
 མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། ༣༡ །གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། །དེས་པར་ཡོད་པའི་དེས་པ་གང་། །དོན་གཞན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཡིན་ན་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་ནོ། ༣༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། མེ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་དངོས་པོར་དེས་པར་བྱེད་པ་འམ། རྒྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་དེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་སྟླགས་
 ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་ལྟོག་ཚུལ་གྱུ་བ་པར་བཞག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན། མཐུན་སྟླགས་ལ་མཐོང་ཙམ་ལས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པར་བཞག་རྒྱས་པར་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། དེ་ལས་གཞན་དུ་དུ་བ་མེ་ཡོད་ལ་མཐོང་ཙམ་
 གྱིས་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་ན། གཞན་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་མེ་དག་དང་དེས་པར་ཡོད་པའི་དེས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མིན་ལས་སྟེ་བ་མ་ཁེགས་པའི་སྟེར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་འཛིག་
 བ་དེ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་དེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །བྱོད་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་མ་སྟེས་ཤིང་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་སྟེར། དཔེར་

༡༡། །ན། གོས་དཀར་པོ་ལ་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་ཚོན་ལ་བཟོས་པས་ཁ་དོག་འགྱུར་བ་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་རྗེས་འགྲོ་བསྐྱབས་ནས་ལྷོག་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཚོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་
 མཚན་ཅན། ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད།¹ །ཕྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཉིད་མིན། །འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས།²³ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཚོས་ལས་དོན་
 གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་རྟག་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས། མི་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། བྱས་
 པའི་རྒྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་བཟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཡང་བྱས་པ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབས་པའི་བྱབ་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད། དགག་རྟགས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།
 མེས་པན་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ལྷོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་འགོ་སྐྱབ་པ། ལྷོག་པ་སྐྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འགྱུར། ༣༢ །རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་བཟློས་ཕྱིར། །རྟག་རྟུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག་ །འབྱུང་བ་བཟློས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། ༣༣ །ཞེས་སྟོས་
 ཏེ། དུ་བ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མེ་དེ་མེད་པར་ནི་དུ་བ་དེ་ཡོད་ནའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་ཚོས་ཅན། རྟག་རྟུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྒྱ་ལ་མི་བཟློས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་བ་རྒྱ་ལ་བཟློས་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷོག་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མེད་པར་ནི་
 ཡོད་ན་ཞེས་པ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དུ་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་མེད།² །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། །འོན་ཏེ་དེ་མེད་རང་བཞིན་མིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། ༣༤ །དུ་

ॐ
ॐ
ॐ
ॐ
ॐ

ਅੰਤਰ

五

༡༡། །བ་རྒྱ་ཡི་རང་བཞིན་མེ།³ །དེ་ཡི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལྡན། །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་ལས། །འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་འགྱུར།⁴ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྦྱི་བོ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་མིན་ན་ནི་རི་ལྟར་སྦྱི་བོ་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ་དེ་མེ་འབྱུང་པར་བལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱའི་རང་བཞིན་མེ་དེའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་འབྱུང་ན་དུ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འགོ་དང་ཕྱོག་པ་ལས། །གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་འགོར་མཐོང་། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་རྒྱ་ཅན། །དེ་བྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་།⁵ །བསྡུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། མེ་ལས་སྦྱི་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་མེ་མིན་ལས་མི་སྦྱི་བའི་ཕྱོག་པ་གྲུབ་པ་ལས་དུ་བ་གང་ཞིག་མེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་དང་རྒྱ་མི་མཐུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུར་ངེས་པ་དེའི་བྱིར། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་བསྡུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཚུལ། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཆོས་ངོ་བོ་གཅིག་

ཏུ་བསྟན་པ། རོ་བོ་གཅིག་ན་རྟགས་ཚེས་ཐ་མི་དད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འགྱུར། །ཡོད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག །མེད་འགྱུར་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༣༩
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མེ་དང་དུ་བར་མ་བཟད་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ཡང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་ནི་རང་ཡོད་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་ནི་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་མདོན་སུམ་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རོ་བོ་གཅིག་ན་རྟགས་ཚེས་ཐ་
 མི་དད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཚེས་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་རོ་
 བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་རོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ཕྱོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། ། ༤༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་རོ་བོ་གཅིག་
 ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པས་རྟགས་ཚེས་ཐ་མི་དད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་བྱས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཀྱན་ཚེས་ཅན། རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་དང་གཞན་རིགས་མི་མཐུན་

༡༡། །པའི་དངོས་པོ་དག་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གང་དང་
 གང་ལས་དོན། །ལྷོག་པ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །རིགས་དབྱེ་དེ་ཡི་བྱུང་པར་གྱིས། །རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་རྟུ་བྱེད། ༤༡ །དེ་ཕྱིར་བྱུང་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ།⁴ །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་རྣམས་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་
 པར་གནས། ༤༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་གང་དང་རྟག་པ་གང་ལས་དོན་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་དུ་མ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རིགས་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་དེ། མ་བྱས་རྟག་སོགས་
 ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སེལ་ངོར་མི་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་དེ། མི་རྟག་པ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་བྱུང་པར་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དག་རབ་རྟུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བྱས་མི་རྟག་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་བྱུང་པར་གང་ཞིག་བྱས་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་ཆོས་གང་གིས་
 གོ་བར་འགྱུར་བའི་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གོ་བར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་འོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱ་རྟོག་བསྐྱབས་

༡༡། །འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་རྟག་པར་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་བདེན་གྱང་སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་པ་སྤྱིད་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །འབྱུལ་བས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། ༤༥ །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། སྒྲའི་དངོས་པོ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་སྒྲའི་སྤྱིང་གི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་རབ་
 ཏུ་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། །འབྱུལ་བས་གོགས་བྱས་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་དེར་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་རྟོག་པ་བསྒྲུབས་པས་འཇུག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དགག་སྒྲུབ་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། སྒྲ་སྒྲོ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 ལས་གྱང་དངོས། །འཛིན་ན་ཆོས་གཅིག་ངེས་གྱུར་པས། །ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མ་བྟེན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྱང་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ངེས་པར་གྱུར་པས་

༡༡། །ཆ་སྒྲོ་མ་བཏགས་པ། །དེ་ཙམ་སེལ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན། ། ༤༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲོན་པོ་འགའ་ལའང་སྒྲོན་པོར་ཤེས་པའི་སྒྱུའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། སེལ་བའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྒྲོ་མིན་གྱི་ཆར་སྒྲོ་མ་བཏགས་པའི་སྒྲོན་པོ་དེ་ཙམ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་
 དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། ། ༤༦ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ངེས་ཤེས་འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གྱིས་དབེན་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་དང་ནི་བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་གྱི་ཡིད་ནི་
 གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་རྣམ་གངས་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་དང་། །
 སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ན་ངེས། །དེ་དག་སྒྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་ཅན། ། ༥༠ །གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་སུ་ལ། །སྒྲའམ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་བྱབ་ན། །གཞན་ཡུལ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་གངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ༥༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མ་བྱས་རྟག་སོགས་
 གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ན་ངེས་པ་དང་རྫོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་དེས་ན་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་དེ་དག་སྒྲོད་ཡུལ་ཐ་དད་

བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྱེལ་སྤོ་གཅིག་གིས་བྱབ་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་སྤོ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། གཞན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྫོད། དེདགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ལྟར་ན་སྤོས་བྱད་པར། །སྤོ་ཆོགས་ཅན་དོན་ཐ་དད་
 འཛིན། ཅེས་སྤོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་ལྟར་ན་སྤྱེལ་སྤོ་ཆོན་གྱི་སྤོས་བྱད་པར་སྤོ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་སྤོ་ཆོན་འཛིན་གྱི། དེའི་སྤྱིང་གི་བྱད་པར་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མི་འཛིན་ལ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་འཛིན་པའི་
 སྤོས་ཀྱང་བྱད་པར་གྱི་དོན་ཐ་དད་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱེལ་སྤོ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེདགག་པ་ལ་གཉིས། བརྫོད་བྱ་གཞན་ཡོད་པ་དགག། དགོས་པ་གཞན་ཡོད་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱད་པར་སྤོ་ཆོགས་ལ་ཕན་པའི། །ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དབྱེར་མེད་པའི། ༥༢ །བདག་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱན་གཟུང་ན། །ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གང་མ་ངེས། །དེདག་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བྱིར། །གཅིག་ཤེས་ན་ནི་གཉིས་
 ཀ་གཟུང་། ༥༣ ཞེས་སྤོས་ཏེ། སྤྱེ་དེས་རང་གི་བྱད་པར་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཕན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད། མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བྱད་པར་བྱས་མི་རྟག་ཆོས་ཅན། སྤྱེ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ།

༡༡། སྐྱ་ལས་རྩ་ས་ཐ་དད་སྐྱས་ཁྱོད་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱ་ལས་རྩ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱས་
 ཁྱད་པར་སྐྱ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཟུང་བར་ཐལ། སྐྱ་ལ་བསྐྱབས་པས་འཇུག་པ་གང་ཞིག་སྐྱ་རང་གི་ཡན་ལག་ཁྱད་པར་སྐྱ་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་སྐྱ་ལས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་བྱས་མི་རྟག་དེ་དག་གང་གིས་ན་མ་ངེས་ཏེ་ངེས་པར་ཐལ། སྐྱས་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱན་བསྐྱབས་པས་འཇུག་པའི་སྐྱ་
 རས་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཅིག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་ན་ནི་ཕན་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་གཟུང་དགོས་ཏེ། ཕན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དེ་དག་
 ཕན་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་། ཚོས་ཕན་རྣམ་རྒྱུས་ཐ་དད་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཉིས་པ་ལྟར་སྐྱས་རང་གི་ཚོས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུས་
 སྐྱ་ལས་རྩ་ས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་དེའི་ཅི་ཡིན་གལ་ཏེ། །དེ་ཡིས་དེ་དག་ལ་ཕན་མེད། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། ། ༥༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་དག་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དེའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ལས་

རྩམ་ཐ་དད་སྐྱ་དེ་ཡིས་བྱོད་ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཕན་པ་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། གཅིག་ལ་ཕན་བྱེད་གཟུང་ན་ནི། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པས་སྐྱ་དེ་གཅིག་སྐྱའི་བྱས་པ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་གཟུང་གི། བྱད་པར་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ལ་མཐོང་ན་མ་མཐོང་བ། ཕན་པ་གཞན་མིན་དེ་ཡི་བྱིར། །དེ་གཟུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་གཟུང་། ། ༥༥
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་སྐྱ་དེས་སྐྱའི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཟུང་བར་ཐལ། སྐྱ་དེ་སྐྱའི་བྱས་པ་དེ་ལ་ཕན་བྱེད་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར། མ་བྱལ་ན། སྐྱས་
 རང་གི་བྱས་པ་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཟུང་ན་ནི་སྐྱས་རང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དགོས་ཏེ། བྱོད་རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱབས་པས་འཇུག་པ་གང་ཞིག །དེས་དེ་དག་
 ལ་ཕན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་པར་རྩམ་གཅིག་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲུལ་བ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར། །གཟུང་བ་ལ་ཡང་གཞན་འདོད་ན། ཞེས་སྟོས་
 ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པས་སྐྱའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་གཟུང་བ་ལ་ཡང་རྩམ་དཔག་བྱི་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་དེ། སྐྱ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་བ་བསྐྱོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་

༡༡། །གཙོད་ཡུལ་ཅན་གྲུབ། །དེ་ལས་གཞན་པའང་དེ་དང་འདྲ། ༥༩ །སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། །འཇུག་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ངོ་བོ་གང་། །དེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་པ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན། ༥༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྗེས་
 དཔག་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཙོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། །འབྲུལ་བ་བསྒྲེག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་བཀག་འདུག་གོ། །རྗེས་དཔག་ཕྱི་
 མ་དེ་ལས་གཞན་སྒྲ་དེས་པའི་རྟོག་པའང་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཕྱི་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་སྒྲ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་
 པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲ་བྱས་པར་དེས་པའི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་དེས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་
 ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་ལའང་། །བྱད་པར་ཆ་ཤས་རྣམ་སྤངས་པ། །བྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། །རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༥༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲའི་སྤྲོད་
 དུ་བྱད་པར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆ་ཤས་རྗེས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དེ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་ལའང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡིན་ན་དེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲའི་བྱད་པར་མི་རྟག་པ་ལ་

སོགས་པ་གང་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མེད་ན་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ངེས་པ་འམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གཞན་སྟོ་གསལ་བ་དང་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལ་སོགས་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །གཞུང་འདིས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་ངེས་པ་དང་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་འདུག་གོ། །རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ད་ནི་ཇི་ལྟར་མ་ངེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་གཟུང་བ་ཡིན་ཅི་ན། མངོན་སུམ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ངེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེར་སྒྲུང་བས་སོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་པ་ན་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོ་འདོགས་པ་བསལ་བ་དེ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། གཤེད་མ་གཞན་ཞིག་ལ་མི་གསོད་ཏུ་བཅུག་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་མི་བསད་ཅེས་འཇིག་རྟོན་ན་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།

༡༡། རྩོད་པ་དགོད། དེའི་ལན་བཤད། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བྱོད་སྐྱ་རྟོག་སེལ་འཇུག་རྩ་འདོད་པ་ལའང་སྒྱུན་ཡོད་དེ། ལོག་ལྟོག་རྩ་ས་གཅིག་གམ་
 བ་དད། གཅིག་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ལ་སྐྱ་རྟོག་བ་དད་དུ་མི་འཇུག་པའམ། འཇུག་ནའང་། རྩམ་གངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་མཚུངས་ལ། བ་དད་ན་སྐྱ་གསལ་རྩ་ས་གཞན་ལ་བཀོད་
 པའི་ཉེས་པས་བྱོད་ལའང་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱ་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན། དངོས་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལ་བ་སྐྱ་ད་
 བམས་ཅད་འབད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི། སྐྱ་དང་ངེས་པ་ཉིད་དག་ནི། །བརྗོད་ཡི་རྩེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན། ། ༥༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱ་རྟོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་
 དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པ་བ་ལང་ཉིད་དང་། གཞན་ལས་ལོག་པ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་དང་ངེས་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ལོག་ལྟོག་རྩ་ས་བ་དད་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བ་
 པོའི་བརྗོད་ཡི་རྩེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་དུག་པའི་སྐྱ་སྒྱུར་བ་མི་འབད་པར་བཤམ། དུག་པའི་སྐྱ་དེ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྩ་ས་བ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་

བྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱང་། །བརྗོད་བྱའི་གཞན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས། །རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད། ། ༤༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་གི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོ།
 བ་ལང་དང་བ་ལང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པ་བ་ལང་གཅིག་ཉིད་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་མོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེའི་སྐྱ་དེ་ཡིས་སེལ་ངོར་བརྗོད་བྱར་ཐ་དད་པའི་དོན་
 བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། བརྗོད་བྱ་ལྷོག་པའི་གཞན་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་གྱིས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཐ་དད་དུ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བྱང་པར་གཞན་ནི་སྤྲོད་བ་དང་། །མི་སྤྲོད་བ་དག་དེ་གཉིས་
 གྱི། །བརྗོད་པའི་བྱ་བྱ་ལྷོག་པ་པོའི། །འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། ། ༤༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་བ་ལང་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་བ་ལང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་བྱ་བྱ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ཉན་ནས་ལྷོག་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོས་ཅན་བ་ལང་དེ་བྱང་པར་གཞན་རྟ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་སྤྲོད་བ་དང་མི་སྤྲོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་ཁྱོད་ཀྱི་གཞི་འཇམ་ཏེན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བརྗོད་པའི་བྱིར་
 བྱེད་བྱ་པ་ན་རེ། ལུས་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་བརྗོད་བྱ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཀུན་ལ་རྣམས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །སྐྱ་ཡི་བྱང་པར་འདི་ཉིད་དེ། །དེ་བྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །བྱང་པར་

འཕྲུག་པར་སྤྲོལ་བའི་ལྷགས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྫས་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པ་སྤྲོལ་བ་རྫོང་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་གྲུན་ལས་བརྟམས་ལས། རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྤྱིད་ཕྱིར། །འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བཏགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བརྫོང་པའི་སྒྲོན་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་བསལ་བ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་ལ་བརྫོང་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེར་འགྱུར་ཡང་སྤྱི་བསལ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཕྲུག་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་དག་གི་ཆོག་དངོས་པོའི་དབང་། །ལྟར་བརྫོང་བརྫོང་འདོད་མི་བརྟེན་པ། །དེ་དག་ལ་ནི་དྲུག་པ་དང་། །ཆོག་དབྱེ་ལ་སོགས་གྲུན་ཀ་རིགས། ། ༥༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྫོང་པ་གང་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཆོག་ཐམས་ཅད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཕྲུག་པ་ལྟར་བྲངས་ནས་བརྫོང་གི། བརྫོང་འདོད་ལ་མི་བརྟེན་པར་བརྫོང་པ་དེ་འདོད་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དྲུག་པའི་སྤྱི་མི་རུང་བ་དང་། མང་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བའི་གྲུན་ཀ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བརྫོང་འདོད་གི་འཕྲུག་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འཐད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་བསྟོས་པའི། །ཆོག་གང་སྤྲོ་པོས་ཇི་ལྟ་བུར། །རྫོང་བྱེད་ཉིད་དུ་ངས་བྱེད་པ། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་ཡིན། ། ༥༦ །བཙུན་མོ་རྣམས་གོང་དྲུག་ལ་སོགས། །

༡༡། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་པའམ། །ནམ་མཁའ་འཛིན་པའམ་ཉིད་ཅེས། །བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ། ༥༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྗོད་བྱ་བྱི་ལོ་ལ་གྱི་དོན་ལ་མི་བཟོས་པའི་ཆོག་གང་སྤྲོ་བ་པོས་ཇི་ལྟ་བུར་རྗོད་
 བྱེད་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་ལ་བཙུན་མོ་རྣམས་ཞེས་མང་པོའི་ཆོག་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གྲོང་རྒྱལ་ཁང་བབས་གི་ཕྱིང་བ་
 ཞེས་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་ཆོག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་བྱེ་མ་གཅིག་ལ་བྱེ་མ་རྣམས་ཞེས་མང་ཆོག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལ་མང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའམ་ཉིད་ཅེས་རྒྱལ་པའི་སྤྲོ་བུར་བ་འདི་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོའི་
 རྒྱུན་དུ་སྤྲོ་བུར་བ་འདི་ལ་རྒྱ་དངོས་པོར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩོད་སྤང་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་བྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་
 པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ལ། འོ་ན་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་སྤྱི་མེད་པའི་

བྱིར་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ་བཞི། སྤྱི་གཏན་ལ་ཕབ། དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་བཞག། དེས་གྲུབ་པའི་དོན། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོས་གཟུང་། དེ་དོན་དམ་དུ་མ་
 གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱང་བའི་སྟོ། །གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། །གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྦྱིབ་བྱེད་པ། ༥༥ །སྦྱིབ་བྱེད་དེས་བདག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྦྱིབས་པ་ཡིས། །དངོས་
 རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། །ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་། ༥༦ །དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན། །སྤྱི་ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱང་། །རྟོག་པས་རྣམ་པར་བཏགས་ནས་བཞག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྟོག་ངོར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤིང་ངོ་ཞེས་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན་སྤྱི་
 ཡོད་པར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་བྱིར། དེར་རྒྱ་གང་གིས་སྤྱང་ཞེ་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་སྦྱིབ་བྱེད་གཟུང་རྣམ་དེས་ཤིང་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཆོ་ཉིད་དེ་བསྦྱིབས་པ་ཡིས་སོ། །
 གཟུང་རྣམ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཤིང་གསལ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱང་བའི་ཤིང་འཛིན་གྱི་སྟོ་གང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བ་དེ་ཡིས་སོ། །གང་སྦྱིབ་པར་བྱེད་ན། གཞན་ཤིང་གསལ་

༡༡། གྲི་ངོ་བོ་དེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོ་དེ་གང་ལས་སྒྲེས་ན་གིང་གསལ་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་
 བཏགས་པ། །དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། ༡༠ །གསལ་བ་རྣམས་ནི་རྗེས་མི་འགོ། །རྗེས་འགོ་གཞན་ནི་སྣང་བ་མེད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་བཏགས་པའི་སྒྲི་དེ་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། གསལ་བ་
 རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཞིང་། རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲི་གཞན་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གིང་དུ་སྣང་བ་ཉིད་སྒྲི་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པ། །ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། ༡༡ །དེས་ན་དོན་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ལོག་པ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་གིང་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་གིང་གསལ་རྣམས་
 ལ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྗེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲི་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བའི་དོན་ལ་བདག་གཅིག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྒྲི་དངོས་པོར་མེད་ན་སྒྲི་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིང་དོན་གང་ལྟར་ཕན་ཚུན་དུ། །ཐ་དད་པ་འདིའི་ས་བོན་ཡིན། །⁸ ༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གིང་འཛིན་རྟོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་

ཡོད་དེ། ཤིང་གི་མིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་དོན་གང་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་གསལ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཅིག་རྟོགས་དོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གཅིག་བསྐྱབ་ལ་འགའ་ཞིག་ནི། །ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས། །ངེས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །༡༣ །དཔེར་སྤྲོད་ཁ་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ལྷན་
 ཅིག་བའམ་སོ་སོ་ཡིས། །རིམས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་པར། །མཐོང་གིས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་བཞིན། །༡༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤིང་གསལ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རང་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་ཅིང་། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལའང་དབང་པོ་དང་དོན་དང་བདག་དང་ཡིད་དང་དེ་རྣམས་འཕྲད་པ་དེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲོད་སྤྱོད་ཏེས་དང་པར་པ་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱར་བའམ་སོ་སོར་སྐྱར་བ་ཡིས་རིམས་ནད་ལ་

༡༡། །སོགས་པ་ནི་བའི་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཕྱེད་པར་མཐོང་གི། གཞན་ཞོ་དང་ག་གོན་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིག་དེ་རྣམས་ལ་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པས། དེས་རིམས་
 རད་སོགས་ནི་བར་གྱེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱད་པར་མེད་ཕྱིར་སྒྱིས་མ་ཡིན། །དེ་དག་ཞིང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། །བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །བརྟན་པས་ཕན་འདོགས་མེད་ཕྱིར་ཡང་། ། ༡༥ །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། སྒྲིག་དེ་
 དག་ཆོས་ཅན། སྒྲིག་སྒྱི་རྟག་དངོས་ཀྱིས་རིམས་ནད་ནི་བར་གྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྒྱི་སའི་ཞིང་དང་དུས་དང་སོ་རྣམས་ལ་སོགས་ཀྱི་ཐ་དད་ལས་ཀྱང་རིམས་ནད་ནི་བ་མུར་བ་དང་བུལ་བའི་
 བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རྣམས་ལ་སྒྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིག་སྒྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། རིམས་ནད་ནི་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཅིང་བརྟན་པས་
 འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་བཞག་པ་ལ་གསུམ། སྒྱི་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན། དེར་བཞག་པའི་དགོས་པ། དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྱིའི་ཡུལ་ཅན་ངོས་གཟུང་། དེ་ལ་སྒྱི་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ། སྒྲུང་བ་དེ་ལ་སྒྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་རྣམ་རྟོག་སྒོ། །

དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་ལྟ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཏྲོག་གི་སྒྲོ་ཚས་ཅན། རང་གི་གཟུང་དོན་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་ཤིང་རང་མཚན་པ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ལྟ། བར་སྒྲུང་སྟེ། ཤིང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས། །ཐ་དད་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་གང་། ༡༤ །དེ་ལ་ངོ་བོ་སྤྱི་རོལ་དང་། །གཅིག་ལྟ་གཞན་ལས་ལོག་ལྟ་བུར། །སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ཡི། །ཡན་ལག་མེད་སྤྱིར་དེ་ཉིད་མིན། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཤིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པའི་མཐར་ཐུག་ཤིང་རང་མཚན་པ་ལས་བརྒྱད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚས་ཅན། རང་ལ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུ་དང་། གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་རང་མཚན་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤིང་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་ཤིང་དོན་གཉིར་གྱི་སྐྱེས་བུས་བརྟག་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས། །འདི་ལྟར་སྤྲོག་པའི་ངོ་བོ་ཅན། །དེས་ན་ཐ་དད་

༡༡། མིན་ལྷ་བུར། །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་། ༡༥ །སྒྲུང་སྟེ་དེ་ལ་སྦྱི་དང་ནི། །གཞི་མཐུན་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི། །ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས། །ཐ་སྦྱད་ནོར་དོན་ཅན་རྒྱས་བྱེད། ༡༦ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་འཛིན་
 ཤེས་པའི་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ལ་ཐ་སྦྱད་དུ་སྦྱིའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཐ་སྦྱད་རྒྱས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྷར་སེལ་ངོར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་
 ལོག་པའི་ལྷོག་པ་གཅིག་རྒྱུད་དུ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ལྷ་བུར་སྒྲུང་བ་དེས་ནའི་བྱིར། ཡང་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཤ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྲུག་པ་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྒྲུང་བ་སྟེ་
 དེ་ལྷར་ན་རིགས་མཐུན་དང་། རིགས་མི་མཐུན་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་གཉིས་ཆོགས་དེ་ལ་གཞི་མཐུན་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་དག་གི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པའི་ཐ་སྦྱད་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །ཐ་སྦྱད་
 གཉིས་ཀ་ཡང་ནོར་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་ལྷར་དོན་ལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐ་སྦྱད་དེས་འཇུག་ཡུལ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཀྱན་ཀྱང་། །ཕན་ཚུན་མེད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། །དེས་
 ན་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་དང་། །གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། ༢༠ །དངོས་པོ་རྟོད་པའི་རྟོན་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་དཔག་ཇི་སྐད་བཤད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྦྱད་དེ་ཀྱན་ཀྱང་ཆོས་

ཅན། གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་འདྲེ་བ་མེད་པའི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེས་ནའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། གང་ལ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒར་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་བར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་བར་ཐལ། སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་འབྲུལ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འབྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་གཞན་ལས་མིན། །མར་མེའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་བཞིན། ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།
 འབྲུལ་བར་འདྲ་ཡང་གཞན་སྐྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་མེའི་འོད་ལས་འཇུག་ཡུལ་ནོར་བུ་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་བོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་ཐ་
 སྐད་འཇུག་ཚུལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན། གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྐད་འཇུག་ཚུལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དུ་མའང་འབྲས་གཅིག་ཅན། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་གཞན་བརྟེན་ཅན། །བརྗོད་དང་ཤེས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ། །ཐ་
 སྐད་རབ་རྟུ་འཇུག་པར་བྱེད། ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྐད་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སེལ་ངོར་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་བུམ་གསལ་དུ་མའང་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་དང་

༡༡། རྟོག་པའི་ཤེས་པས་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་སྦྱེའི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། ཅུ་སྟོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཚུལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་བྱེད། །དེ་དངོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར། །དེ་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས་ནི། །ཐ་དད་པས་ཆོས་སྣ་ཆོགས་ཤེས། ། ༡༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དུ་མས་
 གཅིག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་གསལ་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཅུ་སྟོར་བ་དང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་དེའི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་ལྷོག་
 པའི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སུ་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། ཅུ་སྟོར་བ་དང་རང་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་དེའི་བྱིར། སྟོ་
 དོན་འདི་དང་གཞི་མཐུན་ཉིད། །ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་ངེ་ལྟ་བུར། །གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །དངོས་ལ་འདི་ནི་མི་སྤྱིད་དོ། ། ༡༤ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོ་དོན་སྦྱི་འདི་དང་ལྷོག་པ་གཞི་མཐུན་ཉིད་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་
 མཚན་པ་ལ་མི་སྤྱིད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོར་ངེ་ལྟ་བུར་གྲགས་ཤིང་སྟངས་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་

ཨ་ཁུ་ལྷ་པོ་

ཨ་ཁུ་ལྷ་པོ་

ཨ་ཁུ་ལྷ་པོ་

༡༡། །དེས་སྤྱི་བྱུང་པར་ཞེས་བྱ་བའི། །བྱེ་བྲག་འདི་ནི་སྒོ་དོན་ལ། །དེ་ཉིད་ལ་གཞན་ལས་ལྷོག་པས། །ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་རྩ་བཏགས། ། ༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གཞི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འདི་
ནི་སྒོ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། །ཆོས་ཅན་སྤྱོད་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་གཞན་ལོག་པ་དུ་མ་ལས་ལྷོག་པས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རབ་རྩ་བཏགས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་དོན་
བསྐྱུ་བ་ནི། །བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་པར་རྟོགས་པ་ལ། ༩ །དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །བྱུང་པར་སྤྱི་དང་འབྲེས་པ་འདིར། །རང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུང་བྱ་མིན། ༥༧ །དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི། །རྣམ་སོགས་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན། །བྱེ་བྲག་བྱུང་
པར་མང་པོ་རྣམས། །དེ་གཅིག་ལ་ནི་མི་རུང་ཕྱིར། ༧༠ །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཀུན་ལས་ལོག། །དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །སྤྱོད་མ་ཡིན་རྟོག་པ་ཡང་། །སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ༧༡ །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །བསྐྱུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོས་
ཏེ། །སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་སྟེ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རི་སྐྱད་དུ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་ནི་གཞན་སེལ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་པར་དག་འཛིན་ཅེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་
ཏེ། །བསྐྱུ་བ་བྱ་སྐྱུ་བ་བྱེད་དང་སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་མཐོང་བ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་གི་བྱུང་པར་སྤྱི་དང་འབྲེས་པར་འཛིན་

ཅེས་བཤད་པ་འདིར་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དེ་ནི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་
 བྲག་གི་བྱུང་པར་མང་པོ་རྣམས་རང་མཚན་དེ་གཅིག་པུ་ལ་ནི་མི་རུང་བའི་བྱིར། དེས་ན་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོ་རང་མ་ཡིན་ཀྱན་ལས་ལོག་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་
 པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་པའི་བྱིར། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པོ་འདི་འཇུག་ཡང་ཡང་ན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་རྣམ་རྟོག་སྒོ། །ཞེས་བྱ་
 བ་མན་ཆད་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རང་ལྷགས་མདོར་བསྡུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་བསྒྲུབས་པས་འཇུག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་
 སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་ལྷགས་གྱི་བརྟན་ཡུལ་དགག། རང་ལྷགས་གྱི་བརྟན་ཡུལ་སྒྲུབ། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྡུ་བར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གསལ་བ་རང་མཚན་ལ་བརྟན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བ་དགག། སྤྱི་རང་མཚན་ལ་བརྟན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བ་དགག། སྤྱི་དང་ལྟན་པའི་གསལ་བ་ལ་བརྟན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བ་དགག་པའོ། །

༡༡། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཆེད་དུ་བྱས། །དེ་ཆོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་མེད། །དེས་ན་དེ་ལ་བདར་མ་ཡིན། །༥༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བད་སྟོད་པ་ན་རེ། རང་མཆན་ཁོ་ན་ལ་བད་སྟོར་
 བ་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་མཆན་དེ་ཁོ་ན་ལ་བད་སྟོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་དེའི་ཆོ་བད་དུས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 འགགས་ནས་མེད་པ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་བདར་བཏགས་པ་དེ་སྟོན་ལ། བད་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ་རང་མཆན་ལ་བད་སྟོར་བ་
 དགག་པ་ནི། ཅི་ནས་སྐྱེས་བུ་དོན་བྱེད་པར། རུས་པ་ཤེས་ནས་དེ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་རྣམས་ལ། །རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྟོར་བར་བྱེད། །༥༩ །དེ་ལ་རིགས་དོན་བྱེད་རུང་མིན། ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྟེ་རང་
 མཆན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ནའང་ཡོད་པས་དེ་ལ་བད་སྟོར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བད་སྟོར་བས་བ་ལང་ཐོབ་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གཞོ་ཁལ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་བྱེད་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བ་ལང་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པར་རུས་པ་ཤེས་ནས་དོན་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་

५३

སྤང་བ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི། །དོན་རྣམས་མཐོང་ནས་གཞན་མཐོང་ཡང་། །དེ་ལས་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡིན།¹¹ ༧༥ །ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས། །ལྟན་ཅིག་སྦྱར་ནས་ངོ་ཤེས་བྱེད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བ་ལང་ངོ་སྤྲུམ་པའི་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གསལ་བ་སྤྱི་བྱི་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཏྲག་དངོས་མེད་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་གཞོ་ཁལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པོའི་དོན་གསལ་བ་རིགས་མཐུན་སྤྱི་མ་རྣམས་མཐོང་ནས་གཞན་གསལ་བ་རིགས་མཐུན་བྱི་མ་རྣམས་མཐོང་ན་ཡང་གཞོ་ཁལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་ཏྲོག་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བ་སྤྱི་བྱི་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྦྱར་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྒྲོ་སྤྱི་བར་འཐད་ཅིང་། སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་སྒྲོ་དེ་ནི། སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལས་མིན། ༧༧ ། ཏྲག་ཏུ་དེ་ཙམ་རྣམ་ཤེས་ན། །གསལ་བ་མི་ཤེས་ཐལ་འགྱུར་བྱིར། །དེ་ཡི་ཆོ་ན་རམ་ཡང་ནི། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་བྱིར། ༡༠༠ །དེ་དང་ལྟན་ངེས་མི་འགྱུར་བས། །དེ་ལ་ངེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་བྱེ་བྲག་པ་བྱོད་

༡༡། །ཀྱི་ལྷ་ར་ནའང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ནི་སྤྱི་རྟག་པ་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་ལས་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་གཏན་
 རས་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་སྤྱི་རྟག་དངོས་དེ་ཙམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱིར་ནའོ། །འདོད་ན། དེའི་ཆོ་ན་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་
 རམ་ཡང་ནི་སྤྱི་དང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་བའི་བྱིར། འདོད་ན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་ངེ་ལྷ་ར་ན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་རུས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་
 སྤྱི་དང་ལྡན་པར་མ་གཟུང་བའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་། གལ་ཏེ་དངོས་གཅིག་གོགས་བྱེད་པའི། །གསལ་རྣམས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཞེ་ན། ༡༠༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་གོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་
 རྣམས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པས་སྤྱི་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གཅིག་དེས་དེ་རྣམས་ཀྱི། །ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅི། །ཐ་དད་བྱིར་ནི་དེ་དག་ལ། །གཅིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྒྱར་མི་འདོད། ༡༠༢ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཕུ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་ཆ་ཉིད་སེལ་ཏམ། ཅི་སྟེ་མི་སེལ་བས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་

གྱུར་མི་འདོད་པར་ཐལ། ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། སྤྱི་སྤྱེ་ཡང་། གལ་ཏེ་དུ་མའང་གཅིག་བསྟོས་ནས། ཐ་དད་མིན་སྟོ་བསྐྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དུ་མའང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ལ་བསྟོས་ནས་
 གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་མིན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་གཅིག་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་སོ་སོ་མེད་པར་ཡང་། དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱ་བའི། ༡༠༣ སྟོ་ལ་དེ་རྣམས་རུས་མེད་བྱིར། སྟོ་ཡིས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན། ཅས་སྟོས་
 ཏེ། སྤྱི་སྟོ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོ་བྱོད་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་བ་དེ་དག་སོ་སོར་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་རྟག་པ་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྟོ་སོགས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་
 གསལ་བ་རྣམས་དང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཉིས་ཀས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྟོ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྟོ་སོགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ། རུས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱིར། ༡༠༤ ཆོགས་ལའང་རུས་འགྱུར་གསལ་བ་ལ། འི་ལྟར་ཡང་ནི་དེ་ལྟར་
 མིན། ཅས་སྟོས་ཏེ། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྣམས་རེ་རེ་བར་མ་བྱད་ཆོགས་པ་ལའང་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་འགྱུར་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

༡༡། །ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་བྱིར། དེས་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམས་སོ་སོ་བ་དང་ཆོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་སྤྱི་སྤྱོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྟག་དངོས་མེད་ན་ཁྱོད་རྣམས་ཆོགས་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོ་མི་བསྐྱེད་ལ། སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་ན་ཁྱོད་རྣམས་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱོ་སྤྱི་བའི་བྱིར། དེའི་ཉེས་པ་སྤོང་བར་འདོད་ནས། གལ་ཏེ་དེ་དག་གང་
 རུང་ལ། །བཏོས་ནས་དེ་རྒྱས་འབའ་ཞིག་མིན།། ༡༠༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་ལ་བཏོས་ནས་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་དེ་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་ཀྱི། སྤྱི་རྟག་དངོས་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་སྤྱོ་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་ག་པ་ཐགས་བཟང་མེད་པར་རས་ཡུག་མི་འཐག་ལ། ཐ་ག་པ་ཐགས་བཟང་རེ་རེ་མེད་ཀྱང་འཐགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ལས་རས་ཡུག་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་དེ་གཅིག་
 ལ་ཕན་ན། །ཇི་ལྟར་སྤོ་གཅིག་ཉིད་ལ་མིན། །འདི་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར། །ཕན་འདོགས་གང་ཡིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན།། ༡༠༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཕན་པ་
 མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་དེ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་ནའོ། །འདོད་ན། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤོ་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་

ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་སྣང་སྟོ། །ཐ་དད་རྣམས་ལ་མི་འདོད་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་
 རྣམས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་སྟེ་སྟོ་དེ་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྟེ་བར་མི་འདོད་ཅེ་ན། སྟོ་ཡི་སྣང་བ་ཐ་དད་དེ། །དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་བྱིར་རོ། །^{༡༠༡} ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟེ་སྟོ་དེའི་ངོར་
 ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་མཚུངས་པའོ་ཞེས་འཛིན་པའི་བྱིར། ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་ན་ནི། །ཇི་ལྟར་ཐ་དད་སྟོས་གཟུང་བྱ། །འབྲས་བུ་གཅིག་འདྲ་དེ་དག་གི། །
 འབྲས་སྟོ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དོ། ^{༡༠༢} །ཞེ་ན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་རྒྱུའི་བྱིར། །སྟོ་ནི་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན། །སྟོ་གཅིག་རྒྱ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིས། །གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐ་མི་དད། །^{༡༠༣} ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། །ཇི་ལྟར་
 ན་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྟོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚུངས་པར་བཟུང་ན་ནིའི་བྱིར་ཞེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ཞེས་བརྗོད་དེ། འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་བྱེད་པར་འདྲ་
 བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མི་འཐད་དེ། གསལ་བ་དེ་དག་གི་འབྲས་སྟོ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་རྣམས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་སྟོ་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་རིགས་

༡༡། །གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོའི་རྒྱན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རིགས་ཐ་མི་དད་དེ། སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་གཅིག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ཡིས་སོ། །བཞི་པ་སྤྱི་
 འཛིན་རྟོག་པ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་བྲལ། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྗེས་འགོ་བའི། །དངོས་མ་མཐོང་ཕྱིར་བཀག་ཕྱིར་
 ཡང་། །བར་ནི་དེ་རིག་དོན་ཅན་ཡིན། ། ༡༡༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བ་ལང་རང་མཚན་དེ་འཕྱོང་བ་དང་རིག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་
 རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དེ་ཡང་སེལ་ངོར་གཞོ་ཁལ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་
 ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་རྟོག་དངོས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །འོ་ན་གཞན་སེལ་དངོས་པོར་མེད་པ་བརྟའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་བར་ལས་འཇུག་ཡུལ་མི་
 འཕྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་བྱེད་མིན་ལ་དེ་བྱེད་དང་། །འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་བ་ཅན། །དངོས་པོ་ཐ་དད་དངོས་ཙམ་གྱི། །ས་བོན་ཅན་དོན་མེད་པའི་སྒོ།¹² ༡༡༡ །སྤྱི་པར་བྱེད་པ་འང་དེ་མི་བྱེད། །ཡོངས་སྤངས་ཡན་ལག་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །

དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་ཕྱིར། །དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་ཡོད་པར་འདོད།། ༡༡༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་ཞེས་པའི་བརྟ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་བ་ལང་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་གྱི་དུས་སུ་གཞོ་ཁལ་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་བ་ལང་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ལང་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་བརྟུད་ནས་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་གཞོ་ཁལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པའི་སྒོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ས་
 བོན་ཅན་གྱི་སྒོ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར།། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བ་ལང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དང་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་བ་ལང་རང་མཚན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཞོ་ཁལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་བ་ལང་རང་མཚན་ལ་བརྟུད་ནས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་རང་

༡༡། །མཚན་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་འཕྱོང་བ་ལ་མི་བསྐྱ་བ་དེའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་བཞི། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུད་པ་སྤང་། སྤྱ་ལ་སེལ་འཇུག་
 གིས་མ་བྱུང་བའི། སེལ་འཇུག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི། སྒྲོ་རྣམ་གྲངས་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས། །ཤིང་དོན་
 འཛིན་ན་གཉིས་པོ་དག ༡༡༣ །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པས་གཅིག་འཛིན་པ། །མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་འགྱུར། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་བརྟར་བཏགས་པ། །མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྤྱ། ༡༡༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་ཤིང་
 ཞེས་པའི་སྤྱས་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤིང་དོན་འཛིན་ན། ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག་ལས་གཅིག་འཛིན་པ་མེད་ན་གཉིས་ཀ་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་
 བརྟེན་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་ན་ཤིང་མ་ཡིན་བཅད་ནས་ཤིང་ལ་བརྟར་བཏགས་པ་མི་སྤྱིད་དོ་ཞེས་གཞོན་རུ་མང་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱའོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན། རྣལ་
 མའི་ལན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་གིས་ནི་བརྟར་འདོགས་ལ། །ཤིང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་དམ་མིན། །གལ་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ཤིང་གི་དོན། །འཛིན་པ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་གཤམ། ༡༡༥ །བརྟར་ལ་དེ་དག་མི་སེལ་ན། །ཐ་སྙད་འདོགས་

བར་བྱེད་པ་རྣམས། །དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི། །མི་འགྱུར་གིང་གི་བྱད་པར་བཞིན།། ༡༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་དེ་དག་གིས་ནི་གིང་གི་བརྟུར་འདོགས་པ་ལ་གིང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་དམ། འོན་
 ཏེ་གཙོད་པ་མིན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་གཙོད་ན། གིང་ལ་བརྟུར་བའི་སྒྲེས་བུ་ཆོས་ཅན། གིང་ལ་བརྟུར་བའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་གིང་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་གཤེས་ཏེ། དེའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་གིང་གི་དོན་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 བཤོ། །འདོད་ན། གིང་མ་ཡིན་བཅད་ནས་གིང་ལ་བརྟུར་འདོགས་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲེས་བུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གིང་མ་ཡིན་དེ་ཡོངས་སྤངས་སྤངས་ནས་
 གིང་ལ་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གིང་ཞེས་པའི་བརྟུར་ཡུལ་དེ་ལ་གིང་མ་ཡིན་དེ་དག་མི་སེལ་བའི་ཕྱིར་བཤོ། །དཔེར་ན་གིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲེས་བུ་གིང་
 གི་བྱད་པར་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་གིང་མ་ཡིན་སེལ་བ་ལ་བཏོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བས་མི་གཞོད་དེ། གལ་ཏེ་གཞན་བཀག་མི་བསྐྱབ་པར། །མདུན་ནས་གཅིག་གཅིག་རབ་བསྟན་ནས། །འདི་གིང་ཡིན་
 ཅེས་བརྟུར་ལ། །ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཆོན་ཡང་། ༡༡༦ །དེ་ཏྲོགས་འགྱུར་ལ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་སྟུམ་ན།། ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་གིང་མ་ཡིན་བཀག་ནས་གིང་མི་བསྐྱབ་པར་མདུན་ན་གནས་པའི་གིང་

༡༡། །གསལ་གཅིག་དང་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས་འདི་གིང་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྟུར་བར་བྱེད་ལ། བྱིས་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་ཆོ་ན་ཡང་གིང་གསལ་དེ་ལ་གིང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱིར་
 འཛིན་པ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ་སྟུམ་ན། འདི་ཡང་གིང་ཡིན་འདི་ཁོ་ན། །ཞེས་བྱའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད། ༡༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་སོ་ན་གནས་ཏེ། གིང་གསལ་འདི་ཡང་གིང་ཡིན་ཅེས་བརྟུར་
 བྱིར་ན། དེ་ཡོངས་སྤངས་ནས་འཇུག་པར་ནི། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འདི་ཁོ་ན་གིང་ཡིན་ཅེས་བརྟུར་ནས་འཛིན་པ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་རྣལ་མའི་ལན་ནི། གཅིག་རྟོགས་ཞེས་བྱའི་ཤེས་པ་ནི། །གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོས། །དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱ་དོན་རྣམས། །བདག་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ༡༡༩ །སྟོ་དེ་ལ་ནི་ཡོད་པའི་དངོས། །སྟོ་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྤང་
 བ་དང་། །རྒྱ་མིན་དོ་བོ་བྲལ་བ་དང་། །དོ་བོ་གཅིག་འདྲ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ༡༢༠ །ཐ་དད་པར་ནི་ཤེས་འགྱུར་བས། །ཐ་དད་པ་ལ་སྐད་སྟོར་ཏེ། །དེ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྱུར་བའི་སྟོ། །འབྲུལ་བས་དངོས་པོ་གཅིག་ལྟར་རྟོགས། ༡༢༡ །ཞེས་སྟོས་ཏེ།
 བརྟུར་བའི་སྒྲ་རོལ་དུ་གིང་གསལ་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའི་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོ་བརྟུར་མཁན་པོས་གིང་འཛིན་རྟོག་པ་དེའི་རྒྱ་གིང་གསལ་རྣམས་དང་།

༡༡། །ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཐ་སྙད་དུ་ནི་འཛོག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བསལ་བྱ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ན་སྒྲ་སྒྲིབ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་ལས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ནས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། རྗོད་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སེལ་འཇུག་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གང་ཞིག་གང་ལས་ཐ་དད་པ། །དེ་རྣམས་བསྐྱོག་ནས་དེ་དག་ལས། །ཐ་དད་བྱང་བར་མཚུངས་པའི་རྒྱ། །རྣམ་པ་སྤང་བ་ཅན་ལ་འགོད། ༡༢༥ །དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ཡིས། །དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག །རྟོགས་འགྱུར་ཞེས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེས་བསལ་བྱ་གཞན་སེལ་ན་སེལ་འཇུག་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། མ་སེལ་ན་སེལ་འཇུག་གི་སྒྲ་ལ་མ་བྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་གང་ཞིག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ནས་ཤིང་མ་ཡིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གི་བྱང་པར་རང་མཚན་རྣམས་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་

སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་ལ་བརྟུང་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་དང་། སྒྲུས་ནི་དོན་གཞན་ལས་ལྷོག་པར་བྱུང་པར་བྱས་པའི་བྱུང་པར་དག་གོ་བར་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་ལུང་གཉིས་པོས་རབ་རྩ་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུག་སྒྲོས། སྒྲུས་ནི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། རང་གི་དོན་དག་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའང་འདྲེན་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་སྒྲ་ཚས་ཅན། བྱོད་ལས་ཤིང་རང་མཚན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བརྫོང་བྱར་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 བྱལ་སྟེ། གཞན་སེལ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལའང་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་མེད། ༡༣༥ །སྒྲ་རྣམས་ལས་དེ་རྟོགས་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ལོག་རྟོགས་འགྱུར་དེ་ལ་ནི། འགའ་ཡིས་བྱུང་པར་རྩ་བྱས་པ། རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་
 འགའ་མེད། ༡༣༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་སེལ་འདི་ལའང་ངོ་བོ་རང་མཚན་རྩ་བ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་མོད་ཀྱི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཤིང་
 མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཤིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་སྒྲ་དེ་ལ་ནི་ཤིང་སྟེ་དངོས་པོ་བ་འགའ་ཡིས་བྱུང་པར་རྩ་བྱས་པའི་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྒྲ་གཞན་སེལ་

༡༡། །ལ་སྒྱུར་ན་དགག་བྱ་ཚིག་ཟེན་ལ་སྒྱུར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། སྒྱ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕན་ཚུན་ཡོད་པ་མིན་ཕྱིར་འདི། །དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལྟན་ཉིད་དུ། །མཐོང་བ་སྒོ་ཡིས་བསྒྲུད་པ་ཡིན། ༡༢༡ །དེ་ཉིད་ཕྱིར་
 འདི་དོན་དམ་མིན། །གཞན་དུ་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པ། །དངོས་པོར་མི་འགྱུར་འདི་འདི་ལས། །ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་ཕྱིར་རོ། ༡༢༢ །ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ཤིང་ཞེས་པ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་གི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པའི་ཤིང་ཞེས་དགག་
 སྒྱུ་བ་ཀྱི་སྒྱ་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
 དངོས་པོར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་འདི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་འདི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་ལྟན་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རྟོག་པས་མཐོང་བ་ནི་སྒོ་འབྲུལ་བ་
 དེ་ཡིས་བསྒྲུད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། བ་ལྷ་ཤ་དང་རྩ་ས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཤིང་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པའི་ཅན་
 ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་བ་ལྷ་ཤ་ཤིང་གི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། བ་ལྷ་ཤ་དང་ཅན་འདི་གཉིས་ཤིང་གི་གཞན་སེལ་འདི་ལས་རྩ་ས་ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་

ནམས་ཤུག་སྒོས་གསལ་བྱེད་པའི་ཚུད་སྤང་དུ་འཆད་མོད་ཀྱི། སྒོབ་དཔོན་གྱིས་ཡན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུད་སྤང་དུ་བཞེད་པར་གསལ་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྒོ་ནམ་གངས་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་
 སྤང་བ་ནི། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན། སྤྱའམ་རྟགས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཡིས། །བྱ་བྱེད་དེ་ལ་བཅད་པ་ཡི། །དངོས་པོའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ༡༢༩ །གང་གི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས། །མ་ལུས་པར་ནི་རྟགས་འགྱུར་བ། །དངོས་པོའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་དེས་ན། །འབྲས་བུ་དུ་མ་རྟེན་གཅིག་འགྱུར། ༡༣༠ །ཞེས་སྒོས་ཏེ། སྤྱ་དང་རྟོག་པ་སེལ་བས་འཇུག་ན་དགག་སྤྱབ་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱའི་སྟེང་དུ་མ་བྱས་པ་བསལ་བ་དང་རྟག་པ་བསལ་
 བའི་གཞན་སེལ་གཉིས་ལ་རྫས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་དང་འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་གཅོད་པ་ན་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྤྱའམ། བྱས་པའི་
 རྟགས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཡིས་སྤྱའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ན། ཞེས་པ་དེའི་
 རྗོལ་བ་བྱོད་ལ་འཇུག་སྟེ། དགོས་པའི་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཅན་གྱི་སྤྱ་དང་རྟོག་པ་ནམས་རྟེན་གཞི་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུངས་ཞེས་པའི་སྤྱ་གང་གིས་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་

༡༡། །པའི་ཚེས་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲི་དང་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའི་བྱིར། འོ་ན་གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྒྲི་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན། །གང་ཆེ་གཞན་མི་སྟོང་བར་གནས། །དེས་ན་དེ་བྱུང་གཅིག་པུའང་སྒྲིང་།¹³ ༡༣༡ །དེ་ཆེ་སྟོ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །སྒྲི་ནི་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན། །དངོས་པོའི་ཚེས་ལ་
 རེག་འགྱུར་བ། ༡༣༢ །དེ་ནི་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་རྗོད་བྱེད་མིན། །སྟོ་ལ་སྒྲིང་མིན་སྒྲིང་རུང་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པས་རེས་བྱིར་རོ། ༡༣༣ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །ཡུལ་སྟོན་པོ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ཀས་བྱུང་
 པའི་གཅིག་ལྟ་བུར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིང་བ་དེའི་ཆེ་སྟོའི་ངོར་བྱས་ནས་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །གང་གི་ཆེ་ཡུལ་ཞེས་པའི་སྒྲིས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་དེའི་ཆེ་
 ན་གཞན་སྟོན་པོ་མི་སྟོང་བར་གནས་ཤིང་། །སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲིས་ཀྱང་སྟོ་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན་གཞན་ཡུལ་མི་སྟོང་བར་གནས་པ་དེས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ནའི་བྱིར།
 །ཡུལ་ཞེས་པའི་སྒྲི་ནི་ལོག་བྱོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ན། །དངོས་པོའི་ཚེས་སྟོན་པོ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་ངོར་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བ་དེ་ནི་སྟོན་པོ་དེ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་།

ཡུལ་ལ་ཡང་སྒྲོན་པོ་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ནི་སྐྱེས་རྗེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་ན་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱིར་རྒྱུ་སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་མ་དམིགས་ན་མེད་པས་བྱིར་བ་དེས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་གྱི། སྐྱེས་རྗེས་དང་ནི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། །དངོས་ལ་དེད་ག་མི་སྤྱིད་བྱིར་། ༡༣༤ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་རྗེས་དང་ནི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་ཏེ། གཅིག་ལ་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་གོང་དུ་བསྐྱུ་བས་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར་བྱིར་སྤྱི་དངོས་པོ་རང་མཆོན་འཛིན་པ་ལ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དེད་ག་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲང་གིས། སྐྱེས་རྗེས་དང་ནི་རྟགས་དག་གིས། །གཞན་སེལ་བ་ནི་རབ་དུ་སྒྲོན། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིད་ཀྱི་གིང་རྟགས་དངས་སོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས། དངོས་པོའི་དོ་བོ་གཅིག་ཉིད་བྱིར་། །དོ་བོ་ཐ་དད་སྒྲོ་གང་ལས། །གཅིག་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི། །དོན་གཅིག་སྤྱིད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། ༡༣༥ །ཐ་དད་ཀྱང་ན་དབྱེར་མེད་པའི། །ཐ་སྒྲུང་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་དང་རྟོག་པ་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། སྤྱི་གསལ་

༡༡། །རྩམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གུངས་ཅན་པ་ན་རེ། རྩམ་གཅིག་ཅེ་ན། ཤིང་དང་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་རྩམ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཤིང་སྒྱི་ནི་ཚོས་ཅན། ཅན་ལ་རྩམ་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པའི་སྒྱིད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རྩམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། བྱུང་ལ་སྒྲོན་པོ་ཞེས་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དབྱེར་མེད་པའི་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱི་གསལ་རྩམ་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཐལ་འགྱུར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད།། ༡༣༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སེལ་བ་སྒྲ་བ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྱི་གསལ་རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། སེལ་ངོར་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་དེ་རིགས་མཐུན་གྱི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྒྱི་དངོས་མེད་ལ་རྩྱུང་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། སྒྱི་དོན་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་སྒྲ་སྒྲོ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་རྩྱུང་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྩྱུང་བ་དང་།

ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྦྱ་སྒོ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྱི་དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། གསལ་བ་
 མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བད་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྒྱར་དགོས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། སྦྱ་རྟོག་གཅིག་འཇུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་བལྟོས་པར་བསྟན། སྒྱི་དོན་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་
 པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོངས་བསྟན་བྱིར། །ཐ་དད་འབྲས་བུ་གཅིག་དག་ལ། །ཀན་པོས་སྦྱ་གཅིག་བདར་བྱས་པ། །དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན། །ལྟོག་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཅན་ཡིན།¹⁴ ༡༣༧ །ཐ་དད་པ་དག་བསྟན་པ་ནི། །
 དཀའ་དང་མི་རུས་འབྲས་མེད་བྱིར། །དངོས་པོ་ལ་མིན་དངོས་པོ་ཀྱན། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་བྱིར། ༡༣༨ །ཐ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ནི་སེར་སྒྱུ་ལ་ཡོད་མིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་སྒྱུར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ཡོངས་
 སྒྱ་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་བུམ་གསལ་ཐ་དད་པ་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བྱེད་པ་དག་ལ་བད་ཤེས་པའི་ཀན་པོས་བུམ་པ་ཞེས་སྦྱ་གཅིག་བདར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་ཀྱང་ཁྱོད་བུམ་
 པ་ལ་སྒྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སེལ་ངོར་རྒྱ་སྒྱུར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལོག་པའི་ལྟོག་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཆན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བུམ་པ་ལ་བད་སྒྱུར་བའི་སྒྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བུམ་

ཨ་མ་ལ་ལ་

ཞུ་བ་ལྟ་

ཨ་མ་ལ་ལ་

༡༡། །གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རེ་རེ་ལ་བད་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དག་ལ་བད་རེ་རེ་ནས་བསྟན་པ་ནི་དགའ་བ་དང་མི་རྣམས་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དངོས་པོ་ཀུན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་འདྲས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་བྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བ་ལང་སེར་སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཤུ་གྲ་སྟོས་འདི་ལྟར་འཆད་དེ།
གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་ཡང་བད་སྒྱུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྱི་དངོས་པོ་དེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་ཡོད་ན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འདྲས་པར་གནས་དགོས་ཤིང་། དངོས་པོ་ཀུན་
ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྱི་དེ་བ་ལང་བྲ་བོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན་དེ་ནི་སེར་སྐྱ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགོ་ཞིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །རྩ་བའི་གཏན་
ཚིགས་བསྒྱུབ་པར་བཞེད་ནས། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ཕྱོག་བ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ༡༣༧ །དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡང་། །སྒྲི་ཡི་ཐ་དད་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་འདོད་ན་ཡང་། །དེ་འབྲས་མེད་ལས་ཐ་དད་ཉིད། ༡༣༨ །
དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པས་གཟུགས། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན། །གང་ཕྱིར་བྱུང་པར་མེད་འབྲས་དེ། །སྟོན་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་འགྱུར། ༡༣༩ །འགའ་ཞིག་གཅིག་ཅར་ཀུན་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྒྱི་ལས་ནི། །ཐ་དད་མེད་ཏུ་

ཟེན་ན་ཡང་། །བད་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ། །༡༥༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་གསལ་རྣམས་ཚུ་སྟོར་བའི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་ཡང་སྐྱ་ཡི་ཐ་དད་དུ་སྟོར་བར་མི་རིགས་ཤིང་གཅིག་ཏུ་སྟོར་བར་རིགས་སོ། །གང་གི་
 བྱིར་ཞེ་ན། ཚུ་སྟོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་དེ་བད་དང་ཐ་སྟན་གྱི་དུས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགོ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། བད་སྟུར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་འཕ་དགོས་
 པའི་དོན་གོ་བར་འདོད་ན་ཡང་དོན་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་བད་སྟུར་བར་རིགས་སོ། །སྟེ་གཅིག་མེད་ཀྱང་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་དཔེར་ན་མིག་དང་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་
 དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ལ་སྟེ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུ་མ་ལ་སྐྱ་གཅིག་གིས་སྟོན་པ་དག་ནི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་གང་གི་བྱིར་ཞེ་ན།
 རྒྱུན་གསུམ་པོ་བྱུང་པར་མེད་པར་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་ལས་ནི་ཐ་དད་མེད་དུ་ཟེན་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བའི་བད་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་གཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་དང་། སྐྱ་བད་ལས་བྱུང་གི། སྟེ་དངོས་པོ་ལས་མ་

༡༡། །བྱུང་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་མེད་ཀྱང་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་ཆོགས་པའི་སྒྲ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲ་ལའང་རྒྱ་དུ་མ་འབྲས་
 བུའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དུ་མ་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་དཔེའོ། །བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པས་ན་རྩོལ་བའོ། །དེར་བྱུང་བས་ན་རྩོལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲི་དོན་གཞན་ལ་མི་བཟླས་
 པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར། །མང་པོ་དག་ལའང་མཉན་པ་གཅིག། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་མང་པོ་དག་ལའང་མཉན་པ་གཅིག་འཇུག་
 གྱི། སྒྲི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གསལ་བ་མང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། གནས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན། གསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་སྒྲ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པ་བརྟེན་ནམ་གསལ་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་མི་རིགས་སོ། ། ༡༢༩ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲི་གསལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནམ།

༡༡། ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་གསལ་བར་བྱས་པ་དགག་པ་ནི། བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི། །དོན་དུ་གཞན་གྱི་ངོར་བྱེད་གང་། །གསལ་བྱ་ཡིན་ལ་རུང་ཉིད་ཀྱི། །བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་རུ་འདོད། ། ༡༤༩ ཅེས་
 གློས་ཏེ། གནས་པའི་དོན་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུན་ཁང་གི་བུམ་གཟུགས་གང་དག་ཆོས་ཅན། གློན་འོད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གློན་འོད་དེས་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་བའི་དོན་དུ་གླེས་བུ་གཞན་གྱི་ངོར་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གློན་འོད་དེ་བུམ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡང་
 ཡིན་པས་བུམ་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་བསྟན་ནས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་གསལ་བ་དག་ལ་མི་སྤྱི་དོ་ཞེས་བཤད་པ། འདི་
 བྱི་སྤྱ་ནས་རུང་ཉིད་ན། །དེ་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་སྟེ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི། །སྤྱི་ལྡན་པ་ལས་གང་ལས་ཡིན། ། ༡༥༠ ཅེས་གློས་ཏེ། སྤྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བསྟོས་པ་མི་རུང་
 སྟེ། གསལ་བའི་སྤྱ་རོལ་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་རུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནའོ། །སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གསལ་བས་སྒྱི་ལ་ཕན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྒྱི་འཛིན་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པས་སྒྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིག་སྒྲུན་སོགས་བཞིན་གསལ་བ་ལས། །དབང་པོ་འང་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཡོད་མེད་དུས་དག་ལ། །རྟོགས་པ་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༥༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གསལ་བ་ལས་སྒྱི་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འང་འདུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་དག་ལ་སྒྱི་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་ནི། གསལ་བས་སྒྱི་འཛིན་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་ན་རྟོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དགོས་ཏེ། མིག་སྒྲུན་དང་སྒྲགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བཀོད་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་། རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་རིགས་དང་ལྡན་འདོད་ན། །སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་གསལ་བྱེད་ནི། །བ་ལང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྡན་ཐོབ། ། ༡༥༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་རིགས་དང་ལྡན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་ནི་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ཉིད་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་སྒྲགས་པ་ཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས། །གཞན་ནམ་

ལྷ་པོ་ལྟེན་པ་

ལྷ་པོ་ལྟེན་པ་

ལྷ་པོ་ལྟེན་པ་

༡༣། །གཞན་མིན་ཡོད་ཉིད་དེའི། །སྒྲོན་མེད་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། །སྒྱི་ཡི་སྒོ་གྲོས་ཇི་ལྟར་ཡིན། ༡༥༠ །གཅིག་ལ་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ནི། །གཞན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །གཞན་ཉིད་མིན་ན་རྗེས་འགོ་མེད། །གཞན་ཉིད་ན་ཡང་རྟེན་
མིན་ཕྱིར། ༡༥༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་རིགས་དེ་ནི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་ནམ་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་འདོད་པ་དེའི་ལྷགས་ལ་སྒྲོན་མེད་གསར་བྱུང་གི་གསལ་
བ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། །སྒྱི་ཡི་སྒོ་གྲོས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་སྒྱི་དེ་ནི་གཞན་གསལ་བ་གསར་བྱུང་ལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས་
སྤངས་ཏེ། །སྒྱི་དེ་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་དགོས་པས་གསལ་བ་སྒྲུབ་མེད་གསར་བྱུང་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ལ། །སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་
གཞན་ཉིད་དང་། །སྒྲུབ་མེད་གསར་བྱུང་གི་གསལ་བ་དང་རྗེས་གཅིག་ན་ཡང་སྒྲུབ་ཡོད་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། །དྲང་སྲོང་
གཟེགས་ཟན་གྱིས། །སྒྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། །དེའི་སྒྲོབ་མ་པེ་ཐ་ར་ནི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་འདོད། །བེ་ལུ་ཀ་ནི། །གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་

འདོད་ལ། ལུགས་དང་པོ་དགག་པ་ནི། མི་འགོ་དེ་ནའང་ཡོད་པའང་མིན།¹⁷ བྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྡན་པའང་མིན། རྟེན་སྒྲ་མ་ནི་ཡོད་མི་འདོར།¹⁸ །ཀྱེ་མ་ཕོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན། ། ༡༥༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་
 གསར་བྱུང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། གསལ་བ་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་དེ་ན་ཁྱོད་སྒྲར་ནས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། བྱིས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན། ཆ་དང་ལྡན་པའང་མ་ཡིན། རང་གི་རྟེན་གསལ་
 བ་སྒྲ་མ་ནི་ཡོད་ཀྱང་གཏན་མི་འདོར་བའི་བྱིར། དེས་ན་ཀྱེ་མའོ་སྤྱི་ལ་འབྲེལ་ཞིང་ཕོངས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཉིད་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་གསལ་བ་སྒྲ་མ་མི་འདོར་བཞིན་དུ་གསལ་
 བ་བྱི་མ་ལའང་བྱབ་དགོས་པའི་བྱིར། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས། གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ནི། །རང་གི་གནས་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་། །དེ་ལས་གནས་གཞན་སྐྱེ་བ་ལ། །གནས་ནི་གིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན། ། ༡༥༣ །གང་
 ན་དངོས་དེ་གནས་གྱུར་པ། །དེར་ནི་འབྲེལ་བའང་མ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱབ་པ། །ཅི་ཀ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། ། ༡༥༤ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ནི་རང་གི་གནས་སམ་ཡུལ་ལས་
 གཞན་དུ་མི་གཡོ་ཞིང་། ཡུལ་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བའི་གསར་བྱུང་གི་བུམ་པ་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་གིན་ཏུ་རིགས་པར་ལྡན་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་གོ། །དེས་ན་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་ཡུལ་གང་

༡༡། །ན་གསར་དུ་སྦྱེས་པའི་རྩ་བུ་གི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེར་ནི་འབྲེལ་བ་སྟེ་གནས་པའང་མ་ཡིན་ལ། སྦྱི་དེ་དག་ཡུལ་ཅན་གསར་བྱུང་གི་རྩ་བུ་ལ་བྱུང་པར་འདོད་པ་དེ་
 ནི་ཅི་ཀ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ལུགས་གཉིས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ན་རིགས་ཡོད་ན། །གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་གསལ་ཉིད། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་མཐོང་། །དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་བསྟོས་མིན། ༡༥༥ །གསལ་བྱེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 ན། །གསལ་བྱེད་ཡང་དག་རྟོགས་པ་མིན། །སྦྱི་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དག །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བསྟོག་པར་འདོད། ༡༥༦ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། བེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ན་རིགས་དེ་ཡོད་པས་མི་འགྲོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལུ་སྦྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ལུ་གསལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཡུལ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་པ་གང་ཞིག །ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་
 བས་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུ་པའི་སྦྱི་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལུ་པའི་གསལ་བས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། སྦྱི་དང་སྦྱི་
 དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དག་གི་རྟོགས་ཚུལ་རང་གི་གྱུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བསྟོག་པར་འདོད་དེ། བྱེད་རང་གི་གྱུབ་པའི་མཐའ་ལས་ནི་གསལ་བྱེད་ལུ་པའི་གསལ་བ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་

གསལ་བྱ་བུམ་པའི་སྒྱི་དེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྒྱུ་རྟོག་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ངེད་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྱི་ལུགས་ཡིན་ཅེ་ན། ཐ་དད་མེད་དོན་མེད་པར་ཡང་། །འཆོད་པ་པོ་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཐ་དད་བྱིར་ན་ལས་རྒྱ་མིན། །འདི་ཡི་རིགས་མིན་ལས་འབྲེལ་བྱིར། ༡༥༧ །མཉན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཆོན་བྱིར། །ལས་ཀྱང་
 གནས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །འབྲེལ་བ་མེད་བྱིར་སྒྱུ་ཡི་རྒྱ། །སྒྱི་ཡིན་མི་རིགས་མིན་པ་མིན། ༡༥༨ །ཏ་ཅང་ཐལ་བྱིར་ལས་མེད་ནའང་། །ཤེས་བརྗོད་དག་གིས་མ་ཡིན་ཏེ།¹⁹ །རྒྱ་མཆོན་ཅན་མིན་ཐོབ་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པ་དུ་
 མས་བཀག་ཟིན་མོད། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྒྱུ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱར་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་མི་དགོས་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་དང་སོགས་པས་གྲོག་པ་
 པོ་སྒྱུ་གཅིག་གིས་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཆོད་པའི་ལས་དེ་དེའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། འཆོད་པའི་ལས་ཆོས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་སྒྱུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྒྲུངས། འཆོད་ལས་ཀྱི་རིགས་དེ་སྒྱུ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། འཆོད་ལས་འདིའི་རིགས་ཆོས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྱུ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། འཆོད་པའི་ལས་

༡༡། །དང་འབྲེལ་གྱི། འཆོད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར་དང་། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་ལས་གཞན་འཆོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྱུའི་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་
 འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྱུའི་རྒྱ་འཆོད་ལས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆོད་པ་པོའི་སྒྱེས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་བ་ལང་གི་སྒྱུ་ཡང་ཏྲ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ཡི་ཡང་བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྲུལ་འཆོད་ལས་བྱས་ད་ལྟ་འཆོད་ལས་
 མི་བྱེད་པའི་སྒྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་ཀྱང་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཆོད་ལས་མེད་ནའང་འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་ཤེས་
 བརྗོད་འཇུག་པ་དག་གི་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ། སྒྲ་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པར་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་དེ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། རེས་འགྲོ་མེད་བྱིར་རུས་
 བའང་མིན། ༡༥༧ །གལ་ཏེ་འཆོད་པོ་ཉིད་སོགས་སྒྱུ། །དང་པོ་ཉིད་དུ་དེ་ཡོད་སོགས། །བཞིན་དུ་གསལ་འགྱུར་མིན་ན་ནི། །བྱད་པར་མེད་བྱིར་བྱིས་མི་འགྱུར། ༡༥༨ །བྱ་བས་ཕན་འདོགས་བཟོས་གསལ་བྱེད། །ཡིན་ན་འགྱུར་མེད་བཟོས་པ་མེད། །

འདི་ནི་ཕུལ་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱ་གང་ལས།། ༡༤༡ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འང་ཚས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་ཚས་ཅན། འཆོད་པ་པོ་དེ་དང་པོ་སྒྲིམ་མ་ཐག་ཉིད་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲིམ་མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བུང་གི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རང་གི་གཞུང་ལས་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཚས་ཅན་གྱི་སྒྱི་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ནི་འདིའི་སྒྱི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་
 དག་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྱི་དང་པོ་ནས་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་ཞིང་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིམ་མ་ཐག་ཏུ་འཆོད་པ་
 པོར་གསལ་བ་མིན་ན་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འཆོད་པ་པོར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཡང་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྱི་ཡོད་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཆོད་པའི་བྱ་བས་ཕན་
 འདོགས་པ་ལ་བཟོས་པའི་འཆོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱི་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ཚས་ཅན། བྱ་བ་ལ་བཟོས་པ་མེད་དེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྱི་འདི་ནི་བྱ་བས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་བྱར་ཡོད་ན་འང་

༡༡། །བྱ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། འཚོད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐ་དད་མཚུངས་
 པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཉེ་བ་གང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ། །རབ་འཇུག་གཞན་ལ་མིན་དེ་ཉིད། །སྒྲ་དང་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། ༡༤༩ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་ངོར་འཚོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་འཇུག་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འཚོད་པ་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རྟོག་ངོར་འཚོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་རིགས་ཉེ་བ་གང་གིས་སྒྲིལ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་འཚོད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རབ་དུ་འཇུག་
 གི། གཞན་ལ་ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྒྲི་གཙོ་བོ་མེད་ན་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷོག་
 པ་སྤངས་པ་ཡི། །དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་གཞན་མེད་ན། །གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་མེད།²⁰ །ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་བྱིར་ཞེ་ན། ། ༡༥༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྷོག་པ་གཞན་སེལ་སྤང་
 བའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲི་གཞན་གཙོ་བོ་མེད་ན་གཅིག་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་དང་ཚུ་ལུད་རྣམས་སྒྲི་

གཙུག་པོ་མེད་པའི་གིན་རྩ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྷ། གྲངས་ཅན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན། གཞོན་བྱེད་རང་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན། གཞན་ལ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བསྟན།
 རོན་བསྟུ་བ། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་མྱོང་། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། ༡༤༣ །ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 དེ། །མི་འགོ་བྱེད་པར་རྣམ་ངེས་བྲལ། །གཅིག་དང་བྲལ་ན་འབྲས་མེད་མྱོང་། །བྱེད་པར་རྣམས་ལས་དེད་ག་འབྱུང་། ༡༤༤ །དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་རྗེས་འགོ་མེད་གང་ཞིག །རྗེས་འགོ་དེ་ལས་འབྲས་
 མི་འབྱུང་། ༡༤༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་བྱེད་གསལ་བ་རྣམས་སྟེ་གཙུག་པོ་མེད་པར་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པར་འདོད་ན། རྩ་ལུང་སྟོགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་མུ་གུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ་ལྷར་ཐལ་བ་ལས། གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་གཙུག་
 པོ་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་རྒྱར་མི་འགོ་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པར་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་བྱེད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་དེད་ག་འབྱུང་སྟེ། རྩའི་བྱེད་པར་གཅིག་དང་བྲལ་

༡༡། །ན་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྱི་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཅིང་། གང་ཞིག་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་དེ་རང་ལ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་མི་འབྱུང་། གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་མི་འཇུག། སྐྱར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་མི་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། །འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཡིན་གཞན་པ་མིན། །རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཐ་དད་པ། །མེད་ན་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར། ། ༡༢༥ ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན་སྐྱ་ལུའི་མུ་གུའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ལུད་སོགས་ལས་སྐྱ་ལུའི་མུ་གུ་སྐྱེ་ལ། རས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་ལས་སྐྱ་ལུའི་མུ་གུ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱ་ལུའི་མུ་གུ་མི་བསྐྱེད་དེ། རས་ཀྱི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་ནས་མུག་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། གཞན་སྐྱ་ལུའི་མུ་གུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་འདི་

༡༡། །སེལ་བ་སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲོ་དབྱང་དུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཟད་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་སྤྲོ་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཆོ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་གང་ཡིན་ཅེས་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པས་སེལ་བ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་དབྱང་དུ་མེད་དེ། རྟོག་པས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གསལ་བ་རྣམས་སྦྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་གནོད་བྱེད་མི་འཇུག་པ་ནི། དེ་ཡི་སྦྱེད་བྱེད་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ལས་གཞན་པས་ཇི་ལྟར་བསྦྱེད། །ཐ་དད་བྱེད་པར་ཉིད་སྦྱེད་བྱེད། །དེ་ལ་ཐ་དད་མིན་པའང་ཡོད། ༡༡༠ །ཅེ་ན་དེས་དེ་བསྦྱེད་མིན་བརྗོད། །སྤྲོ་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟན་པས། །ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་དེ་ཉིད་དོན། །དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། ༡༡༡ །དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །དེ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདོད། །དེ་ནི་སྤང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྦྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། ༡༡༢ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རས་གྱི་མུ་གུ་དེའི་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ཆུ་ལུད་སོགས་ཆོས་ཅན། རས་གྱི་མུ་གུ་ཇི་ལྟར་བསྦྱེད་དེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་མེད་དེ། ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་རང་མཆོན་ཉིད་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པར་རང་མཆོན་དེ་ལའང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེས་མུ་གུ་དེ་བསྦྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། མི་འགོ་བྱེད་པར་

༡༡། །ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྤྱི་གཙུག་པོ་མེད་པའི་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པར་མེད་ན་ཡང་། རྒྱ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ནའང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་མཆོན་རྣམས་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནའི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་པ་བྱོད་ལ་ནས་གྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། གཅིག་ནས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒན་མའི་ས་བོན་དང་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་། ཐ་དད་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་བྱ་མེད། །ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ནས་དང་སྒན་མའི་ས་
 བོན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ནས་གྱི་ས་བོན་ལ་སྒན་མའི་སྐྱབ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་མི་བྱེད། །འོན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པོ་ཉིད། །དེ་ཅི་དངོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཇམ། །༡༡༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།
 ནས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟ་ན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ལུང་སོགས་ཆོས་ཅན། ནས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ནས་གྱི་ས་བོན་ལས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྤྱི་གཙུག་པོ་ས་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྱི་ཕྱི་ཡི་
 གནས་སྐབས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙུག་པོའི་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྱི་ཕྱི་ཡི་གནས་སྐབས་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།

ཆ་མེད་པའི་རྟག་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འམ་ཞེས་པས། རོན་སྤྱི་མའི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམས་པའི་བྱད་པར་གཞན་ཐོབ་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་སྤྱི་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་ཁས་
 སྦངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟན་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ནི། །ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་བའམ། །འདྲ་དང་མི་འདྲའི་བདག་ཉིད་ཅན། །རྣམ་གྲངས་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་འགྱུར། ། ༡༡༤ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྦྱི་དང་སྦྱི་དེ་དང་ལྟན་པའི་གསལ་
 བའི་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ནི་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རྣམ་གྲངས་པའི་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བ་དང་། མི་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་ཞེས། ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྦྱི་ནི་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། བྱད་པར་ནི་གསལ་བ་ཡིན་པས་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་དོ་ཞེ་ན།
 བདག་ཉིད་གང་གིས་དེ་དག་གི། །བྱད་པར་སྦྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐ་དད་ན། ༡༡༥ །ཐ་དད་ཉིད་འགྱུར་དེ་ལྟར་ནའང་། །རི་ལྟར་བུམ་སོགས་ཡན་ཚུན་བཞིན། །སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་འདོད་པའང་། །སྦྱི་དང་བྱད་པར་ཅན་མི་འགྱུར། ། ༡༡༦
 ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་རྣམས་པ་ཡིན་པས་རྟག་པ་དང་བྱད་པར་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་བྱད་པར་དང་སྦྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་ན།

༡༡། སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་འདོད་པ་འང་ཚུ་ཅན། སྦྱི་བྱུང་པར་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། བྱུང་པར་སྦྱི་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་
 ནའང་སྦྱེ་དེའི་བྱིར། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་བུམ་པ་དང་སྒྲུམ་སོགས་ཡན་ཚུན་སྦྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱས་ནས། །བསྐྱུ་བ་བྱ་དེ་འབྲས་འདོད་པ་ཅན། །
 སྦྱེས་བྱ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིན་ཐ་དད་ཐ་དད་མེད། ༡༡༩ །དབྱུང་བྱ་རང་བདག་ཉིད་ཐ་དད། །ལྡོག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དག་ནི། །ཡོད་ཉིད་དངོས་པོ་རྗེས་འགོ་མེད། །འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་བྱིར། ༡༢༠ །ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། དེས་
 ན་དགོས་ལུས་མེད་པའི་སྦྱི་གཙོ་བོ་དེ་བྱུང་པར་དང་རྗེས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དབྱུང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གཉིས་སྦྱེས་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་དེའི་ཉིན་ནི་ཐ་དད་པར་རང་མཚན་ནམ་ཐ་དད་མེད་
 པའི་སྦྱི་གང་ཡིན་ཅེས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིན་ཡིན་ཏེ། མེ་རང་མཚན་གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུ་བ་བྱ་བཙོ་
 གླེག་གི་དོན་བྱུང་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་འདི་ནི་མེ་རང་མཚན་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། དེའི་ཆོན་རྟོག་ངོར་མེ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་པ་དག་ནི་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཡིན་

གྲི། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲི་དངོས་པོ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་མེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིས་བུ་ཆུར་འཇུག་པ་དང་། མོགས་པས་སྒྲི་འཛིག་གཅིག་ཅུར་བྱེད་པར་ཐལ་དེ། མེ་དང་ཆུ་ཡང་དོན་དམ་
 པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་ཁེགས་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་འཛེམ་མེད་པ། ལུན་སྒྲུལ་གང་ཅིའང་རུང་སྒྲུ་བ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་གསལ་བ་ཡིན། །མཐའ་གཅིག་པ་ནི་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༥༡ ཞེས་སྒྲོས་དེ། གྲངས་ཅན་པ་བཀག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཚོས་ཅན། སྤྱ་བར་
 བྱ་བའི་གནས་འཛེམ་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་གཅེར་བུ་པ་དག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་སྐབས་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཤེས་པའི་ལུན་པ་སྒྲུལ་ནས་འབྱུལ་བ་གང་ཅིའང་
 རུང་བ་སྒྲུ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་དེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ། སྒྲ་སྒྲོ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་ཡི་བྱེད་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཞོ་འབྱུང་ཞེས་ནི་བསྒྲུལ་བ་ན། །ཅི་ཕྱིར་རྗེ་མོ་ལ་མི་རྒྱལ། ། ༡༥༢ ཅས་སྒྲོས་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

༡༡། །རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་གནས་སྐབས་རྒྱས་པ་དང་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། གཅིར་བྱ་བ་ཁྱོད་ལ་ཞོ་འབྱུང་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་མོ་འབྱུང་བ་ལ་མི་རྒྱལ་སྟེ། རྩ་མོ་དང་ཞོ་
 དེའི་བྱུང་བར་ཐ་དད་པ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། འོན་ཏེ་སྤུལ་བྱུང་འགའ་ཞིག་ཡོད། །གང་གིས་བྱུང་བར་འཇུག་གྱུར་ན། །དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་དེ་གཞན་ལ། །མེད་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མིན་གཞན་ཡིན། ། ༡༤༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། འོན་
 ཏེ་ཞོ་ལ་རྩ་མོ་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཞོ་འབྱུང་ཞེས་བསྒྲུལ་བ་ན་བྱུང་བར་ཞོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། རྩ་མོ་ལ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། རྩ་
 ཞོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་མོ་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་དེ་གཞན་རྩ་མོ་
 ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་སྟོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། །སྟོ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། །ཐ་དད་བསྐྱས་པར་སྒྲ་བ་ལ། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྤྲིད་འགྱུར། ། ༡༤༤ ཞེས་སྟོས་
 ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན། སྟོ་དང་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། གནས་སྐབས་རྒྱས་པ་དང་གྱིས་བསྐྱས་པར་སྒྲ་བ་ལ་སྒྲ་སྟོ་གཅིག་འཇུག་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན།

གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྟོད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པ་དགག་པ་ནི། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དབྱུང་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་སྒྲ་ནི་དེ་དག་
 ཉིད། །རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྱུ་བ། ། ༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་གཅོད་གཞན་སེལ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་གཟུང་བར་གྱུ་བ་སྟེ། དངོས་པོར་མེད་
 པ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲས་དངོས་པོར་མེད་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་དང་མ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་ཅེས་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དངོས་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད། དེལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་བྱུང་པར་བྱེ་བྲག་ལ། །བཟློས་
 པའམ་འོན་ཏེ་འབའ་ཞིག་པ། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དེ། །འཛིག་ལ་འབྲས་དང་ཡོད་ཉིད་བཞིན། ། ༡༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་བྱུང་པར་བྱེད་ཚེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་པ་ལ་བཟློས་
 པའམ། འོན་ཏེ་མི་བཟློས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་མིང་ཅན་དག་པ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡི་དཔེར་བརྗོད་ནི། སྒྲ་དེ་འཛིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་བྱས་པ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །

༡༡། །གཏན་ཆོགས་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་བའི་སྒོ་ལ་བལྟས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཅིག་པུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། ལན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་ཡོད་རང་བཞིན། །ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །བྱད་པར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི། །གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱ་དག་ལས་ཉམས། ། ༡༥༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་ན་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་
 པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་སུ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དགོད་ན། །འོ་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་མཚུངས་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡོད་ཅུང་ནི་གྲུབ་ཟིན་
 ལ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལས་ཉམས་ན་འོ་ན་ཡོད་ཅུང་ནི་གྲུབ་ཟིན་ལ། སྒྲའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཡང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ནི་ཡོད་
 པ་གཏན་ཆོགས་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཉམས་ཤེ་ན། གཉིས་པ་ལན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཅུང་དུ་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་སྒྲི་ཡི་ཆོས་ཅན་ལ། །རོན་འགའ་
 ཞིག་ཀྱང་འགྱུར་མི་འགྱུར། །དེ་འདྲ་བ་ཡང་བཀག་པ་མེད། ། ༡༥༢ །བྱད་པར་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་ན་འདིར། །གཏན་ཆོགས་རྗེས་འགོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ། །བྱད་པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། ། ༡༥༣ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།

གངས་ཅན་པས་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཡོད་པ་བྱད་པར་བའམ་ཡོད་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གང་རུང་ལས་གཙོ་བོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བྱད་པར་ཅམ་དུ་སྟེ། ཡོད་ཅམ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྤྱིའི་ཚུང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ལ་སྤྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འགྱུར་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཡོད་ཅམ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་སེལ་ངོར་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཀག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབས་འདིར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་ན། བྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་འགོ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་མཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ཕྱོག་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། ། བྱོད་རང་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱད་པར་གཟུང་མེད་པར།²¹ །དངོས་པོ་ཅམ་ནི་བསྐྱབ་པ་ན། །དེ་ཅམ་བྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཉམས་པ་མེད།། ༡༥ ཅས་སྟོས་ཏེ། མི་མཚུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་དེའི་བྱད་

༡༡། །པར་རྟགས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོའི་རང་ལྷོག་ཙམ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད། །གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་འབྲུལ་བ་ཅན། །མེད་པའི་ཆོས་ནི་འགལ་ཡིན་ན། །ཡོད་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།། ༡༤༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྩ་
 གོལ་གྲངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་བྱེད་པར་བ་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྟགས་
 སུ་བཀོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མེད། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ལྷོག་པ་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཆོས་ནི་བཀོད་ན་རྗེས་
 འགྲོ་མེད་པས་བྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྲུབ་པ་གོ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ལ་བྱབ་བྱེད་ངེས་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ངེས་པ་གོ་བྱ་ཡིན། །འདི་ལྷོག་པ་ན་དེ་ལྷོག་བྱེད། ༡༤༢ །དབེར་ན་མི་
 རྟག་ཉིད་བྱས་པའམ། །མི་འཇིག་པས་ན་མ་བྱས་བཞིན།།²² ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་སུ་བྱས་ནའང་། མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་ཆོས་མེད་ཀྱི། སྒྲོན་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་

༡༡། །རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། །འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུམ་པ་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པར་ཆད་མས་མཐོང་
 བར་ཐལ། །འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་དཀར་པོ་ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པས་གྲུབ་ཅུ་མ་ནས་ཆོན་ཅན་དུ་མ་དེས་པ་བཞིན་ནོ། །
 ལུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཛིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེས་པར་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། །འཛིག་རྒྱ་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མང་པོ་ཡོད་ན་
 ཡང་བྱོད་འགའ་ཞིག་ལ་འཛིག་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། །འཛིག་རྒྱ་དང་མ་ཕྱད་པ་སྤྱིད་པ་དེས་ནའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པར་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པའི་རྒྱར་འདོད་
 པའི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། ལུམ་སོགས་ཀྱི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ལུམ་
 པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་འཛིག་པ་གང་ཞིག །འཛིག་པ་དེའི་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བྱོད་ཀྱི་འཛིག་པ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལྷོག་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།

གང་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་དེ་ལས། །གཞན་ལ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། ། ༡༯༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གྲོག་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་མི་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་ངེས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་
རྒྱན་བརྟན་པར་འདོད་པའི་རིལ་སོགས་པ་ལ་འང་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་ངེས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །རྗེས་སུ་དཔོག་གང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །འབྲས་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ལས། །རང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་འབྲེལ་ངེས་ཕྱིར། ། ༡༯༧ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ན་དངོས་པོ་འམ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུ་དུ་བ་དང་ངོ་བོ་བྱས་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེ་ཡོད་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་
འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་

ॐ नमः शिवाय

॥

五

༣༡ ། ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པས་རང་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་འགོག་རུས་པར་བསྟན། མེད་ངེས་
 ཀྱི་ཐ་སྤྱད་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་སློ་སྟོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་ན། །འཇུག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས། །མི་དམིགས་པ་ནི་ཆད་མར་བཤད། ། ༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཤ་བ་ཆད་མས་
 མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཤ་བ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གཞི་འདིར་ཤ་བ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མར་བཤད་དེ། ཤ་བ་དེའི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་ན་ཤ་བ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་འཇུག་
 པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་འཇུག་པ་ལ་ཆོས་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སློ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་བསྐྱབ་མི་
 རུས་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་སྐབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །དོན་རྣམས་དབང་པོ་ལས་འདས་པ། ཏྲགས་མེད་པ་ཅན་དེ་རྣམས་ནི། །མི་དམིགས་ཕྱིར་ན་ངེ་ལྟར་མེད། ། ༡༦ །ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །ཕྱིར་ན་ཆད་མ་ཉིད་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤ་བ་དེ་རྣམས་ནི་ངེ་ལྟར་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་རུས་ཏེ། ལུང་དང་མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མི་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་

པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ནི། རོན་ཤ་བ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། ལུང་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 མདོན་སུམ་གྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཏྲགས་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་ཤ་བ་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་འདིར་ཤ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་གི་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤ་བ་ཡོད་ངེས་དང་མེད་ངེས་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲགས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཅན། །ལ་ལ་ཚད་མ་
 དག་ཏུ་འགྱུར། ༡༠༠ །རང་བཞིན་ཤེས་བྱེད་མི་ཤེས་ལ། །རིགས་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ཀྱི་སྤུལ་བྱུང་སྟེ་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན།
 བུམ་པས་སྟོང་བའི་གཞི་ལ་ལར་བུམ་པ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་

༡༡། །དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་ནུས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སྒྲུང་རུང་དང་སྒྲུང་མི་རུང་གི་དོན་གཉིས་ཀ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱེད་རྟགས་ལས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་བཤེད་སྒྲུང་མི་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད། འགལ་བླ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མི་ཤེས་ན་འབྲས་བུ་ནི། །མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། ༡༠༡ །
 དོན་གྱི་རང་བཞིན་རྟགས་ཅན་ལ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་གིས། །དེ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༢ །སྒྲུང་རུང་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱ། །མི་སྤྱོད་པར་ནི་གྱུར་པ་ན། །སྒྲུང་རུང་དངོས་པོ་མ་
 དམིགས་པའི། །དངོས་པོ་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༣ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འགའ་ཞིག་གིས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མི་ཡོད་
 བ་སྒྲུང་རུང་བ་ལས་ཚད་མས་མི་ཤེས་ན་གཞི་འགར་འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་དུ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཤམ་མེད་པ་རྟགས་ཅན་ཏེ་བསྐྱབ་བྱར་གྱུར་པ་

དམིགས་པའི་དྲགས་ལས་བུམ་པས་སྟོང་བའི་གཞིར་སྣང་དུ་རུང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགལ་བླ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ནི། འགལ་བའི་
 དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཕྱིར། །དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། །མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། ། ༡༠༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གྲང་བའི་རེག་པ་དེ་དང་འགལ་བ་ཚ་རེག་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། གཞི་འགར་
 གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱན་ཆགས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་རེག་དང་འགལ་བའི་གྲང་རེག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩྱུང་བ་
 ལ་གཉིས། སྣང་དུ་རུང་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་རྩྱུང་བ་སྤང་བ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་རྩྱུང་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །རྣམ་
 བར་རྟོག་པས་ཡོངས་བསྐྱབས་པ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ། །སྒྲ་དོན་ཚོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ། ༡༠༣ །དེ་དངོས་ཉིད་ལེན་མེད་པ་ཅན། །སྒྲུབ་ལ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་ནི། །མེད་པ་མ་ཡིན་སྒྲ་སྟོར་ཕྱིར། ། ༡༠༤

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གྲངས་ཅན་པ་ན་རེ། སྒྲང་རུང་མ་དམིགས་པས་དགག་བྱ་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་ནུས་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། གཙཱ་བོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུངས་ལ། གཙཱ་བོ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་གྲང་། ཡོད་ན་མེད་དམ་བཅས་པ་འགལ་ལ། མེད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་པས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་འགོག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱ་དོན་གྱི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་གཤམ་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དངོས་པོར་མེད་པ་གཙཱ་བོའི་སྐྱ་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་ཉར་ལེན་མེད་
 པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲང་རུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་གཙཱ་བོའི་སྐྱ་དོན་དངོས་པོའི་ཉར་ལེན་མེད་པ་ཅན་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཚང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོ་ཆོས་ཅན། གཙཱ་བོའི་སྐྱ་དོན་དེ་ཉིད་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙཱ་བོའི་སྐྱ་དོན་གཤམ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཙཱ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡང་།

རོན་དམ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གཙུ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཡོད་ན་གཙུ་བོ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། མཐོང་
 བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱ་རྣམས་ནི། །རྒྱ་མེད་ཅན་འཇུག་མི་འགྱུར་དང་། ༡༠༡ །འདས་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་། །ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཡིན། །དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་སྤྱིར། །དེ་དག་སྟོ་དོན་ཡུལ་ཅན་འདོད། ༡༠༢ །
 སྐྱ་དོན་བསྟོན་པ་སྐྱབ་པ་ལ། །ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནི་བསལ་བའི་སྤྱིར། །ཆོགས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། །ཡན་གར་ཆོས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། ། ༡༠༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དོན་སྐྱ་སོགས་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། །འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་བུམ་པ་ལ་ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། །ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱ་དེ་དག་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་ལྟར་མི་འགལ་ཏེ། སྟོ་རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་བའི་སྐྱ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཐ་དད་དུ་

༡༡། །འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །གཙོ་བོ་མེད་ན་གཙོ་བོའི་སྐྱ་དོན་ཡང་མེད་ཅེས་བསྟོན་པ་ཡིན་ན་ནི་གྲངས་
 ཅན་པས་གཙོ་བོ་དངོས་པོའི་ཉིང་ལེན་ཅན་དུ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་དེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སེལ་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཙོ་བོ་ནི་སྐོལ་
 བའི་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཆོག་ས་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། ཡན་གར་བའི་ཆོས་དངོས་པོའི་ཉིང་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པའམ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་གྲུབ་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱ་དོན་དགག་སྐྱབ་
 ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱ་དོན་བསྟོན་པ་མེད་ན་མས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་སྟོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དབྱུང་བྱ་སྟེ། །འདི་ལས་འབྲས་འབྱུང་རག་ལས་ཕྱིར། ༡༡༠ །དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ལ། །
 དོན་གཉིར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་ཡན། ༡༡༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་པ་མེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་
 རྣམས་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་སྟོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་དོན་དུ་གཉིར་བྱའི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པ་འདི་ལས་འབྲས་བྱུང་འགྱུར་བ་ནི་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་

ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་དོན་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་བུས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། མ་ནིང་འདི་ག་བྱགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་འདོད་
 ལྟན་ནམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཅི་ཡན་ཏེ་མི་ཡན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་དོན་ཡོད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས། བརྟགས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། རྟོག་
 པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱ་ཡི་དོན་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན། །དངོས་རྟེན་མ་གྲུབ་འདི་ཆོས་སུ། །རིགས་པ་སྐྱ་བས་གསུངས་པ་ཡིན། ། ༡༡༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། སྐྱ་དོན་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་
 པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པས་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་རྟེན་ནམ་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐྱ་དོན་འདིའི་ཆོས་སུ་རིགས་པ་སྐྱ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། བརྟན་བཅོས་སྐྱབས་དང་འབྲེལ་མེད་དང་། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་
 གིས་མ་དམིགས་ན་མེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི། ལུང་ཙམ་ལས་ལུང་དོན་དེ་

༡༡། །བསྐྱབ་མི་རུས། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་བ། སྐྱེས་བུ་བྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པར་དགའ་བ།²⁴ སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ལུང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་
 རྣམས་དངོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །དེ་ལས་དོན་གྲུབ་མིན་དེ་དག །སྐྱ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། ། ༡༡²⁵ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུང་ཙམ་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བྱེད་གྱི་
 སྐྱ་རྣམས་ནི་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་ལུང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་
 པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་དོན་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལ་གཉིས། རྫོང་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་
 འབྲེལ་བ་མེད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། །སྐྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཆོག་གི་དོན་བཤད། མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བཤད། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། །སྐྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་

རྫོང་བྱེད་ངག་ ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན།²⁵ ༢༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་ནི་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་ཆོག་སྟེ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐར་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་
 གཞན་པ་སེུ་བཅུས་ཁུར་བ་དུག །མཁར་གཞོང་པགས་པ་ཤ་ཞེས་བསྐྱར་མེད་པའི་ངག་དང་། འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ན་དུག་ནི་བར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། བྱ་རོག་གི་སོ་རྟོག་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་བཤད་པ་ནི། མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། དོན་དེ་དག་ལ་མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། གཞོད་མེད་འདི་ཡིས་མི་བསྐྱུ་
 བའོ།²⁶ ༢༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། མཐོང་བ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་རྟོག་གྱུར་གྱི་དངོས་པོའི་དོན་ཅན་དེ་དག་ལ་མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་
 ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མི་བསྐྱུ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ནི།²⁷ ཡིད་ཆེས་ཆོག་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི། སྐྱི་ལས་འདི་ཡུལ་རྟོག་རྒྱར་ནའང་། གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ནི། །

ཨ་མེད་ལྷོ་མ་	<p>༡༡། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། ༡༡༥ །སྤང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། །ཐབས་བཅས་རབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིས། །གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན།། ༡༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པའི་</p>	
ར་བརྟན་	<p>ཆོག་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ནི་ཆོས་ཅན། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྤང་དང་དོར་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོས་གསུངས་</p>	
ར་བརྟན་	<p>ཏེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་འདིའི་ཡུལ་གཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་ནའང་རྟོགས་པའི་ཐབས་དགོས་ཤིང་། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་</p>	
ར་བརྟན་	<p>རྟོགས་པའི་རྟོགས་དང་མི་བསྐྱུ་བར་སྦྱི་སྦྱི་མཚུངས་པའི་རྟོགས་ལས་གཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་སྟོན་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་</p>	
	<p>ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ངེས་པའི་སྦྱེས་བྱས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྦྱེས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི།²⁸ སྦྱེས་བྱ་ལྟུང་</p>	
	<p>བྱུང་ལ་བསྟོས་པ། །རི་བཞིན་དོན་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ལུང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱེས་བྱ་ལྟུང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་</p>	

དེའི་ཚིག་ཀྱང་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་རིགས་པ་ཅན་པ་ངེད་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ། །ཤེས་པར་རུས་ན་དོན་འདི་འདོད། ༡༡༥ །འདི་ནི་འདི་ལྟ་འཇམ་
 མིན་ལོ་ཞེས། །གཞན་ལ་སྒྲོན་ལྡན་སྒྲོན་མེད་པའམ། །ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་དགའ་ཞེས་ནི་གཞན་གྱིས་ཤེས། ༡༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྲེས་བུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཐ་མལ་པས་ཤེས་པར་རུས་
 ན་དེའི་ཚིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཐ་མལ་པས་རྟོགས་པར་དགའ་ཞེས་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་ལས་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སྒྲེས་བུ་འདི་
 ནི་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ལོ་ཞེས་པའམ། ལྡན་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཞན་ལ་སྒྲོན་དང་ལྡན་པའམ་སྒྲོན་མེད་པའང་ཤེས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་རྟེན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉེས་
 ཟད་ཀྱི་སྒྲེས་བུ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགྲིབ་དང་སྤུལ་བྱུང་བཏེན་པ་ཀུན། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ༡༡༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
 ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་གྱི་སྒྲེས་བུ་མི་སྤྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཏེ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན།

༡༡། །ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་གོམས་པ་པོའི་སེམས་རྒྱད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ན་སྦྱེས་བྱ་ལ་ལའི་སེམས་རྒྱད་ཟག་པ་བད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་མལ་པ་ཀུན་གཉེན་པོ་འཕེལ་ན་ཆགས་སོགས་འགྲིབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་འགྲིབ་ནས་ཆགས་སོགས་སྐྱལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་འདྲིས་པའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་རྣམས་གཉེན་པོས་འཛོམས་པ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱད་ལའང་ཆགས་སོགས་འབྱུང་སྲིད་པས། ཆགས་སོགས་གཏན་སྤངས་པ་མི་སྲིད་
 དོ་ཞེ་ན། འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །དོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་བྱེད་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ། །སྟོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། ། ༡༢། ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་གཏན་མེད་དུ་སྤངས་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་དོན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་བ་མེད་མོད། འབད་དུ་བྱེད་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་སྟེ། གོམས་པ་པོའི་སྟོ་ནི་
 གཉེན་པོ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མོད། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག །

༡༡། །འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་ན། །བད་རིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །བད་ལས་དེ་ནི་གསལ་ཡིན་ན། །བརྟགས་པ་གཞན་དག་རྣམས་མེད་འགྱུར། ། ༡༡༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་བདེན་
 པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ན་ཚིག་དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བ་བད་འབྲེལ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་བལྟས་སམ་མི་བལྟས། །མི་བལྟས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚེས་ཅན། །བད་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བ་བད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་བལྟས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །བལྟས་ན་གཞན་རིག་བྱེད་པ་དག་གིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་
 བརྟགས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་བད་ལས་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་གཅིག་དང་འབྲེལ་ལམ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བརྟགས་ནས་དགག་
 པ་ནི། །ཚིག་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་ན། །དོན་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དུ་མ་དང་མངོན་འབྲེལ་ན། །འགལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ། ༡༡༩ །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་། །ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཐ་དང་
 རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པར་བཞག་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་བརྗོད། ། ༡༢༠ །སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དོན་མེད་འགྱུར། །ལེགས་བྱས་ཁས་ལེན་ན་འདི་ནི། །དངོས་སུ་གྲང་ཆེན་བྱས་འདྲར་འགྱུར། ། ༡༢༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།

རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་དེ་བརྗོད་བྱ་གཅིག་དང་འབྲེལ་ལམ་དུ་མ་དང་འབྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་ཉོ་ཏུ་རྩོམ་ཡ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཞན་ལ་བར་སྒྱུར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འབྲེལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འགལ་བ་གསལ་བར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མངོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་ལས་དོན་དུ་མའི་རྗོད་བྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་དོན་གཉིས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་དང་དོན་ཐ་དད་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ཆོག་སྐྱེས་བུས་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་ལས་དོན་དུ་མའི་རྗོད་བྱེད་
 ཆོས་ཅན། བདེན་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏེ་གང་ཡང་སྟོན་པའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུང་པས་སྐྱེས་བུས་ལེགས་པར་བྱས་པར་ཁས་ལེན་
 ན་སྒྲུབ་ཡང་རྒྱུན་ཆོག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་འདོད་པ་འདི་ནི་དངོས་སུ་སྤང་པོ་ཆེའི་བྱས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེ་དག་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཆུར་ལྷགས་ཆུའི་དུལ་

༡༡། །སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱེ་མ་ལ་ཞུགས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་ཆུར་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། སྤྱི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱོན་གཅིག་སེལ་བར་འདོད་པས་གཉིས་ཀྱིས་གོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། འབྲེལ་བ་
 ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར། །འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དོན་དང་སྤྱི་ཡོད་དེ། །སྐྱེས་བུའི་སྒོ་ཡིས་ལེགས་པར་བྱས། ༡༣༡ །དོན་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་ན་ནི། །སྤྱི་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་དག །རྣམ་པར་བསྐྱོག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སྒྲོས་
 ཏེ། རིག་བྱེད་བརྗོད་བྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན། འབྲེལ་བ་དེ་རྟག་གམ་འོན་ཏེ་མི་རྟག །རྟག་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱི་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པའི་རང་བཞིན་དག་རྣམ་པར་བསྐྱོག་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱོག་མི་རིགས་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རིག་བྱེད་གྱི་སྤྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་སྒོ་

ཡིས་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་རུང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར། བརྟགས་པ་དེ་བྱེད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ་བརྟགས་འབྲེལ་ལ་
 ཉེས་འདི་མེད།། ༢༣༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོས་རྣམ་པར་བརྟགས་
 རས་གཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། གལ་ཏེ་རྟོན་ནི་འཇིག་ན་ཡང་། །འཇིག་མིན་རྟག་ཕྱིར་རིགས་དང་འདྲ། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོན་རིག་བྱེད་དང་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་འཇིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲེལ་བ་འཇིག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟོན་གསལ་བ་འཇིག་གྲུང་རིགས་མི་འཇིག་པ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། རྟག་རྣམས་ལ་བརྟོན་རྣམས་པ་གང་། །གང་གིས་དེ་རྟོན་འདོད་པ་ཡིན། ༢༣༣ །ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱ་རྣམས་ཆོགས་ན། །དེ་བསྦྱེད་པར་ནི་རུང་ཉིད་ཕྱིར། །རིགས་པ་ཤེས་པས་བུམ་སོགས་གྲུང་། ༢༣༤ །སྦྱེ་བ་ལ་ནི་གསལ་བར་འདོད། །འགྱུར་བ་མེད་རྣམས་བྱེད་མེད་པས། །གསལ་བྱེད་རང་གི་དོན་ཅི་བྱས། །གང་ཕྱིར་དེ་དེས་གསལ་འདོད་
 པ།།²⁹ ༢༣༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གསལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་རིགས་དེའི་རྟོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་རྣམས་ལ་རྟོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་རྣམས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གསལ་བ་

༡༡། །དེས་བུམ་སྤྱི་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་བུམ་གསལ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པས་བུམ་པ་དང་སོགས་པས་ཀ་བ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རང་
 འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་བ་ལ་ནི་སྒྲོན་མའི་འོད་ཀྱིས་གསལ་བར་འདོད་དེ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་དེ་བར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་རྣམས་ཚོགས་པ་ན་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་བསྤྱི་དེ་བར་ནི་རུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོན་འོད་
 ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་གསལ་རྣམས་བུམ་པའི་སྤྱི་དེ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་སྒྲོན་མས་བུམ་པ་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་གསལ་དེས་བུམ་སྤྱི་དེ་གསལ་བར་འདོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཕྱི་བྱེད་པར་མེད་པས་བུམ་སྤྱི་རྟག་པ་དེ་ལ་བུམ་གསལ་རང་གི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཅི་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་སྤྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱར་མོད། །ཐ་དད་ཕྱིར་སྤྱི་སྤྱི་ཚོགས་འགྱུར། །དེ་ལས་ཐ་དད་མིན་དེ་ཉིད། །འདི་ལས་གཞན་དངོས་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༣༤ །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཕྱིར། །འབྲེལ་
 བ་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཡིན། །ཡོད་རྣམས་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའོ། །གཞན་གྱི་འབྲེལ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༡༣༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དང་བརྟེན་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད།

འབྲེལ་བ་དེ་སྐྱ་དོན་གཉིས་དང་རྩལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་སྐྱ་དོན་འབྲེལ་གསུམ་ཚོས་ཅན། སྒོ་མ་འབྲུལ་བས་རྩལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་གསུམ་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྐྱ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚོས་ཅན། གཞན་སྐྱ་དོན་གཉིས་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནས་དེ་ལ་རག་ལུས་པའམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་རྩལ་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་བ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་དོན་དེ་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་སྐྱ་དོན་ལས་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱ་དོན་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་མེད་པར་ཐལ། རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པ་སྟེ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་རྫོང་བྱེད་སྐྱ་དང་བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་ཡི་གེ་དང་ཚིག་གང་གིས་བརྫོང་བྱེད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། ཡི་གེ་དོན་མེད་ཅན་འགྱུར་ཞིང་། ཚིག་སོགས་ཀུན་བརྟགས་དངོས་མེད་ལ། །དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི། །ཇི་ལྟ་བུར་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར།། ༡༣༥ ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་

༡༡། །དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་འབྲེལ་ལམ། མིང་ཚིག་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་འབྲེལ། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཚིག་དང་
 སོགས་པས་མིང་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་ཡིན་ལ། མིང་ཚིག་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི་རིམ་བུར་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་པས་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་མ་བྱས་པར་མི་འགྲུབ་པ། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིག་བྱེད་མ་བྱས་
 པའི་སྐབས་བྱེད་དགག། བསྐྱབ་བྱ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐབས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། གྲུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་
 གྲན་ཕྱིར། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་འདོད་ལོ། །འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད། །དེས་ན་ངན་པའི་ཐུན་པས་བྱུང་། །༢༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་ན་རེ། རིག་བྱེད་ཚོས་ཅན། རྒྱུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་བྱུང་དུ་འདོད་དེ།
 བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་གྲན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པས་དེ་ལྟར་སྐྱས་པ་ལ་མ་རངས་པའོ། །འདི་ལའང་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་བརྗོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་སྟོ་གྲོས་ངན་པའི་ཐུན་

པ་མ་རིག་པས་བྱབ་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་འདོགས་པར་རེ་བའི་རྗེས་འཇུག་གི་སྟོབ་མ་དག་བསྐྱུ་ཞིང་འབྱུལ་བར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་པས་དྲང་སྟོང་རྒྱས་པ་དང་མིའུ་ཐུང་དང་མིའུ་ཐུང་ལྟ་དང་སྣ་ཚོགས་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་དྲན་ལ། གཟེགས་ཟན་པས་ཚངས་པས་བྱས་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་
 པའི་རྟགས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁྱོན་པ་རྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དྲང་སྟོང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འདི་གཞན་ལས། །མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེ་དང་། །ཆོག་བཀོད་པ་ནི་བརྗོད་རྣམ་མེད། །དེ་ལྟར་གཞན་ལ་འང་འགའ་ཞིག་སྟེ། ༡༤༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དྲང་སྟོང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་
 ཅན། འདོན་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོ་བཞིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། རི་ལྟར་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་བུས་འདི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་ཐོས་པར་ནི་ཡི་གེའི་
 བཀོད་པ་ཆོག་དང་། ཆོག་གི་བཀོད་པ་མིང་ནི་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཞན་དང་པོའི་འདོན་པ་པོ་ལ་འང་འདོན་པ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྟེ། །སྟེལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་ཡང་། །མན་

༡༡། །ངག་ལས་གཞན་གཞན་དག་གིས། །འདོན་པ་གང་མཐོང་གང་གིས་ན། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་མི་དཔོག། ༡༤༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་སྟན་ངག་མཁན་པོས་གསར་དུ་སྤེལ་བ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞན་གཞོན་ནུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གང་གིས་ན་རིག་བྱེད་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ། དཔོག་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲེའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་གཞན་དག་གིས་འདོན་པ་གང་མཐོང་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིགས་གང་གང་ལས་གྲུབ་པ་དེ། །བྱད་པར་མེད་དེ་མེ་ཤིང་བཞིན། །རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞན་ཡང་། །དེ་ལས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་ཤེས།། ༡༤༢ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྗེ་དཔོན་གྱི་ངག་གི་རིགས་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུ་གང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་སྐྱེས་བུ་ལས་སྐྱེས་པར་མ་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེ་དཔོན་གྱི་ངག་གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། རྗེ་དཔོན་གྱི་ངག་ཏུ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་མེ་གཅིག་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པས་འདིའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བྱད་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ལ་འབྲས་མཚུངས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བྱད་པར་དག་ནི་མ་བསྟན་པར། །གཏན་ཆོགས་རབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་གང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བ་ཅན། ༡༤༣ །རྣམ་ཀུན་ཐོགས་མེད་འབྱུང་གྱུར་མོད། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིན་རྟེན་ཅན་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྐྱེས་བུས་

མ་བྱས་ཉིད། །གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་འགྱུར། ༡༣༣ །ཧྲཱ་ཧྲོ་ལ་སོགས་ཐ་སྙད་དང་། །མེད་པར་སྤྱོད་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་། །ཐོག་མེད་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་འགྱུར། །སྒོན་དུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར།། ༡༣༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ངག་
 དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ངག་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་། རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་བྱེད་པར་དག་ནི་མ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་པོ་མི་དྲན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་རབ་ཏུ་སྒྲོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཞེས་པ་ཤུག་སྒྲོས། རིགས་པ་དེ་ལ་ཞེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས། སྐབ་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་ལ་ཞེས་འཆད་དོ། །རིག་བྱེད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཐོགས་མེད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པར་
 རིགས་པ་མིན་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡང་མི་འམ་སྐྱེས་བུ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་རང་འགྲེལ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་སོ། །ཤུག་སྒྲོས་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡང་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཧྲཱ་ཧྲོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བག་མར་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་།

༡༡། རྒྱུང་འཕེན་པས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཅན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེས་བྲས་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །
 འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྔོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གྲུ་གྲོ་དང་། རྒྱུང་འཕེན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དོན་ནི་ཐོག་མ་མི་
 དྲན་པ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འདྲའི་སྒྲེས་བྲས་མ་བྱས་ཉིད། །གྲུབ་ནའང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱེད་པར་རྣམས། །མཐོང་བྱིར་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་ཡིན། ། ༡༤༩
 ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་དེ་འདྲ་བ་སྒྲེས་བྲས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ནའང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཆད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་བྱེད་པར་རྣམས་ལས་དོན་
 གྱི་བྱེད་པར་བདེན་རྒྱུན་དུ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱར་བར་མཐོང་བའི་བྱིར་ན་བྱུང་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དག་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་བྱས་པ་ཉིད་དགག་པ་ལ་ལྷ། ཡི་གེ་དང་ངག་སྒྲེས་བྲས་མ་བྱས་པ་
 དགག་ །ཡི་གེའི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པ་དགག་ །རིག་བྱེད་ཏྲག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་ །དེ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟུ་བ། མི་ཏྲག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་ །ངག་མ་བྱས་

བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིག་རྣམས་གཞན་དང་བྱད་མེད་ཕྱིར། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་འབྲས་ཅིར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དབྱངས་གསལ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྒྲེས་བྲས་མ་བྲས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་
 འབྲས་བུ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་དབྱངས་གསལ་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངག་མ་བྲས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་དམིགས་པས་དགག་ །རྣམ་
 བར་བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད། །ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་དམིགས་ཕྱིར། །༡༤༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་སྒྲུང་རུང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཆ་གས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་ །རྟག་མི་རྟག་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་ །བྱབ་མ་བྱབ་ལ་
 བརྟགས་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངག་དེ་ཆ་གས་དང་བཅས་པའམ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཅེས་ངྲིས་པ་ལ། ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེ་རྣམས་ཐ་དད་དོན་མེད་ཉིད། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ཡན་
 ལག་གི་ཆ་གས་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆ་གས་རེ་རེས་དོན་སྟོན་ནམ་མི་སྟོན། རིག་བྱེད་གྱི་ངག་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གས་ཐ་དད་པ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དངོས་ཅན་མིན་དེ་

༡༡། །རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་སྐྱེད་པ་ཅིས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་པ་སྒྲ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིས་ཅན། རྟག་པར་ངེས་པ་དག་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཐོས་པ་
 རྒྱུན་གཞན་ལ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱབ་མ་བྱབ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་བྱབ་བྱེད་མིན། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་བྱབ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །གཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དག་ཏུ་
 འགྱུར། ། ༡༥༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པའམ། འོན་ཏེ་མ་བྱབ། གལ་ཏེ་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་བྱེད་མིན་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིས་ཅན། ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་
 པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཚིས་ཅན། རྒྱས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་ཅར་
 དུ་ཐོས་ཤིང་དམིགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་རུང་གང་ཞིག །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་། འདུས་བྱས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །འགྱུར་མེད་གང་གིས་འདུ་བྱེད་འགྱུར། །དབང་པོ་
 ལེགས་པར་བྱས་གྱུར་ན། །དེས་ཀྱང་མ་ལུས་ཐོས་པར་འགྱུར། ། ༡༦༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་ཀྱང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཚེ་

༡༡། །བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་གིན་ཏུ་ཆེས་དད་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་བ་
 བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲན་ངག་གི་སྒྲ་འདོན་པ་པོ་གཞན་དག་ནི་རེ་ཞིག་མི་འདོན་པར་གནས་ནས་སྒྲེས་བུ་གཅིག་གིས་གསལ་པོར་འདོན་པའི་ཆོ་ན་སྒྲན་ངག་གི་སྒྲ་ཙམ་ལས་
 རྫས་ཐ་དད་པའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་ཡིན་ཏེ་མི་ཐོས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཙམ་དང་རྫོང་བྱེད་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཉན་གཤེས་ཆོས་ཅན། རྫོང་བྱེད་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་ཇི་
 ལྟར་ཉོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རེ་རེ་ཐོས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་དེ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ལ་མ་བཟློས་པར་སྒྲ་ཙམ་
 ཡན་གར་བས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་པས་སོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཀྱང་། །སྒྲ་ཙམ་རྫོང་བྱེད་མི་འདོད་དེ།³² །སྒྲ་ཙམ་དག་གིས་གསལ་བ་ན། །ཇི་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ལ་དེ་མེད། ། ༡༥༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཉེས་པ་གང་དང་གང་
 གིས་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་ཡན་གར་བ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རེ་མི་འདོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་ཇི་ལྟར་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེ་ལ་མེད་དེ། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་ཙམ་ལ་མ་བཟློས་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

༡༡། མི་རྟག་ན་ནི་རྩོལ་བྱུང་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཁྱབ་བྱེད་མིན། ཅེས་པའི་སྒྲིན་ཡང་སྤར་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་གསལ་བའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གསལ་བའི་རིམ་པ་འདྲ་
 ངག་མིན་ཏེ། རྟག་ལ་གསལ་བ་བསལ་ཕྱིར་རོ། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ཉིད་ལས། རྟེན་བྱུང་ཕྱིར་ན་འབྲས་ཉིད་ཡིན། ༡༤༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་དེ་སྒྲིས་བྱས་
 མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་འདྲ་ངག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལ་རྟེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་གོང་དུ་བསལ་བའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གསལ་བྱ་མིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལས་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས། བྱུང་པའི་དོན་ལ་རང་ཤེས་པས། གཞན་སྒྲོའི་རྒྱ་ནི་གསལ་བྱེད་འདོད། འདེམ་ན་སྒྲིན་བཞེན་གཞན་དུ་ནའང་། བྱེད་པོ་ལས་འདི་བྱེད་པར་ཅི། ༡༤༢ བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཡི། བྱ་བ་ལས་ནི་
 དེས་པར་ཡང་། འདམགས་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱེད་ལ་དེ་མི་སྤྲོད་ཕྱིར། ༡༤༣ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་ལྟེ་རྟག་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱ་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་

༡༡། །དོན་ཡིན་ལ། དེ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཅིང་། སྒྲིག་སྒྲིག་མ་བྱས་པའི་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲིག་བྱེད་དང་བྱལ་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ལ་བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་
 ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་འཇུག་ཏུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྒྱ་མཁན་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བྱམ་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་
 རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིག་གསལ་བྱེད་གང་ཞིག །བྱེད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་ལས་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིག་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མཁན་ལས་རྒྱ་བྱམ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་
 ན། རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲིག་གྱི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་སྒྲིག་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། འབྲས་བུའི་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་བྱེད་རྟག་པའི་སྒྲིག་བྱེད་དགག་པ་ནི། རོ་ཤེས་པ་དང་ཡོད་སྒྲིབ་
 སྒྲིག་སྒྲིག་ལ་ཁང་ཡིན་སྒྲིག་བྱེད་འདོད་ན་ནི། ཞེས་སྒྲིག་ཏེ། རིག་བྱེད་པ་ན་རེ། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིག་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། འདིའོ་སྒྲིག་དུ་རོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིག་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རང་གི་ལས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྒྲིག་སྒྲིག་པས་སྒྲིབ་རྟག་སྒྲིག་པའི་ཨ་དང་། ཕྱིས་རྟག་སྒྲིག་པའི་ཨ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟག་སྒྲིག་གང་ཡིན་པ་དེ་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིག་རྟག་པའི་སྒྲིག་བྱེད་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྒྱུ་སྒྲིག་ཏེ། །

སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཛིག་ཕྱིར་རོ། ༢༤༤ །རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བྱ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རོ་ཤེས་སོགས་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ཀྱི་རིག་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
 སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་རྣམས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རིག་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ངན་པ་གཞན་ཡང་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་
 འཛིག་པས་བྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རིག་སྒྲ་ཐོས་པའི་སྟོ་ཉན་ཤེས་སྒྲེས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། སྟོ་ནི་སྒྲེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་
 མེད།³³ །ཁས་སྤངས་མངོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཅིག་ཅར་གཞོད། ༢༤༥ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དབྱོད་པ་པས་སྟོ་ཉན་ཤེས་ནི་སྒྲེས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །བྱོད་དམ་བཅའ་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱོད་ཀྱི་ཞེན་དོན་ལ་སྟོལ་བ་རང་གི་ཁས་སྤངས་དང་། མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིས་གཅིག་ཅར་དུ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྟོ་ཆགས་སོགས་ཆོས་
 ཅན། །བྱོད་སྒྲེས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་ན་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་གཞོད་དེ། །ཉེས་རྣམས་སྒྲེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དེ།

༡༡། །རྒྱུན་གསུམ་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་ཉན་ཤེས་སྐྱེ་བར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། དབང་ཡིད་སོགས་ལ་སྐྱེས་བུར་འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །གྲགས་པས་གཞོད་དེ། ཉན་ཤེས་དེ་སྐྱེས་བུའི་ན་
 བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་དོན་དང་མཐུན་པར་གྲགས་པའི་བྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་དེ། ཉན་ཤེས་དེ་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྷོག་བྱེད་པའི་རྟགས་ལས་ཉན་ཤེས་
 སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པར་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི། །རིམ་པའང་གསལ་བར་བཅད་ཟིན་ཏོ།³⁴ །དེ་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསལ་ན། །རི་ལྟར་
 སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་རིམ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་ནི་ཡི་གེ་ལས་ཐ་དད། །ཅེས་དང་། ཡན་ལག་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཅེས་དང་།
 གཅིག་ཉིད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་པར་གསལ་བར་བཅད་ཅིང་བཀག་ཟིན་པའི་བྱིར། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། རི་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་སྒྲོ་བ་ཏུ་གསལ་ནས་བཞག་པའི་
 གོ་རིམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །ལྷ་པ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟགས་དགོད་པ། ལྷ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་ཡོད་ཅུ་འབྲེལ་བ་ཅན། །ཉིད་བྱིར་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།

རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་ཅུ་མ་ནས་འཛིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། བལྟོས་མེད་གྱི་
 རྗེས་འགོ་བསྐྱབ། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ལྟོག་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་འཛིག་པས་བྱབ་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པས་མ་བྱབ་སྟེ། ཤིང་
 འཛིག་པ་མེ་དང་བུ་མ་པ་འཛིག་པ་ཐོ་བ་སོགས་ལ་བལྟོས་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། འཛིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མི་འཐད། རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། མེ་ལས་དོན་གཞན་གྱུར་པ་དག སྐྱེ་ན་འཛིག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ༡༤ །ཤིང་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤིང་ལས་
 དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་པ་དག་མེ་ལས་སྐྱེ་ན་ཤིང་ནི་མེས་བསྐྱེད་པས་ཟིན་པའི་ཆོ་ན་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཤིང་འཛིག་པ་མེད་པར་གནས་པའི་བྱིར། ཡང་། དེ་ཉིད་འདི་ཡིས་འཛིག་ཅེ་
 ན། །རི་ལྟར་གཞན་ནི་གཞན་འཛིག་འགྱུར། །སྒྲ་སྟེ་ཅི་བྱིར་ཤིང་མི་སྣང་། ༡༥ །དེས་གཟུང་བྱིར་མིན་ཞེ་ན་མིན། །གང་བྱིར་དེ་ཡིས་མི་བསྐྱབས་ཏེ། སྐྱེ་བྱིར་འཛིག་པ་འཛིག་ཅན་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཤིང་མཐོང་འགྱུར། ༡༦ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ།

༡༡། །གལ་ཏེ་མེས་བསྐྱེད་པའི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདིའི་འཛིག་པ་ཡིན་པས་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་མཐོང་བའི་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཛིག་པ་
 དོན་གཞན་ནི་གཞན་ཤིང་གིས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་སྒྲི་སྒྲེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཤིང་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་པས། འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེས་ཤིང་བདག་ཏུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཤིང་སྣང་བ་
 མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་བདག་ཏུ་གཟུང་བའི་སྒྲོན་སྒྲི་ཤིང་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ཤིང་སྣང་བ་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཤིང་མེས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་། གལ་
 ཏེ་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན། །ནག་པ་སྒྲར་འབྱུང་མིན་ཇི་བཞིན། །འདི་ལའང་དེ་བཞིན་ཡིན་ཅེ་ན། །གསོད་བྱེད་གསོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།³⁵ ༡༧༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབེར་ན་ནག་པ་བསད་ཟིན་ནས་ཕྱིས་ནག་པོའི་གསོད་བྱེད་
 བསད་པ་ན་ནག་པ་སྒྲར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤིང་གི་འཛིག་པ་འདི་ལའང་། རང་ཉིད་ཞིག་ཀྱང་དེས་ཤིང་སྒྲར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ།

ནག་པའི་གསོད་བྱེད་དེས་ནག་པ་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་། འཛིག་པ་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། །ཤིང་ཉིད་འཛིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དེ་མེད་བྱིར་ན་རྒྱ་མིན་ཉིད། །འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད། ། ༡༧༩ ཅེས་
 གློས་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྟགས་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤིང་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཛིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཞན་ཡང་མེ་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མེ་དེ་ཡན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པའི་བྱིར་ནའོ། །དེ་ཡོད་ཉིད་བྱིར་རྒྱ་ཅན་མིན། ཅེས་འདོན་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཆོས་ཅན།
 མེའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། མེའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་གི་འཛིག་པ་དེ་ཤིང་དང་རྩ་ས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཅིག་
 དང་ཐ་དད་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པའང་མེད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་འགལ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་གཞོད་བྱེད་མེད། གཅིག་དང་
 ཐ་དད་མཚུངས་པའི་གཞོད་བྱེད་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ནའང་། །རྟག་བྱིར་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དག །ལྟན་ཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་གློས་ཏེ། གལ་ཏེ་འཛིག་པ་དེ་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟོས་པ་

༡༡། མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནའང་། འཛིག་པ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་བུམ་སོགས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དང་འཛིག་པ་རྟག་པ་དག་ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ་རྫས་གཅིག་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མེད་པ་རྟག་ཉིད་
 གང་ལས་ཡིན། ༡༡༢ མེད་ལ་དངོས་འཛིག་མེད་ཉིད་ཀྱི། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འཛིག་པ་ཡི། འཛིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་དོ། ༡༡༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། བུམ་པའི་འཛིག་པར་གྱུར་པའི་
 རྟག་པ་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་འཛིག་པ་རྟག་པ་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཐ་སྟོན་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དངོས་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བུམ་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་གཏན་མི་འཛིག་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བུམ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཛིག་པ་དག་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་རང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གལ་
 ཏེ་འཛིག་པའི་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་ན་བུམ་པའི་འཛིག་པ་ཞེས་རྣམ་དབྱེའི་སྒྲ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་འཛིག་གཞན་ལ་བཟོས་མེད་ཕྱིར། །དེ་གེས་དོན་དུ་སེམས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ཡི་ཐ་དད་སྟོ་བཏགས་ནས། །གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་

མེད་ཅན་བཤད། ༡༧༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་རྒྱ་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་འཛིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་
བསྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོ་དེ་ཡི་འཛིག་པ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད་ཀྱི། དངོས་པོ་ལས་འཛིག་པ་དོན་གཞན་ཡིན་ནས་རྣམ་དབྱེའི་སྒྲ་སྒྱར་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མཚུངས་པའི་གཞོན་བྱེད་མེད་པ་ནི། མེད་པ་རང་ཉིད་ལས་ཡོད་ནའང་། རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་ཤེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་འཛིག་པ་དེ་བུམ་པ་སོགས་
རང་ཉིད་གྲུབ་ཅིང་ནས་རང་ལ་ཡོད་ནའང་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། རྫས་གཅིག་ན་བུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་པ་ན་བུམ་པ་ཞིག་པ་ན་ཡང་མཐོང་བར་ཐལ། འཛིག་པ་དོན་གཞན་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་བྱེད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ཅུང་ཟད་འགྱུར་མེད་དེ། མེད་པར་གྱུར་པ་ཅིང་ཞིག་ཡིན། ༡༨༠ ཡོད་ལ་རྣམ་རྟོག་འདིར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དངོས་དང་འབྲེལ་སྤྱིར་རོ། མེད་པ་ཡིན་ཅེས་
གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་མིན་ཅེས་བྱ་བའང་ཡིན། ༡༨༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་བུའི་བཏགས་པ་དེ་ཡིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། བུམ་པའི་འཛིག་པ་ནི་བུམ་པའི་

༡༡། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ལོག་པའི་མེད་དགག་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། རང་འབྲེལ་དང་ཤྭ་གྱ་སྒྲོམ། དངོས་པོ་དགག་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་པར་དགག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་དུ་ཐོབ་པ་འགོག་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོ་ནས་དངོས་པོའི་ཆ་ལ་མི་རིག་པ་དེ་ནི་མེད་པར་དགག་པ་ཡིན་ལ། གང་དུ་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་སྐྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་
 རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་ནམ་ཉོག་འདི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་པ་སྟེ་རྫས་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་
 ནམ་འབྱེད་ལས། མི་རྟག་པའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ །ཡོད་ན་གཞན་ལ་བསྟོས་འགྱུར་གྱི། །དངོས་གང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་ལ། །ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྟོས་འགྱུར། ། ༡༡༩ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནམས་གྱི་འཇིག་པ་

༡༡། །རྣམས་ན་རེ། ལུམ་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་ཁས་ལེན་རྣམས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ལ་དྲི་བར་འོས་ཏེ། དེའི་གཞུང་ལུགས་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ནས་
 གསལ་བར་བཤད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུམ་པའི་འཛིག་པ་དེ་རྟོག་པའི་ངོར་ལུམ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་དངོས་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ན་འཛིག་པའི་དོན་སྐད་ཅིག་
 ཀྱང་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་ལུམ་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཚུལ་ཡང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་སྟེ་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་ངོར་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པ་དེ་མ་སྟེས། །དེ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཛིག་པ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བོ་ཆེ་དེ་ཡང་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷོག་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། རི་ལྟར་སྟེ་ལྟན་འགའ་ཞིག་ཉིད། །ཐོགས་བཅས་ཉིད་འདོད་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོད་རྣམས་འཛིག་པའི་

༡༡། འི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དཔོག་པས་སྒྲའི་རྣམས་པ་སྒྲ་དོན་གྱིས་འབྲེལ་བར་སེམས་པའང་སྒྲར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་
 དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྒྲོན་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་པ་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་ན་རྣམས་པའང་མི་རྟག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགལ་བ་ནི།
 སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་ནི། འི་བཞིན་དོན་ཤེས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། སྒྲེས་བྱའི་ཉེས་པས་སྒྲོན་མེད་པའི། མེ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་། ༡༥༥ འདི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར། རྟག་པ་དག་ལ་དངོས་རྣམས་པ། །
 འགའ་ཡང་སྒྲེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་དོན་ཤེས་པའི་ཆད་མའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲེས་བྱའི་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོན་བྱས་པ་མེད་པའི་མེས་མཆོན་མོ་ཡུའྲལ་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་དམར་པོར་འབྱུལ་བ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་སྒྲ་བའི་འོད་ཀྱིས་སེར་པོ་ལ་དཀར་པོར་འབྱུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྲུ་སྒྲོས། སྒྲ་དང་འདྲ་བར་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་

མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེ་སྒྲེས་བུས་མ་བྱས་པར་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་མ་འབྲེལ་བར་དོགས་སོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་དེ་ནི་མ་བྱས་པར་འདོད་ན། རིག་བྱེད་ཚས་ཅན། རང་འཛིན་གེས་པ་ཉིད་
 གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏྲག་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཏྲག་པ་དག་ལ་རྒྱའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པས་འབྲས་བུ་འགའ་ཡང་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཏྲག་པ་
 ལས་ཀྱང་རང་འཛིན་གེས་པ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། སྒྲོ་བ་ཏྲགས་སྟོད་ཡུལ་ཅན་སྟོ་དག །འགའ་ཞིག་དེ་ལས་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི། འོན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན། ༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྒྲ་མའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོ་བ་ཏྲགས་པ་རྣམ་མཁའི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོ་དག་འགའ་ཞིག་ཚས་ཅན། དོན་རང་མཚན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་སྒྲ་མའི་བག་ཆགས་དེ་ལས་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཏྲགས་དེའི་ལྷོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེདགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་དག་ལོག་ཉིད་དུ། །མཐོང་ཉིད་
 བྱིར་ན་མ་བྱས་པའི། ཚིག་ནི་བདེན་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། །ལོག་པས་འགལ་བ་བྱབ་བྱིར་རོ། ༥༦ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ལོན་ཡིན་ཏེ། སྒྲེས་བུས་མ་བྱས་པ་ལས་བསྐྱེག་

༡༡། །པ་སྐྱེས་བུས་བུས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་བརྟུན་པའི་དོན་ཅན་ལ་བྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བུས་པའི་དག་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་
 རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཏྲགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལོག་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན། ལོག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཅུ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་བྱིར་གཏན་
 ཆོགས་མ་བསྟན་ནའང་། །དེ་ནི་ཡོད་པར་དོགས་འགྱུར་ཏེ། །དངོས་པོ་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་། །བྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བྱིར་རོ། །༢༥ །ཀུན་ལ་མེད་པ་མི་དམིགས་པ།³⁶ །མི་འགྲུབ་ཅེས་ནི་བཤད་ཟེན་ཏོ། །མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་ན། །ལོག་པ་ཉིད་
 ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ། །༢༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པའི་ཆོག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་
 པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་གཏན་ཆོགས་མ་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། དངོས་པོ་འགལ་བ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བ་དག་ལ་ཡང་མི་ཏྲག་པ་གཅིག་གིས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། ཆོས་
 ཅན་ཀུན་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཏྲགས་ལས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་པར་བཤད་ཟེན་པའི་བྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་མ་བྱུང་

བ་གཉིས་པོ་དག་ལ་ཡང་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་གཅིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི་བདེན་རྫུན་གཉིས་འགལ་གྱང་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་གཅིག་གིས་བྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཐལ། བརྫུན་པའི་དོན་ཅན་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་རྗེས་འགོ་ལྡོག་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉིད། །དེ་ངེས་འབྲས་ཅན་གཤེས་པ་ཡིས། །གྲུབ་པར་གྱུར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། ། ༡༯༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་
 རྟགས་གང་ལ་རྗེས་འགོ་དང་། ལྡོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་། དེ་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གཤེས་པ་ཡིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་
 རྒྱང་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །བསྒྲོག་པ་ཉིད་བརྗོད་དེ་ཉིད་ནི། །འདི་ཡི་ཆོས་མཐུན་འགྱུར་ངེས་ན། །གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགོ་ཅན། ། ༡༯༡ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།
 ལྡོག་པ་འབའ་ཞིག་པའི་གཏན་ཆོགས་ནི་མི་སྤིད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་གང་ལ་བསྐྱབ་

༡༡། །བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱོད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཚོས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །གཉིས་པ་ལོག་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་ཅུ་བའི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་
 འགྱུབ་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། སྒྲགས་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བསྐྱབ། སྒྲགས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་བསྐྱབ། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་གྱུབ། དེས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་མི་སྤིང་པའི་ལོག་
 རྟོག་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བར་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཚུལ། དངོས་པོའི་རྣམ་པས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ཡིས་བར་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན། །སྒྲགས་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་
 ཡིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲགས་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཞེས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཡིས་ནད་ནི་བ་ལ་སོགས་པར་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དངོས་པོའི་རྣམ་པས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་རིམ་པ་ལ་མི་བཟློས་པར་ཐལ་བ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་མི་བཟློས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་དངོས་པོའི་རྣམ་ཡིན་
 ན། །བྱེད་པར་མེད་བྱིར་གཞན་ལའང་འགྱུར། ༡༧༩ །དོན་གཞན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི། །བཞོད་པའང་སྒར་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །དེ་དོན་ཏྲག་ཏུ་འགྱུབ་འགྱུར་ཏེ། །བཟློས་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མེད་འགྱུར། ༡༨༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་

༡༡། །ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་འགྲུབ་ན། རྒྱགས་དེ་ནི་ཚས་ཅན། གདོལ་བ་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱགས་སྐྱབ་པ་པོ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱེས་བུ་ལ་མ་བཟོས་པར་
 རྒྱགས་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲན་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། གདོལ་བས་མི་འགྲུབ་པར་འགལ་ལོ། །རྒྱགས་ཚས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་བྲམ་ཟེའི་མཚོད་སྒྲིན་དང་དཀའ་བྱབ་གྱི་
 བྱེད་པར་ལ་བཟོས་ནས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱེས་བུས་ལེགས་པར་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱགས་གྱི་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་གྱིས་བྱས་
 པ་ཡིན་ན། རྒྱགས་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱེས་བུས་འདུས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱགས་གྲོག་པར་བྱེད་པ་པོའི་རིགས་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་ལས་རྒྱགས་འབྲས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་
 སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱགས་འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་བྲམ་ཟེས་འགྲུབ་ལ་གདོལ་བས་མི་འགྲུབ་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་དང་གདོལ་བའི་བྱེད་པར་ཡང་བད་ལས་ཐ་
 དད་དུ་འགྱུར་གྱི། རིགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲུ་སྟོའི་ལོ། །རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་བད་ལས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་རྒྱགས་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་བྲམ་ཟེ་སོགས་ལ་འབྲས་བུའི་

བྱད་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བད་བྱས་པའི་སྒྲགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡང་སྒྲགས་ཚོས་ཅན། བྲམ་ཟེས་གཙང་སྒྲ་སོགས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་སྒྲགས་
 འབྲས་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །ཡང་། གལ་ཏེ་མངོན་གསལ་སྒྱུར་ཡིན་ན། །དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་བེན་ཏོ། ། ༡༮༥ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷ་རྟ་རྒྱ་
 སོགས་གྱིས་སྒྲགས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པས་དེས་འབྲས་བྱར་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ལ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གོང་དུ་སྒྲི་འགོག་པར་བསལ་བེན་ཏོ། །ཡང་། གང་ལས་སྒོ་དེ་གསལ་
 ཡིན་ལ། །དེ་ནི་འབྲས་བྱར་གལ་ཏེ་སྒྱུར། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ལས་སྒོ་ཉན་གཤེས་སྒྲེས་པ་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་སྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་པོ་གསལ་རྒྱ་ཡིན་
 པས། །ཉན་པ་པོ་ཡང་འབྲས་འབྲེལ་འགྱུར། ༡༮༦ །མངོན་པར་གསལ་མིན་སྒྲ་དག་གི། །བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་བའམ། །ཡིད་ཀྱི་བཟུངས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །སྒྲ་ནི་རྣ་བའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན། ། ༡༮༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་གཤོལ་པའང་
 ཚོས་ཅན། སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲགས་སྒྲ་བ་པོ་བྲམ་ཟེ་དེ་ཁྱོད་ལ་སྒྲགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་། སྒྲ་དག་གི་བྱེད་པ་ལྷ་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

১৫২৬

५७५

한글

༡༡། སྒྲིབ་བས་བཞུས་པའམ་ཡིད་ཀྱི་བཞུས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱགས་ཀྱི་དོན་འབྲས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཤེས་ལ་མངོན་པར་གསལ་བའི་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མངོན་པར་
 གསལ་བའི་སྒྲིམ་ནི་རྣ་བའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་། བརྒྱད་པས་དེ་ལས་སྦྱེས་ཉིད་བྱིར། སྒྲོ་དེའང་གསལ་བ་ཡིན་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་བཞུས་པའི་དུས་སུ་རྒྱགས་སྒྲུའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་སྒྲོ་རྟོག་
 པ་དེའང་བརྒྱད་པས་རྒྱགས་སྒྲུ་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། རྒྱགས་སྒྲུ་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་བཞུས་པ་དོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དོན་ཅན་ཡིན་མི་འགྱུར། རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བྱིར་རོ། ༡༧༧ །རང་དང་སྒྲིམ་
 རང་བཞིན་རྣམས། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་འདོད་ནས། བརྒྱ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་བྱིར། མི་འགལ་དངོས་པོ་ལ་མ་ཡིན། ༡༨༠ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱགས་སྒྲུའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་ཀྱི་གཟུང་དོན་
 ཅན་ཡིན་པ་མི་འགྱུར་སྟེ། རྟོག་པ་སྒྲིམ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བྱེད་ལ་ཡང་། ཅིའི་བྱིར་ཡིད་ཀྱི་བཞུས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱགས་ཡིད་ཀྱིས་བཞུས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན།
 རྒྱགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་བརྒྱ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱགས་འབྲས་འགྱུར་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྒྲིའི་རང་བཞིན་རྣམས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བརྒྱ་བྱེད་

༡༡། །པར་ཤེས་པས་ཐོས་ཤིང་ངེས་པ་འདྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལྷ་པོའི་གོ་རིམ་དེ་ཐོས་པ་ལྷུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་ཆོ་དང་པོར་ར་དེ་དྲན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ནི་
 བྱིས་ནི་ཨའི་བདག་ཉིད་ལ་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དྲན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་གོ་རིམ་མོ། །ཡང་རའི་སྟོག་ཡིག་ཨ་ཆོས་ཅན། རའི་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་འཛིན་ཉན་ཤེས་
 དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་གོ་རིམ་མོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས། དེ་ནི་རྒྱ་དང་འཛིན་སེམས་ཀྱི། །ཡིག་རྣམས་རྒྱ་དང་འབྲས་ཉིད་ཀྱི། །གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཅེས་བརྗོད། །དེདག་སྐྱེས་
 བྱས་བྱས་པ་ཉིད། ༣༠༢ །དེ་བྱིར་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ། །ཆོག་དང་ཆོག་ལ་གཞན་ཉིད་དེ། །བྱེད་པོའི་འདུ་བྱེད་ལས་ཐ་དད། །ལྷན་ཅིག་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་བྱེད། ༣༠༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཀྱན་
 སྟོང་དང་འབྲས་བུ་རང་འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གོ་རིམ་དག་ནི་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་དེ། གོ་རིམ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར། ཡི་གེའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཆོག་དང་ཆོག་གི་
 བརྗོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ར་སེམས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། །བྱེད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ན་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རོ་གོ་བར་བྱེད་དེ། ཆོག་སོ་སོར་རྗོད་པར་བྱེད་

༡༡། །ཡི་གེ་ར་ས་ཅམས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་གཅིག་བྱད་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ན་མེ་གཞན་ཡང་བྱད་ཤིང་གི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ནི། ཤེས་མཐུ་དག་གིས་སྤྲུགས་ཤེས་པའི། །གོ་རིམ་བྱེད་ཚུལ་ཅན་སྐྱེས་བུ། །བྱན་མོང་མིན་པ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ། །གཞན་ལ་དེ་དག་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༣༠༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྲུགས་ཤེས་པའི་གོ་
 རིམ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། ཐ་མལ་པ་གཞན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། །འབྲས་བུ་སྟེར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གོ་རིམ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་སྤྲུགས་འབྲས་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་དག་གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། ཐ་མལ་པ་གཞན་ལ་ཤེས་མཐུ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མལ་པ་ལ་སྤྲུགས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ན། འོ་ན་
 ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་སྤྲུགས་བྱེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་རྒྱད་རིག་འགའ་ཞིག་གིས། །གསང་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་འགྱུར་བ། །དེ་དག་གི་དེ་གཙོ་བོའི་མཐུ། །དེས་བཤད་རིགས་པ་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ༣༠༦ །
 འབྲས་བུ་འདོད་པས་སྤྲུགས་ནམས་ནི། །བྱས་དང་སྐྱེས་བུས་བྱས་བཅོམ་བྱ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱད་རིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསང་སྤྲུགས་འགའ་ཞིག་བྱེད་

༡༡། །དགག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་དངོས། །ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་དབང་སྒྲ་དང་སྒྲེས་བུ་ཉིད། །ལ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བརྗོད་པ། །ཚད་ལྟར་སྒྲ་ཡིན་ལྟག་ལྟན་པས། །དེ་བཞིན་
 རོན་རྟོགས་ཡོད་མ་ཡིན།། ༣༡༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་པས་སྒྲེས་བུ་ཕུལ་བྱུང་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གང་བརྗོད་པའི་སྒོ་དང་དབང་པོ་དང་དག་སྒྲ་བ་དང་སྒྲེས་བུ་ཉིད་དང་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་ཚེས་ཅན། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་རོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་སྦྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པར་ཐེ་ཚོམ་བ་བའི་ལྟག་ལྟན་ཡིན་པས་ཚད་མ་ལྟར་
 སྒྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲེས་བུ་ཕུལ་བྱུང་མེད་ན་རིག་བྱེད་རོན་ངེས་སུ་མི་འཐད། རིག་བྱེད་རོན་ངེས་སུ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། སྒྲ་ནི་ཁོ་བོས་འདི་རོན་དང་། །འདི་རོན་མིན་ཅེས་རྗོད་མི་བྱེད། །སྒྲེས་བུས་རོན་འདི་བརྟགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ལྟན། ༣༡༢ །དེ་གཅིག་དེ་ཉིད་རིག་གཞན་མིན། །བྱུང་པར་ཡང་ནི་སུ་ཡིས་བྱས། །དེ་བཞིན་སྒྲེས་ཉིད་ནམ་
 འགས་ཀྱང་། །བྱེད་ཅེས་ཤེས་ལྟན་འགའ་མི་འདོད།། ༣༡༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་རོན་ངེས་བརྗོད་པའི་རོན་ཅན་དུ་ཐལ། སྒྲེས་བུས་རོན་ངེས་འདི་ནི་བརྟགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྒྲེས་བུ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་

༡༡། །དེ་ལུང་ཞེས་ཐོབ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་དོན་མེད་ཡིན།། ༣༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོའི་ཚིག་ཚད་མ་མེད་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ལུང་ཚད་མ་ཡོད་པ་
 སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་དོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་བྱེད་འཆད་པ་པོ་གང་གི་ཚིག་དེ་ཚད་མ་ཡིས་མི་བསྐྱུ་བར་གྲུབ་པའི་
 སྐྱེས་བུ་དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཚིག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཅེས་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དོན། །ལུང་མེད་པར་ནི་ཤེས་སྤྲོད་ན། །དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རིག་འགའ། །ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་
 འདོད་འགྱུར། ༣༡༦ །བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་སོགས་ལྡན་པའམ། །གཞན་ལས་རིག་བྱེད་དོན་རིག་མིན། །རིག་བྱེད་རིགས་པར་བྱེད་མིན་ནའང་། །རིག་བྱེད་དོན་ནི་གང་ལས་རྟོགས།། ༣༡༧ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དབྱེད་པ་པ་ཆོས་ཅན།
 མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་འདོད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ལུང་ལ་བསྐྱོས་པ་
 མེད་པར་ནི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེས་ན་དབྱེད་པ་པ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ནི་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ། བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའམ།

১৫২৬

—
—

한글

༣༡། །བཟའ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་བྱི་ག་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །རྫོ་རྟ་ཡ་སྦྱོན་པ་ལ་འཇུག་པས་དེས་ན་ཨ་སྦྱོ་རྟ་རྟ་ཡ་རྫོ་(རྫོ་རྟ་ཡ་)ཞེས་པ་མེ་ལ་སྦྱོན་སྦྱོག་སྦྱོན་པར་བྱ་ཞེས་དང་། །བྱི་ག་སྦྱོན་པ་བཟའ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཆོག་རབ་གྲགས་ཤེ་ན། །དེ་ལ་སྦྱ་ཆོགས་དོན་ཅན་སྦྱའི། །གང་གིས་དོན་འདི་རྣམ་དབྱེ་བ། །དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་མཐོང་གང་། །³⁷⁶ །གྲགས་མིན་དོན་བརྗོད་མཐོང་ངེས་དང་། །ལྟ་མོ་ལ་སོགས་སྦྱ་མཐོང་རོ། ། །ཞེས་སྦྱོས་ཏེ། །རིག་བྱེད་དོན་ངེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོག་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ་ཞེ་ན། །འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་སྦྱ་ཆོགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྦྱ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་རུས་ཏེ། །གྲགས་པ་དེ་ལས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་བྱིར། །ཡང་དབྱེད་པ་པ་ཆོས་ཅན། །འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་འགྱུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བྱོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འཆད་པ་ན་མཐོང་ངེས་དང་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་བརྗོད་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཅེ་ན། །འབྲིག་པའི་བདེ་བ་ལ་མཐོང་ངེས་དང་། །ལྟ་མོ་ནི་གཙུགས་ཤིང་དང་སྦྱོད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་སྦྱ་གཞན་

༡༡། །བ་དག་གིས། །སྒྲ་ཚོགས་ལུས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད། །ངེས་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །གཞན་དུ་མི་སྤྱོད་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༣༢༣ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཚོས་ཅན། །རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ཀྱི་ངེས་བྱེད་
 ཡང་དག་དུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། །གྲགས་པ་དག་གིས་དོན་སྒྲ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པར་ལུས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་དོགས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་སྒྱེ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །གྲགས་པ་ནི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིན་ཏེ། །གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་དོན་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པ་ལ་དོགས་
 པའམ། ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ན་གྲགས་པ་དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་དོན་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་པ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲས་པ་
 དགག་པ་ནི། །འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ཅེས། །སྟོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྒྲ་འགྱུར་ཞེས། །གཞན་ནི་བདག་ཉིད་སྒྲ་དེ་ལྟར། །དེ་དག་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས། ། ༣༢༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲས་སོ་
 ཞེ་ན། །རིག་བྱེད་དོན་ངེས་དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་པར་ཐལ། །དོན་ངེས་དེ་སྐྱེས་བུས་བུས་པ་དང་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲས་སོ་ཞེས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་འདོགས་པའི་གཡོ་སྒྱུ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་

ཤིག་སྟེ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་བྱིར། དཔེ་རི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་དོ་རྩེ་གདན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་པ་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟོང་དུམ་འདི་ནི་སྐྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོང་དུམ་ལ་བསྟན་འདོགས་པ་དང་།
 སྐྱེས་བུ་གཞན་ནི་དོ་རྩེ་གདན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་གཡས་པ་འདི་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་བ་དེ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་ཡང་བྱིས་
 དོན་གྱི་བྱེད་པར་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་རུང་དོན་གཅིག་གིས། །གསལ་བྱེད་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན། །བརྗོད་འདོད་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་གིས་དབང་པོ་ལས་འདས་ཤེས། ༣༡༤ །
 བརྗོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཅིང་། །བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན། །དེ་ནི་སྐྱེས་མིན་ལ་མེད་ན། །དེ་དོན་གཅིག་ཅན་དེ་གང་ལས།། ༣༡༥ ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅན་
 དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་ན་དོན་གཅིག་གིས་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ནི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་ཅིང་། བརྗོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། བརྗོད་དང་བརྗོད་འདོད་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་ནའོ། །ཏྲགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་

༡༡། །གཏོགས་པར་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་གཤམ་པར་རྒྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པ་དགག་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་ཡིན་ན། །གཞན་ལ་
 ངེས་ཀྱང་མི་རུང་ངོ། །བརྟེན་ཡང་དོན་མེད་ཅན་ཉིད་འགྱུར། །བརྟེན་ལས་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གྱི། །གསལ་བའི་ངེས་པ་འང་གང་ལས་ཡིན།³⁹ ༣༢༥ །གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ། །དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་གང་། །དེས་ན་བརྟེན་ནི་རུང་བ་ཉིད། །འདོད་པ་
 ཁོ་ན་གསལ་མི་འགྱུར། ༣༢༦ །བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བརྟེན་བྱའི་དོན་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བརྟེན་འདོད་དེས་ཀྱང་དོན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བརྟེན་བྱའི་དོན་ལ་བརྟེན་སྦྱར་བ་ཡང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྟོག་བྱེད་
 དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །བརྟེན་ལས་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་རིག་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་དོན་བྱེད་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་
 བརྟེན་འདོད་པས་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲེ། བརྟེན་བྱ་གང་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་བརྟེན་སྦྱར་བ་དེ་ལ་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གང་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༡། །པོས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ལྷན་འབྲུལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གིང་ཐོག་གི་རོ་འདྲ་བར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 དང་། རྫོང་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་ཆོས་པར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད། །དངོས་རྣམས་རྟག་དང་
 དབང་པོ་འདས། །དབང་པོས་གཟུང་བྱ་དང་དངོས་རྣམས། །རྒྱ་དང་གནས་འཛིག་མི་མཉམ་དང་། ༣༣༢ །གཞན་ལ་ཚད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས།⁴⁰ །རྣམ་པར་བསལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལམ། །ལུང་ལ་བཏྲོས་པ་རྗེས་དཔག་དང་། །འགལ་བ་དག་ནི་རྫོང་
 བྱེད་པ། ༣༣༣ །འགལ་བ་ཀྱན་རྩ་མ་བསལ་ཞིང་། །བསྟན་བཅོས་དོན་ཡང་མ་བསྟན་ལ། །དེ་བདེན་དོན་ཅན་ཁས་ལེན་པ། །གཡེམ་མ་སུ་ཅོར་གྱིས་རྒྱལ་ལོ། ༣༣༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་མེད་ལོག་པར་གཡེམ་
 མ་སྤྱོད་ངན་ཅན་གྱིས་སུ་ཅོར་སྤྲོ་བས་རང་གི་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ། རིག་བྱེད་བདེན་པ་ལ་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱན་རྩ་མ་བསལ་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་
 ལག་སྐྱེས་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཡང་མ་བསྟན་ལ། རིག་བྱེད་སྤྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་དེས་སྤྱོགས་མཐའ་དག་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་སྤྲོ་

༡༡། །པར་བྱེད་པ་དེས་དོན་དུ་གཉེར་དུ་ཟིན་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ན་གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྗེས་སུ་བྱ་བས་སློན་པོ་མཆོག་གི་ཁྱེུ་དང་འདོད་པ་སྦྱོད་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། དེའང་
 གྲོང་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱུ་རྩ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཀླན་པོས་ནི་ན་ཆོད་དང་བྲལ་བ་དང་། ལོང་བས་ནི་གཟུགས་ངན་པ་དང་། ཤིང་བསྐྱེད་པས་ནི་དབུལ་བར་བསྟན་ལ། བྱི་མས་ནི་སྦྲར་གྱི་
 སྦྱོན་བཞི་ལས་བསྐྱོག་ནས་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་སྦྱོས་པས་ཡོན་ཏན་དང་སློན་པོའི་མཆོག་གིས་སྦྱུག་པ་དང་། ཁྱེུ་སྦྱོས་པས་ན་ཆོད་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀླན་པོས་
 རང་གི་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱུ་བའི་མུ་ཅོར་གྱི་ཆོག་ལ་བདེན་ནོ་སྟུམ་དུ་འབྲུལ་བས་གཡེམ་མ་དེ་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུས་
 པའི་མུ་ཅོར་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོད་གྱུ་བ་ན། འོ་ན་འདི་ལ་ཆོད་མིན་ཅི། རྒྱེས་བུ་མང་དུ་སྐྱུ་བ་ལ། །བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན། ། ༣༣༥
 ཅས་སྦྱོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྦྱོགས་གཅིག་བདེན་པས་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཆོད་མས་གྱུ་བ་ན། འོ་ན་རྒྱེས་བུའི་ཆོག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ཆོད་མ་མ་ཡིན་པའི་བརྟུན་ཆོག་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱོགས་

༡༡། །སུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་ནི་ངི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་ལོག་གུང་དོན་མི་ལྟོག་པ་ནི། དེས་ན་ལུང་དང་དངོས་པོ་རྣམས། །རྟོགས་པ་པོ་
 ཡི་རྣམ་འགས་གུང་། །མེད་ན་མི་འབྱུང་མི་འགྱུབ་ན། །དེ་ལས་དོན་གང་ངེས་པ་ཡིན།། ༣༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེས་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་གློག་གུར་རྟོགས་པ་པོའི་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། ལུང་དེ་ལས་ལུང་དོན་གང་ངེས་པ་
 ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་བཤལ། ལུང་དང་ལུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་འགས་གུང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གསུམ་པ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྱུབ་པ་ནི། དེ་
 ཕྱིར་དེ་ནི་ལོག་ན་ཡང་། །དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུབ་མི་འགྱུར། །དེས་ན་མེད་ངེས་འབྲས་བུ་ཅན། །མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྱུབ་པོ།། ༣༣༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་གློག་གུར་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཆོས་ཅན། ཤིན་ཏུ་གློག་གུར་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་མི་དམིགས་པས་ནི་མེད་ངེས་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མི་འགྱུབ་པོ། །གང་གི་ཕྱིར་ལུང་དེ་ནི་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་ནའང་ཤིན་ཏུ་གློག་གུར་གྱི་དངོས་
 པོ་མེད་པར་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེས་ནའོ། །མདོར་ན། དེག་བྱེད་ཆད་མ་དང་ནི་འགའ་བྱེད་སྟེ། །བྱས་ལས་ཆོས་འདོད་དང་ནི་དེགས་སྟེས་དེགས། །རྟོག་པ་གཞོམ་ཕྱིར་གདུང་བ་ཚུམ་ཞེས་པ། །སྒྲུན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ཏྲགས་

ལྷ་ཡིན།⁴¹ ༣༧༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབྱོད་པ་པ་ཚོས་ཅན། ལྷན་པོ་ཡིན་ཏེ། རིག་བྱེད་ནས་གང་བཤད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་
 འཆལ་བར་མཆོན་པའི་རྟགས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་གང་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སྒྲུབ་དང་ནི། རྒྱེས་བུ་རྟག་པ་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་སྒྲུབ་དང་། བྱུས་ལས་སྒྲིག་པ་དག་བྱེད་
 ཀྱི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སྒྲུབས་དྲེགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་གཞོམ་པའི་བྱིར་དུ་ལུས་ཀྱིས་གདུང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྩོམ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རང་དོན་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

ཨ་མ་ལོ་སྤྱི་ལོ་	༡༡། ཁྲི་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་དོན་ལེའུའི་བྱར་མཆན།	6. སྡེ་དགེར། བྱད་པར་ཆ་གས་རྣམ་སྤངས་པ། མཛོན་སུམ་གྱིས་ནི་བབྱང་ བ་ལའང། །བྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡི། རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་ འགྱུར། །ཞེས་གོ་རིམ་ཅུང་ཟད་མི་མཐུན་པ་འདུག	11. སྡེ་དགེར། དེ་ལས་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཡི།
བཞུགས་པ་	1. སྡེ་དགེར། ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད།	7. སྡེ་དགེར། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས།	12. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ཀ་༡༡༡ གི་སྟོན་ལ། ཨ་ཏརྒྱ་རིབིབེགེན་པ་བྱིང་ཅུ་ཏུ་ཡུ་ བྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་སྤང་གྱུང་བོད་འགྱུར་ནང་ལ་མ་གསལ།
རྒྱ་ཡི་	2. སྡེ་དགེར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྟེ་བོའི་མེའི།	8. སྡེ་དགེར། ཐ་དད་འདི་ཡི་ས་བོན་ཡིན།	13. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ཀ་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་དུ་བསྒྱུར་བ་སྤང་།
	3. སྡེ་དགེར། དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་རང་བཞིན་མེ།	9. སྡེ་དགེར། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པར་རྟོག་པ་ལ།	14. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ཀ་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱུ་ལྷར་བསྐྱུར་སྤང་།
	4. སྡེ་དགེར། གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ།	10. སྡེ་དགེར། འོག་པར་མཚུངས་ལ་ཅིས་མ་བྱས།	15. སྡེ་དགེར། ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པ་ཡི།
	5. སྡེ་དགེར། སྒྲ་ཡང་དེ་སྟེད་ཁོ་ན་དེས།		16. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ཀ་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱུ་ལྷར་བསྐྱུར་སྤང་།

ཡམ་པ་པ་ལྟོན་པ་ལྟོན་གསུང་ལྟོན་། རྟོ	<p>17. མེ་དགོར། མི་འགོ་དེན་ཡོད་པ་འང་མིན།</p> <p>18. མེ་དགོར། རྟོན་སྒྲ་མ་ནི་ཡོངས་མི་འདོར།</p> <p>19. མེ་དགོར། ཤེས་རྫོད་དག་གི་མ་ཡིན་ཏེ།</p> <p>20. མེ་དགོར། གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིར་མིན།</p> <p>21. མེ་དགོར། དེ་ཡི་བྱད་པར་གཟུང་མེད་པར།</p> <p>22. མེ་དགོར། མ་བྱས་པས་ན་མི་འཇིག་བཞིན།</p>	<p>23. དེ་ནི་མ་ངེས་ཉིད་དུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་ཚིག་རྟེན་འདི་བོད་འགྱུར་རྩ་བར་མི་གསལ་ཡང་རྒྱ་དཔེའི་ཚིག་། །ཨེ་ཏེན་བྱ་སྟོན་ཅུ་རྩ་ལྟུགས་ ཞེས་པ་བསྒྱུར་ཏེ་འདིར་མཆན་དུ་བཀོད་ནས་སྟོ་ག་ཡི་གུངས་སུ་བརྩི་ཡོད།</p> <p>24. ས་བཅད་འདི་བོད་བྱར་མང་གི་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོའི་སྤར་མ་ལྟར་འདིར་ཁ་སྐོང་ཞུས་པ་ཡིན།</p> <p>25. སྐབས་འདིར་སྟོ་ག་རེ་རེ་ལ་ཚིག་རྟེན་བཞི་བཞི་བཅན་པོར་བྱས་ན་འདི་ནས་ལེ་ལྷའི་མཇུག་བར་སྟོ་ག་དང་དོན་གྱི་མཆོམས་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་</p>	<p>ཆགས་པའི་སྟོན་ཡོད་པས་ན། སྟོ་ག་དེར་དོན་དང་མཐུན་པར་ཚིག་རྟེན་དུ་ག་ཅིས་ནས་ཨང་གུངས་བཀོད་ཡོད།</p> <p>26. མེ་དགོར། རྗེས་སུ་དཔག་ན་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་། །གཞོད་མེད་འདི་ཡི་མི་སྤྱུ་བའོ།</p> <p>27. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྩ་འགྲེལ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཡོད་གསལ་ཁ་མེད། འདིར་ཞུ་སྟོན་པས་བཀོད་པ་ཡིན།</p>	202
------------------------------------	--	---	--	-----

ཨ་མ་ལོ་སྤུ་ལ་ བརྒྱ་གཉིས་བྱེད། རང་དོན།	<p>28. ས་བཅད་འདི་བོད་བྱར་མང་གི་སྤར་མ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན། རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོར། འདིར་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དགཔའི་ལུང་དོན་ རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་གོང་དང་བསྐྱོས་པས་ཡི་གེ་མ་དག་ པ་ཡིན་སྟེ།</p> <p>29. སྡེ་དགེར། གང་ཕྱིར་དེས་དེ་གསལ་འདོད་པ།</p> <p>30. སྡེ་དགེར། ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པ་ནའང་།</p> <p>31. སྡེ་དགེར། རྟག་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྟག་པར་ནི།</p>	<p>32. སྡེ་དགེར། རྒྱ་ཙམ་རྫོད་བྱེད་མི་འདོད་པ།</p> <p>33. སྡེ་དགེར། སྤོ་ནི་སྤྱིས་བུའི་རྟེན་ཅན་མིན།</p> <p>34. སྡེ་དགེར། རིམ་པའང་གསལ་བར་དབྱད་ཟེན་ཏོ།</p> <p>35. སྡེ་དགེར། གསོད་བྱེད་བསད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།</p> <p>36. སྡེ་དགེར། ཀུན་ལ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས།</p> <p>37. སྡེ་དགེར། སྤྱིས་ལ་ཤེས་ལས་སྤྱི་སྤྱོེ།</p> <p>38. གལ་ཏེ་གྲགས་པ་ལས་འགལ་བའི།</p>	<p>39. རྒྱ་དཔེའི་སྤོ་ག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱུར་བསྐྱར།</p> <p>40. གཞན་ཡང་ཆད་མ་རྒྱུས་གཉིས་ཀྱིས།</p> <p>41. རྒྱ་དཔེར་ཆོགས་བཅད་༣༤༠ འདི་བཞུགས་མེད།</p>	203
---	--	---	--	-----

༢༡། །ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེན་འགྲེལ་པ་བྱུང་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། རང་དོན་བདེ་བར་གཤེགས་བརྟེས་ནས། གཞན་དོན་འགོ་སློབ་ལ་བརྟུང་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་སླུ་དཔག་པ་ནི། གཞན་ལ་ཕན་
 པའི་བསམ་པས་བཤད། ཅེས་དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་དམ་བཅའ་བ་སློན་དུ་སོང་ནས། གཞན་དོན་རྗེས་སླུ་དཔག་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། ལེའུ་སྒྲ་ཕྱིའི་འབྲེལ། ལེའུའི་གཞུང་དངོས། ལེའུའི་མཆན་བསྟན་པས་དོན་བསྟུ་བའོ། རང་པོ་ལ། གྲུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་ལ་
 བོ་མི་མཐུན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལེའུའི་གོ་རིམ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སློ་ནི། ཚད་མའི་མདོ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་མདོན་

༡༡། །སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་དོན་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབས་ན་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྒར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་ཟིན་པས་ཡང་
 འདིར་མི་འཆད་དོ། །གོ་རིམ་བསྒྲོག་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒར་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་དང་ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་ལ། ད་ནི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལུས་པས་དེ་འཆད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། རང་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་འདིར་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལས། དེ་སྒར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་

༡༡། །གཞུང་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་སྒོ་ལ་བ་དང་། བྱིར་སྒོ་ལ་བ་དང་། དཔང་པོ་དང་། བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་སྒོ་ལ་བ་ནི། རྩོད་པའི་གྲུང་དམ་བཅའ་ལ་
 བསྐྱབ་པ་འགོད་པར་ཁས་འཆེ་བའོ། །བྱིར་སྒོ་ལ་བ་ནི། སྒོ་ལ་བས་བཀོད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པར་ཁས་འཆེ་བའོ། །དཔང་པོ་ནི། སྒོ་ལ་བ་དང་བྱིར་སྒོ་ལ་བའི་རྒྱལ་མམ་བརྗོད་པར་ཁས་
 འཆེ་བ་སྟེ། གང་གི་ཆོ་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་དཔང་པོའི་ཆོག་སྒོ་ལ་བ་དང་བྱིར་སྒོ་ལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་མར་བྱེད་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ལེགས་ཉེས་
 གན་འབྱེད་པའི་དཔང་པོ་དང་། བསྟོན་མི་རུས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྩོད་ངག་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་དཔང་པོ་དང་། རྩོད་པ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་མམ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྟ་བ་ངན་པ་འདོར་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། གལ་ཏེ་ཞེན་པས་མི་འདོར་ན་བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོར་གཅོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཇམ། དེས་བསྐྱོས་པའི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་དཔང་པོ་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩོད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཡིན་གྱི། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པས་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་ནི་གང་། གཅིག་ཤོས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་

ན། དེ་ནི་ཚུད་པའི་རིགས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རི་སྐྱེད་དུ། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའམ། སྒྲོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ནས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔང་པོས་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོལ་བ་དང་། ཕྱིར་སྒྲོལ་བ་དང་། དཔང་པོ་རྣམས་ཡུལ་དུས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འདུས་ཏེ། བསྐྱབ་པའམ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ན། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་རྒྱལ་ཡམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའི་ལེགས་ཉེས་ལ་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུད་པ་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚུད་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། བ་རོལ་པོ་སྤྲོད་བཅས་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་གཡོ་སྐྱེ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྒྲོན་ནས་ཚུད་པ་སྟེ། ངག་གིས་ཉ་བགད་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། ཀུ་རེ་ལ་སོགས་པ་ངག་འབྲུལ་བ་སྐྱ་ཆོགས་སྤྲོད་བཅས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བློ་འབྲུབ་པ་དང་། མཆོང་བ་དང་། རྒྱག་པ་དང་། རྐང་ལག་རྟེན་པ་དང་། གར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བག་དང་།

༡༡། །མི་ལྟན་པའི་རྩོད་པ་ནི། དེང་སང་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ན་བཞུགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཨེ་མ་ཉི་དོ་མཚར་བའི་གནས་སུ་བྱེད་མོད་
 གྱི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་བྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་
 འདོད་པས་གཡོ་སྐྱེལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཚར་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ཚུར་དང་། ཐལ་ལྷག་དང་། མཚོན་བསྐྱུན་པ་དང་། མེལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ན། འདི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་འདི་ནི་བདག་གཞན་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བག་ཡོད་པར་བྱས་ནས། རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་པ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སུན་འབྱེན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 དཔང་པོས་ཇི་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་དང་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་པ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་རྒྱལ་འདོད་འབའ་ཞིག་གིས། རྩོད་པ་སྐྱེ་བ་དམ་པ་མིན། ཅེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། བ་རོལ་པོ་སྤྲོད་བཅའ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཆོས་མིན་གྱི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་སྟེ། བཞིན་ཁྱོ་གཉེར་སྤྲོད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་
 དང་། བཞད་གད་ལ་སོགས་པའི་ངག་འབྲུལ་བ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་བ་པ་ལ་སོགས་པའི་ང་རོ་ངན་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། སྒོ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ན་རང་གཞན་ལ་དོན་མ་ཡིན་
 པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒོ་གསུམ་ཞི་བ་དང་ལྡན་པས་ཚུད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་གྲོལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དག་བསལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་
 བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། བཞིན་འཇུ་མ་ཞིང་མདངས་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ངག་གི་ང་རོ་ཏ་ཅང་དྲག་ཅིང་མྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཏ་ཅང་
 ཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པའི་སྒོ་ནས་གདངས་སྟན་ཅིང་ཆོག་འབྲུགས་ལ་ལ་དོད་པར་སྤྲོད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲོལ་བས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱི་གྲོལ་ལ་བསྟན་
 པར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གསུམ་དེ་ཡང་ཕྱི་གྲོལ་ལ་སྟོན་པ་ན་ངག་གི་ལྷག་ཆད་མེད་

༡༡། །པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལྷག་པའམ་ཆད་པར་སྦྱས་ན་སྦྱ་བ་པོ་ལ་གྲུག་ཀར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྤྲུང་པག་པར་ནི་ཚིག་གི་སྒྲིན་ཡོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་སྦྱ་བ་པོ་ལ་གྲུག་ཀར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྦྱ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་ན་སྦྱ་མི་རྟག་ཅེས་སྦྱབ་པའི་ངག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དུ་སྦྱ་བ་ནི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲིན་མེད་ཀྱང་། ངག་ལྷག་པ་དང་ཆད་པར་སྦྱས་པས་སྦྱ་བ་པོ་སྒྲིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་དེ་ལ་ལྷག་པ་དང་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བ་དང་ཉེར་སྦྱོར་མཁུག་སྤྱད་གསུམ་པོ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་སྦྱོར་དམ་བཅའ་དང་ཚྭས་ལ་མཁུག་སྤྱད་རྟགས་བརྗོད་པ་དང་། ཚྭས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པས་བསྒྱབ་བྱ་དོན་གྱིས་གོ་བར་རུས་པས་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་བརྗོད་ན་བསྒྱབ་བྱ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་གོ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་པ་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་ཚིག་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྟགས་བསྒྱབ་བྱའི་ཚིག་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་བྱབ་པ་དང་།

ཏྲགས་ཚུད་གཞི་ལ་སྐྱབ་པར་སྟོན་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་ལྷན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་གི་སྤང་པོས། རང་གིས་ངེས་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་དག །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གདོན་མི་བྱ་བར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱིར་རྟོག་གང་ལ་ཏྲགས་དེ་འགལ་བར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མ་ངེས་པར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ནི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྗེས་འགོ་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ལྷོག་པ་གོ་བར་མི་རུས་པའི་རྟོག་བ་དབང་པོ་རུལ་པོ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དགོས་པ་ཡང་སྤྲིད་ལ། གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པས་གཅིག་གོས་གོ་བར་རུས་པ་ལ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

༡༡། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་གཤམ་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྒྲུལ་པས། །དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མཁས་པ་
 རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་ངག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུལ་གསུམ་ཀ་མི་གཤམ་
 པའི་རྟོལ་བ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་མ་བསྟན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། །བྱབ་པ་གཤམ་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི་སྟོགས་ཚེས་
 འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་རྟོགས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། །ངག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། །རི་རྒྱུད་དུ། །དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །རྒྱ་དངོས་དེ་དག་མི་གཤམ་ལ། །སྟོན་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 རི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་རྟོལ་མཁས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་བརྗོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་
 བའི་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཀ་སྟོན་མི་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། །བསྒྲུབ་པའི་ངག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཚང་བར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྟོགས་ཚེས་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་པའི་ངག་

ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ན། ཕྱོགས་ཚོས་རྒྱང་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྲོལ་བས་བཀོད་པའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་
 བློ་གསུམ་ཞི་བ་དང་དུལ་བར་བྱས་ཏེ། བ་རོལ་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་གྲོལ་བས་བཀོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་ལ་འགལ་མ་
 དེས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་གྲོལ་བའི་སྐྱོབས་པ་གཞོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་ཚང་སོགས་བརྗོད་སུན་འབྱེན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་
 ཡང་སུན་འབྱེན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲོལ་བ་ལ་ནི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དངོས་སུ་སྐྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 གྲུབ་པའམ་བསལ་བ་ཞུགས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་འགལ་མ་དེས་མ་གྲུབ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གྲུབ་བསལ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 སྐྱས་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཉེ་བར་གནས་ལ། དོན་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་དགོས་ཅུས་མེད་པ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་ངག་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་

༡༡། འི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་རྟགས་ཚིག་ལ་དགོས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཕྱོགས་སྒྲིན་གཞན་ལ་བལྟས་པ་ནི། །མ་ཡིན་ཅེས་ཀྱང་བཤད་
 ཟེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟས་པ། །ཕྱོགས་སྒྲིན་འདོད་མིན། ཅེས་རྟགས་སྒྲིན་དང་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་པ་ལ་ནི་རྟགས་སྒྲིན་ལས་
 མ་གཏོགས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྟགས་མ་བཀོད་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཕྱོགས་མ་སྤྲས་པས་དེའི་སྒྲིན་བཙུང་མི་རུང་ཞིང་། རྟགས་བཀོད་ནས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གྱུ་བ་ན་སྐྱབ་བྱེད་མ་
 གྱུ་བ་པར་འགྱུར་ལ། ཚད་མས་བསལ་ན་རྟགས་འགལ་བའམ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱལ་ཡམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་
 སྒྲིན་བརྗོད་པའམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ན་ཕྱིར་ཚོལ་ཡམ་ལ། ཚོལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་བཀོད་པའམ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྒྲིན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་ན་ཚོལ་བ་ཡམ་ཞིང་།
 དེས་སྐྱབ་བྱེད་ལྟར་སྒྲུང་བརྗོད་ཀྱང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྒྲིན་མ་བརྗོད་པའམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྒྲིན་ལྟར་སྒྲུང་བརྗོད་ཀྱང་ཚོལ་བས་ཚད་མ་འབྱེན་མ་ཤེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་

རྒྱལ་ཕམ་མེད་དེ། སྒྲོན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་དང་སྤྱན་འབྱེན་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོབས་པ་འཛོམས་པར་མི་རུས་ལ། རྒྱལ་ཕམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྟོལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོབས་པ་འཛོམས་པར་རུས་
 པ་དང་མི་རུས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩྱེད་པའི་རིགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ཕྱིར་རྟོལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ན་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་གཉིས་པོ་གཅིག་ཀྱང་
 རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོལ་བས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྒྲོན་ཅན་བརྗོད་ན་ཡང་ཕྱིར་རྟོལ་བས་སྒྲོན་མ་བསྟན་ན་ཕམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་
 ཕན་ཚུན་རུས་པ་འཛོམས་པ་ལ་བསྟོས་ནས་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྗོད་དང་གཡོ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པས་དེ་དག་
 ལ་རྒྱལ་བ་དང་ཕམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་དཔང་པོས་རི་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡང་རྩྱེད་པའི་རིགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་ཅིང་། །སྒྲོན་མི་
 བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་དང་། །ཚར་གཅོད་པ་ཡི་གནས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚར་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་གནས་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། གང་ཞིག་ཕམ་པ་དེའི་ནོར་

༡༡། །བ་མཁས་པའི་གྲུང་བསྐྱགས་ནས་འདོར་བ་དང་། བདེན་པ་ལེན་དུ་འཇུག་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེན་པས་བྲུང་དོར་མི་བྱེད་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པས་ཚར་གཙོད་
 བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་དེའི་ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་ཚོགས་སུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་ཚོད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་ར་བོ་ཆེ་རུང་བར་བྱེད།
 རྒྱལ་པོས་ཀྱང་དེ་ལ་བྱ་དགའ་འབུལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟེངས་བསྟོད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུ་བོར་གནས་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཚོད་པའི་གནས་དང་དུས་གང་ཞེ་ན། གནས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་དབུས་སམ། ཚོང་འདུས་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བོ་མང་པོའི་མདུན་ས་སྟེ། རྒྱལ་བ་དང་ལམ་པའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་བོ་ཀུན་ལ་བྱགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་རུས་གིང་། ཕྱོགས་གཞན་དག་སུན་
 འབྱེན་པར་རུས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པ་དང་། ཕྱིར་གྲོལ་ལུང་དང་རིགས་པ་བསྟན་པའི་

སྒོ་ད་དུ་རུང་ཞིང་། ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་རྒྱུད་མ་འབྲུགས་ཤིང་ཚུད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་ཅིང་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དཔང་
 བོ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ་ཚུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོ་རི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སློ་གྲོས་ལེགས་པར་བྱང་བར་མ་བྱས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་། སློབས་པ་ཏ་ཅང་བུལ་བའམ། སློ་རྟབ་རྟབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་
 དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱབ་པའམ། སུན་འབྱིན་པའི་ངག་འབྲེལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་པར་མ་བྱས་ན། མཁས་པ་དང་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དབུས་སུ་ཚུད་པ་ལ་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོ་འདི་དང་གི་བའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་
 བོ་མང་པོས་སྤྲད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་ངན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་དང་དཔང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཚུད་
 པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་ལྡན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱི་དོར་ཆེར་བབྱིད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

༡༡། སྐྱེས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ལ། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚོད་པའི་བྱ་བ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་
 ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚོལ་བ་དང་། བྱི་ཚོལ་བ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུ་བ་པའི་ངག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ། དབྱེ་བ་ནི་དུ། ཅིའི་བྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་
 གསུམ་གཞན་ལ་སྒྲོན་གསུམ་དང་བྲལ་བར་སྒྲོན་པའི་ངག་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གི་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་
 བྱེད། །ཇི་ལྟར་རང་ལ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ནས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་
 དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུས་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་མཐོང་བ་དང་། དོན་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོ་དང་དོན་དང་སྒྲུའི་
 གསུམ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སེལ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་སྟོ་བདེའི་སྟེང་དུ་གྱུ་བ་གྱུང་སེར་སྐྱ་པ་རང་གིས་མ་གྱུ་བ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་དང་། དེ་སྒྲོན་པ་

༡༡། །དབྱེ་ནའང་རུང་བའོ། །དཔེ་ནི་བྱ་བ་པ་ངེས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱ་བ་པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས། སྦྱོར་བ་འདི་དག་ནི་བྱ་བ་པ་དང་བྱོགས་ཚེས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་དང་
 ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས། གཏན་ཚིགས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་བྱིར། །དཔེ་ནི་ལོགས་ཤིག་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་ཞེ་
 བ། གཞན་བྱིར་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བཀོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྒར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །མིང་གཞན་བསྒྲུབ་པའི་ངག་དང་། ཏྲགས་ཚིག་ཅེས་ཀྱང་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཚིག་ལ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོགས་པ་དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་མངོན་སུམ་སྟེ་བའི་བྱིར་གཞན་དོན་
 གྱི་མངོན་སུམ་ཡང་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པའི་བྱིར་ཚིག་ལས་སྟེ་བར་རིགས་གྱི། མངོན་སུམ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ་མ་བལྟོས་
 པའི་བྱིར་ནམ་ཡང་ཚིག་ལས་སྟེ་བར་མི་རིགས་སོ། །རྒྱན་མཛད་པས། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ཚིག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་

མངོན་སུམ་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོག་ལས་མཐོང་བ་ཡི། །འབྲེལ་བ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ན། །རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །འགར་ཡང་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་མིན། །
 ཅེས་དང་། དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚུལ་ཉིད་སྐྱས་སྟོན་པར་བྱེད་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་གཞུང་སོ་སོའི་དོན་ལ་གསུམ། རང་གི་མཐོང་བ་
 སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད། གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྟོ་ནས་མཆོན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དངོས། རྟོགས་ཆོས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད།
 བསྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཉིད་ཕྱིར། །བདག་མཐོང་མིན་གྱང་གཞན་དག་གིས། །མཐོང་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཅིས་ཁ་ཅིག །དེ་སྤང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཆོག། ༡ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཚུལ་
 གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་སྟོས་པས་ཆོག་མོད། རང་གི་མཐོང་བ་སྟོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་
 དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་བསྐྱབ་པའི་ངག་གིས་བསྟན་བྱའི་རྟོགས་ཆོས་གངས་ཅན་བདག་གིས་མཐོང་བས་མིན་གྱང་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་མཐོང་བས་ན་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་

༡༡། །སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེར་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོག་གིས་སྒྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པ་ལ་
 དྲུག །སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་གིས་མི་འགྲུབ། དེའི་རྒྱ་མཚན། རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་རིགས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་འཛིག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། དེ
 དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་བརྟགས་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་བྱིར་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་ཆོག །ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །དེར་ནི་རྗེས་དཔག་འཇུག་མི་འགྲུབ། ། ༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། མངོན་གྱུར་དང་ཅུང་
 ཟད་ལྡོག་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་དབྱེད་པས་དག་པ་ན་གིན་ཏུ་ལྡོག་གྱུར་ལ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་པའི་བྱིར་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་ལ་ལུང་ཆོག་ཆོད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་སྟེ། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཞལ་བྱ་གིན་ཏུ་ལྡོག་གྱུར་དེར་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
 འཇུག་པར་མི་འགྲུར་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་བདེ་སྐྱེ་འཛིག་ཅན་དེ་གིན་ཏུ་ལྡོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལུང་ཆོད་མར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ལུང་ལ་གཞོད་བྱིར་གཞན་ལ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་བཟོད་བྱིར་དེ་ཡི་ཆོ། །

དེའི་ཚད་མིན་དེ་བས་ན། །དེས་གྲུབ་མ་ལུས་གྲུབ་མ་ཡིན།། ༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ལས་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ལ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་མ་ལུས་པ་སེམས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལྟན་ལ་གྲུབ། །ཅེ་ན་གང་གི་ལུང་གང་ཡིན། །ཚད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ལུང་དེ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན། ། ༤ །དེ་དང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། །དེ་དོར་ཡན་ལག་ཚད་མ་ཡིན།། ༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལུང་དེ་ཚད་མར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པ་གང་གི་ལུང་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པའི་ལུང་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཁས་སྤང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟན་ཅིང་ཚད་མར་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གངས་ཅན་པ་ཡང་ལུང་དེ་དང་ལྟན་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟའི་འོ། །

༡༡། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་དང་འགལ་བ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དོན་སེམས་ཡོད་དེ་ལས་གཞན་པ་སེམས་མེད་ཁས་ལེན་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་དོར་བྱའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རང་གི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པར་རིགས་པ་ནི། རང་རྟོགས་གང་ལས་བྱུང་གུར་པའི། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མི་བརྟོན། །རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་འཛིན་པ། །དེ་ནི་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན། ། ༤ ཅིས་སྟོས་ཏེ། གངས་ཅན་པ་རང་ལ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ལས་བྱུང་བར་གུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཅིས་མི་བརྟོན། །གལ་ཏེ་གངས་ཅན་པ་རང་གི་ལུང་ལས་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལེན་པས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་གང་གིས་ལུང་ཚད་མར་འཛིན་པར་འོས་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ལུང་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། སྤར་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་གིས། །ཐ་མལ་པར་གུར་རྟོགས་པ་དང་། །དབང་པོ་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་དེ་དག །དེ་དོན་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་ཡིན། ། ༥ །གང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་ཆད་ཅན། །སྤྱིས་ཀྱང་སྟོད་ཡུལ་

མ་ཡིན་པའི། །དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། །སྐྱབ་བྱེད་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད། ། ༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ངེད་ཀྱིས་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་ལ། གཞན་ལ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཡང་རུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་བྱེད་སྒྲར་ནི་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པ་ལས་བྱིས་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དག་གིས་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་དང་། དབང་པོ་སྟེ་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པ་དེ་དོན་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱབ་ལུས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་ལུས་པ་དང་ལྷན་ཅིང་། །ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལས་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཐབས་ནི་འདིར་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཐབས་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྒྱིར་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གང་གི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་སླིད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་ནུལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་པ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་འཛོག་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི། །དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་མིན་འཛོག་ན། །གཏན་ཚིགས་དེར་སྒྲུང་མེད་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ནི་དངོས་རྟེན་

༡༡། །མིན་ཕྱིར་རོ། ། །དོན་ཡོད་ཤེས་ལ་བཟློས་བཅས་ཡིན། །མེད་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། །ཡོད་ཀྱང་དངོས་དང་འབྲེལ་མེད་པའི། །རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་དང་མཚུངས། ། ༡༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་
 །རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་མི་ཤེས་པའི་དོར་རྟགས་ཡང་དག་པ་དང་། །ལྟར་སྣང་དུ་ཤེས་པའི་དོར་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། །སྐྱེས་བུའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་པ་དེ་ཉིད་དང་། །ཡང་དག་
 །དེ་ཉིད་མིན་པར་འཇོག་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། །རྟགས་དེར་སྣང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ།
 །རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་ཡོད་ཅིང་། །ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་བཟློས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མེད་པར་སྐྱེས་བུའི་སྒྲོས་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་
 །སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྟགས་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་བསྐྱབ་བྱེད་ཚོས་ཀྱི་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ལས་སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དུ་དབྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་
 །པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་བ་དེ་སེམས་མེད་དངོས་པོའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཡོད་དུ་ཆུག་མོད་ཅེས་ལྟའི་འོ། །རྩོམ་གྱིས། །སྐྱེ་འཇིག་གི་རྟགས་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་སོ། །རྒྱན་གྱིས། །ཚད་མ་ལྟར་སྣང་དང་མཚུངས།

ཞེས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ཞེས་པ་ཚོས་མཚོག་གིས་སོ། །སྤང་མའི་ཚོགས་ལ་མེར་ཤེས་པ་ལྟར་ལོག་པའི་ཤེས་པར་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་འོ། །དུག་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི་
 འབྲས་བུའམ། །སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་ཉིད་རྟགས། །འབྲེལ་དེ་དངོས་ལ་གྱུབ་ཡིན་ན། །རང་ལ་ཅི་ཡི་བྱིར་མ་གྱུབ། ༡༡ །གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར། །མི་རིགས། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དེ་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་
 བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ། །ཡོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་ལས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་རྟགས་གང་རུང་དུ་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་འོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེ་
 འཇིག་ཅན་དང་སེམས་མེད་ལ་རང་བཞིན་ནམ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་གྱུབ་པ་ཡིན་ན། གྲངས་ཅན་རང་ལ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་སྟོ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་མ་གྱུབ། རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
 ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར་འོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པའི་ཐལ་བ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིས། །ཐལ་བ་
 བསྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བྱིར། །གཅིག་མེད་ན་གཞན་དགག་བྱིར་ཡིན། ༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྟོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྱུབ་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་བརྗོད་པའི་དག་གཞན་

༡༡། །དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་རིགས་ན། །ཁྱོད་དང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། །གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་སོ་ཞེས་གཞན་
 །གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །གང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་བྱུང། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། །སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་སོ་ཞེས་
 །གཞན་གྱི་ཁས་སྦྲངས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཁས་སྦྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། །གཞན་གྱི་ཁས་སྦྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་
 །བྱུང་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་རྟོལ་བ་ལ་སྟོན་པའི་རྟགས་ཆོག་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་རྟོལ་བའི་ངོར་གཅིག་མི་རྟག་པ་མེད་ན་གཞན་བྱས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་འཕངས་པའི་བསྐྱབ་པའི་ངག་ཡང་
 །དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །བྱས་མི་རྟག་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། །དོན་སྟོས་དེ་ནི་སྤྱི་དག་དང་། །རྟོག་པས་སྟོབ་བྱུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །རྟགས་ཉིད་མིན་པར་བྱུང་དོན་ཏེ། །དོན་ལས་
 །དོན་ནི་བྱུང་ཕྱིར་རོ། ༡༣ །རྟོག་དང་ལུང་དག་བྱེད་པ་པོའི། །འདོད་པ་ཅམ་དང་རྗེས་འབྲེལ་དང་། །དངོས་ལས་གཞན་དུ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །བྱུངས་པ་དག་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན། ༡༤ །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་པ་དེ་

ནི་དོན་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་སྟོས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་དོན་སྟོས་པ་དེ་ནི་སྐྱ་ཞེས་པ་ལུང་དག་ལས་བཤད་པ་དང་། རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་
 དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་རུང་སྐྱ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་ངག་ནམས་བསྐྱབ་པའི་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་ལུང་དག་རང་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་
 སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོགས་དག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་སྟོ་ནས་མཆན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ལ་བཞི། ཕྱོགས་དང་
 རྟགས་གཉིས་ཀའི་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་གྱིས་དོན་
 རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་ཅུས་མེད། །དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལ།¹ །སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་མ་ཡིན། ། ༡༥ ཅས་སྟོས་ཏེ། རང་གི་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་ལ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ངག་དེའི་

༡༡། །མཚན་གཞི་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་པའི་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེ་དང་། ཉེར་སྦྱར་དང་། མཇུག་
 བསྐྱུ་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཡན་ལག་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་དོན་གྱིས་བསྐྱབ་
 བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་དང་། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་རྣམས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་ཚིག་དང་རྟགས་ཚིག་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །དེ་ལྟར་ནི་འགྱུར་མེད་གྱི། སྐྱོབ་དཔོན་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཚིག་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་སྐྱ་བ་པོའི། །བསམ་པ་སྟོན་
 བར་བྱེད་པ་ལ། །ཆད་དེ་ཡིན་ལས་ཐེ་ཚོམ་དག་² །སྐྱེ་ཕྱིར་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། ༡༤ །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ་ཡིས། །བརྒྱད་པ་ཡིས་ཀྱང་རྣམས་པ་མེད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱོབ་དཔོན་ནི་སྐྱ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་རང་

༡༡། །བརྗོད་པ་ལས་གཞན་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས། །རྣམ་མེད་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་
 ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། །གཏན་ཚིགས་དོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་དེ་གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཚིག་
 ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དག་ཅེས་བཤད་པ་རི་ལྟར་དང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱབ་པའི་ངག་འགོད་པའི་ཆོ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་
 །བྱབ་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཚིག་ལའང་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལའང་རྣམ་
 ཡོད་དེ། །གཏན་ཚིགས་ཚིག་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ན། ༡༥ །དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར། །འདོད་པས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། །དེ་མཚུངས་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། ། ༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚིག་
 དེ་ལའང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཚིག་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་གྱི་ཚིག་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར་འདོད་པས་དྲི་བ་དང་།

ཏྲགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་ན་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པ་དེ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཙམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་ནུས་
 པར་འཛོག་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་ཕྱོགས་ཆོག་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། ནང་གི་ཡན་ལག་ནུས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་དག་ལ་ཡང་དག་གནས། །དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཆོག་
 ལ་ཡང་དག་གནས། ། ༡༠ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཕྱོགས་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེར་ཕྱོགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་ནང་གི་ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཏྲོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་
 དག་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་ལ། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཏྲགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཆོག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེར་སྦྱར་དང་མཇུག་སྦྱད་
 སོགས་ལ་འང་དགོས་པ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། དམ་བཅའ་བ་ནི་ལུང་། གཏན་ཆོགས་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ། དཔེ་ནི་མངོན་སུམ། ཉེ་བར་གཏོད་པ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་
 པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་མཇུག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོག་གི་ཚུལ་ཙམ་དུ་བྱད་པས་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་བསྟན་

༡༡། །མེད་པར་ནི། །གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི། །རྣམ་པ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེ་ན། ། ༡༡ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟགས་གྱི་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དག་ཉིད་ལས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་གྲུབ་པར་འདོད་
 དོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། །བྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །སྐྱ་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་འདྲ་ཀྱན། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་སྟོར་འགྱུར། ། ༡༢ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་རྒྱ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོགས་ཚིག་བརྗོད་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། །བྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་ངག་ལ་སྟོགས་དེ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་མེད་
 ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པར་རྣམ་ཤིང་། །སྐྱ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ལ། །གང་བྱས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཀྱན་མི་རྟག་སྟེ། །དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེས་པ་ལས་
 དོན་གྱིས་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་གང་ལས་ཤེ་ན། །འདི་ལྟར། །སྟོགས་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །འགྱུབ་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་ཕྱིར། །གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་

མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྟུན། ༡༩ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེས་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་ཡང་སྒྲ་མི་
 རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་འགྱུར་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆུལ་གསུམ་ལས་ཆུལ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཉིད་མ་བསྟན་ན་བསྐྱབ་པའི་ངག་མ་ཚང་བ་ཡིན་པར་བརྟུན་གྱི། ཕྱོགས་མ་བརྟུན་
 གྱུར་བསྐྱབ་པའི་ངག་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །ལྟ་དབང་སྟོས། འདི་བཤད་ཟིན་ཏོ་དེ་མེད་གྱུར། །ཞེས་འདོན་ནས་དེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཞེས་སྟོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་མེད་གྱུར་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན། ཅེས་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོག་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་བརྟུན་པར་དམ་བཅས་ནའང་། སྟོ་དེ་
 ལ་སྟོན་འཐད་མིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དབང་དུ་བྱས་ཉིད་ཀྱིས། །གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲ་ཐལ་མིན་ཕྱིར། ༢༠ །བྱད་པར་མེད་པར་བརྟུན་ན་ཡང་། །རིགས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བརྟུན་པ་ཀུན། །དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་
 འགྱུར། ༢༡ ཞེས་སྟོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་བརྟུན་པ་རྟགས་ཆོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁས་ལེན་ན་བྱེ་བྲག་པ་དང་། །རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་འགལ་ཞིང་། །ངེད་ལ་ནི་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བརྟུན་པ་དམ་བཅའི་

༡༡། །མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུས་ནའང་སྒྲུབ་དེ་ལ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་
 བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནའོ། །ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་བསྒྲུན་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་
 དང་རིགས་གཅིག་པ་ཞིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དང་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་
 མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། རྩ་མཁན་གྱིས་བུམ་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འདོད་ནས། གལ་ཏེ་གྲུབ་བརྗོད་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱིར། །གཞན་དག་ལ་ཡང་སྒྲིན་མེད་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྒྲོགས་ཚིག་སྒྲུབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་དུ་འདོད་པའི་གཞན་རིགས་པ་ཅན་
 པ་དག་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དགོས་ལ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ནི་གྲུབ་ཟིན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་སྐབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཤད་པ། ད་ནི་བསྐབ་བྱ་བསྟན་པ་དག། ཇི་ལྟར་སྐབ་བྱེད་ཡན་ལག་ཡིན།། ༢༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ད་ནི་བསྐབ་བྱ་བསྟན་པའི་དག་དག་ཚས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན་སྐབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་
 ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྟོགས་ཚིག་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རིགས་པ་གཞན་དགག་པ་ནི། ལྟར་སྟངས་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། །ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་བཞད་གད་དེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་རིགས་
 པ་ཉིད། །མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟེན་དོ།། ༢༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། མང་པོས་ལེན་པའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་སྟོའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྟོགས་ཚིག་ཀྱང་སྐབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྟངས་བ་དང་
 བཅས་ཏེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་སྐབ་བྱེད་དུ་ཐལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྟངས་བ་དང་བཅས་པ་ལྟན་ཅིག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སུན་འབྲིན་པ་ལ་སྐབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ལྟར་སྟངས་བ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སུན་འབྲིན་པ་ཡང་སྐབ་བྱེད་དུ་ཐལ། སྐབ་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་བྱེད་པར་བྱས་པའི་ལྟར་སྟངས་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སུན་
 འབྲིན་ནོ། །སྟོགས་དང་སྟོགས་ཚིག་སྐབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལྟར་སྟངས་བཅས་སོགས་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ནི་རིགས་པ་ཅན་པ་མི་འདོད་པའི་སྟོགས་

༡༡། སྤྲེལ་པ་བསྐྱུས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚྱོད་པ་བྱེད་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ཆེག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་
 རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པར་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་དུ་བཤད་ན། རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ་ཞེས་ལྟ་དབང་གློས་སོ། །དེས་ན་
 བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་དག། དོན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཕྱིར་དོན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་ཆེག་བསྐྱབ་པའི་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞུང་རྣམས་འཆད་པ་ན། རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་
 ཆེག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྐྱས་པར་བསམས་ནས་ཚྱོད་པ་དང་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་མཛད་པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ནི་གཞོན་ནུ་མ་མང་པོས་ལེན་པའི་བུ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞད་གད་དུ་བགྱིས་པ་དེ་དག་བྱེད་རྣམས་
 ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡང་བབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་པས་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱོགས་སྤྲེལ་པ་བསྐྱུས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པས་ཕྱོགས་ཆེག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་
 ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྟ་དབང་གློས། ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པས། བྱེད་པར་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་ཕྱོགས་སྤྲེལ་

༡༡། །ལྷན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་བསྟན་བྱ་བ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་འདས་པའི་
 དུས་སམ། མ་འོངས་པའི་དུས་སམ། ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་བསྟན་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཚོ་ལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་མ་བྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་སྤྲ་མ་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་། ད་ལྟར་ཡང་དབེར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད་འདོད་ཅིང་མ་བསལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཞུང་གི་དོན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འདས་
 མ་འོངས་ཀྱི་ཚོ་ལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཉིད་དེ། འདས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞུགས་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོ་ལ་བས་མ་འོངས་པ་བསྐྱབ་
 བྱར་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ངེས་པར་མ་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་ཀའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚས་སྤྲ་ཚང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་

ལྟར་ན་རིགས་པའི་སྒྲོར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་བ་ཞེས་བྱུང་བའི་དུས་
 དེས་པར་བབྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་རིགས་པའི་སྒྲོར་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དེས་གཟུང་སྟོས་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་གྱུར་གྱི་ཆེག་གིས་ད་ལྟར་
 གྱི་དུས་གོ་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་དེས་གཟུང་མ་སྟོས་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ཅེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱུར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནི་ཕྱི་གོ་ལ་ལ་བསྐྱབ་བྱུར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་གཟུང་སྟོས་ན་ཉེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་
 པའི་ཆེག་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱི་འདོད་ཆེག་གིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་མི་གཙོད་ཅིང་། རིགས་པའི་སྒྲོའི་འདོད་ཆེག་གིས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྐྱབ་

༡༡། །བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་བསྟན་བྱ་བའི་བྱང་ཆོས་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པ་ན་
 བསྐྱབ་བྱར་འདོད་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་། རིགས་པའི་སྒོ་ལས་བསྟན་བྱ་བ་བྱང་གཞིར་སྟོན་པའི་ཆོག་ཏུ་མ་འབྲེལ་བས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་རིགས་པའི་
 སྒོ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ཅེས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲངས་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔ་སྟོན་ལ་
 གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅིང་། བྱི་སྟོན་གྱིས་གྲུབ་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ན་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མི་འགོད་པའི་བྱིར་དང་། བྱི་སྟོན་གྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་
 མི་དགོས་ཤིང་། ཆད་མས་བསལ་ན་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། མཆན་ཉིད་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། སྐྱབ་བཟོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཡིན་ཀྱང་སྒྲོངས་མེད་བྱིར་མཆན་ཉིད། །དོ་བོ་ཆོག་ཐུང་བདག་ཉིད་འདོད། །ཆོག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་གཞི།³ ༢༥ །མ་གྲུབ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དོན་བཟོད། །སྟོན་ལས་ཁས་སྒྲངས་པ་གཟུང་ངོ་། །

༡༡། །བྱེད་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བས་ཁས་མ་བླངས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་དེས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གྱི་
 དགོས་པ་ཡིན་པར་གཟུང་ངོ་། །རི་རྒྱུད་དུ། རྒྱུན་ལས། འདི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱི་དོན་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་ཅིང་། བདག་
 གི་དོན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་སྤྲས་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བརྗོད་པ་དང་། དམ་བཅའ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་འདིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྟོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་སྟེ། དེས་ན་དེ་བས་ལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཚིག་ཐུང་དང་། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཚིག་བཞིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་དང་།
 ཚོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་གཟུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། འདོད་པ་སྣོས་པའི་དགོས་པ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དངོས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱུང་། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། ། ༡༥ ཅེས་སྣོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཆོག་སྣོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྤྲ་གོ་ལ་གྱིས་ངག་རྟུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་བྱུང་བ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉེར་བཞི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་
 བསགས་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནས། མིག་སོགས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་དུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་
 སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་དག་རྟུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། གངས་ཅན་གྱིས་ངག་རྟུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱར་ཞེ་བས་འདོད་ཅིང་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་ན་ཡང་། །འགྲེལ་བར་བདག་ཉིད་སྤྲོ་བ་ཤད་པ། །དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །འདི་ནི་དེ་དོན་

༡༡། །བྱས་པ་ཡིན།། ༣༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་ཚིག་ལས་ལོགས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་འདོད་ཚིག་གིས་
 བསལ་ཟིན་ལ། རྟོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། རྟོལ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་འདོད་ཚིག་གིས་སྒྲུ་རྟོལ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པ་བསྐྱོག་ཟིན་ན་ཡང་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་བཤད་པ་འདི་ནི་ཚིག་ཅན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདི་སྟམ་དུ། རྟོལ་བ་གཉིས་ཚུད་པ་ན་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པའི་ལུང་དོན་གཞན་ཡང་རྟོལ་བས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་
 བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ནི་བསྐྱོག་པ་དེའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཚིགས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཚིག་དང་ཚིག་ཅན་གྱི་བྱང་
 པར་འགོག་པའི་འགལ་ཏྟགས་གཉིས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚིགས་དོན་འགོག་པའི་འགལ་ཏྟགས་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། ཚིག་གྱི་བྱང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཟློས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་
 དེ་ནི་ངག་ཉེ་བར་འགོད་ཚུལ་ལ་བཟློས་ནས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་རེས་འགའ་ཆོས་དག་གི་བྱད་པར་དང་། རེས་འགའ་ནི། མིག་སོགས་འདུས་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཅན། །གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་གོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །དེ་འདུས་
 ཤིང་བསགས་པས་བཀག་པ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱད་པར་བཀག་པའི་འགལ་ཏྟགས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །སྐབས་ལས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ༣༡ །དེ་དཔེར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡི། །སྒྲིན་ཡང་ཇི་སྐད་བདག་གཞན་ན། །དེ་མ་གྱུབ་ཅེས་བཤད་བཞིན་ཏེ། །དེར་ནི་འདོད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན། ། ༣༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ངག་རྟུ་མ་བརྗོད་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ངག་རྟུ་མ་བརྗོད་ན་ཡང་གངས་ཅན་པས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། གངས་ཅན་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་བདག་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་ཆོ་

༡༡། །བདག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དྲིས་པའི་སྐྱབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞེ་
 འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྒྲིན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རི་སྐད་དུ། བདག་གཞན་ཞེ་ན་དེ་མ་གྱུབ། །ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱི་ལུང་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་གཞི་ཆོས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེས་ན་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་དེ་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པ་དེར་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱེད་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡིས། །སྐྱབ་བཞོད་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་མིན་ན། །བསྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡིན་གཞན་དུ་ན། །མི་འདོད་
 བའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར། །^{༣༩} ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིག་སོགས་གང་ལ་བདག་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་སྐྱབས་སུ་འདུས་ཤིང་བསགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་པའི་ཆེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱེད་
 མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་བསྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱབ་བྱེད་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གངས་ཅན་པ་རང་ཉིད་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་མི་འདོད་པའམ། སངས་རྒྱས་པའི་

རོར་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་ཙམ་དུ་བསྐྱབས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱར་བ་ལ། །
 རྗེས་འགྲོ་མེད་དང་འགལ་བ་དག །བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སྟོས་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་འདིས་
 ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པས་བཀོད་པའི་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། རྟགས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་འགལ་བ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱར་བ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་དང་ལུས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་གཉིས་པ་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུའྲུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་རྩིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉིས་པ་དེ་ཉིད་སྤང་བར་འདོད་ནས། ཅི་སྟེ་ཡང་། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྦྱིར་འདོད་ན། ༣༥ །དེ་ཉིད་
 དོན་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། །ལུས་མི་འགྱུར་ན་གྲུབ་མ་ཡིན། །བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་བརྗོད་ནམས་ཀྱི། །འདི་དེ་མི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཡིན། ། ༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་ཅི་སྟེ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། སེམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་

༡༡། །སྒྲིམ་བུའི་ལུས་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་དེར་འགྱུར་ན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྲི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། །ལྷ་ཏྲུ་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། །བུམ་པ་ལ་ལུས་སེམས་རྩ་ས་གཅིག་པའི་སྒྲིམ་བུའི་ལུས་དང་བུམ་པ་གང་རུང་གི་སྒྲི་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བུམ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །སེམས་དང་རྩ་ས་གཅིག་པའི་ལུས་ནི་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ནའོ། །དེས་ན་བརྗོད་བྱས་སྟོང་པ་སྒྲི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗོད་པ་པོ་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གང་ཡིན་པ་འདི་དེ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྐྱ་བ་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། །འཛིག་པ་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་། །རྩེས་འགྲོ་མེད་པ་སྤང་། །འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། །སྐྱ་དང་བུམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། །ཏྲོག་ན་འཛིག་ལའང་མཚུངས་ཤེ་ན། །མ་ཡིན་འཛིག་པ་གྱུབ་པ་ཡིས། །སྐྱ་ནི་དེ་ལྟར་གྱུབ་བྱིར་རོ། ། ༣༥ །དེ་བཞིན་དོན་གཞན་ཡོད་གྱུར་ན། །བུམ་པའང་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲིར་བ་ལ་སྒྲི་དོན་གཞན་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱ་དང་བུམ་པའི་འཛིག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་སྐྱའི་འཛིག་པ་བསྐྱབ་ན་དཔེ་ལ་མེད་ཅིང་། །བུམ་པའི་འཛིག་པ་བསྐྱབ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་

༡༡། །གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྤྱི་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡིན་པས། །གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་དེ་ནི། །རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་ལྟན་མིན། ། ༣༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ལྟན་རྟག་པའི་ངོར་མི་རྟག་པ་ལས་ལོག་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གནས་ཀྱང་སེལ་ངོར་བསྐྱབ་དགོས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྤྲེང་དུ་མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན། །འགོག་པ་དག་ནི་བསལ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཅན་དེ་ལྟར་མི་བསྐྱབ་ཕྱིར། ། ༣༨ །ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཆོགས་པ་དག །བསལ་བ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་འདོད་མིན། །འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། ། ༣༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱས་ཅམ་ལས་ཞེ་འདོད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཅི་ཆེ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་

པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་དག་གི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་མི་རྟག་པ་དག་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་བྱད་པར་ཅན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་པ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་བྱས་པ་དེ་
 འདྲ་བའི་ཆོགས་པ་འགོག་པའི་འགལ་བའི་གཏན་ཆོགས་སོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དག་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྟེང་དུ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་དུ་མི་སྐྱབ་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལ་ནི་ཆོགས་
 པ་དོན་གཞན་དེ་དག་བསལ་བས་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ན་བྱས་པས་སྐྱའི་སྟེང་དུ་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་སྐྱ་འདིར་ཆོས་མི་རྟག་
 པ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་བཞག །གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམ་གཞག་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྟོས་སོ། ། ༥༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་
 ཉིད་འཆད་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱ་སྟོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་དུ་

༡༡། །མ་རྣམ་པར་བཞག་ཀྱང་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་གྱིས་དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ནི་ཞེས་པ་ནི་ཡང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་སྒྲིམ་
 པར་མ་བྱད་རང་ཉིད་གྱི་སྒྲིམ་ཡང་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག །ལུང་ཁས་སྤངས་ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་ཡིན་ཀྱང་
 ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། ལུང་དོན་བཀག་པ་ཚོལ་བའི་ཉེས་པར་མི་རིགས། རྟགས་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་ན་ཏུ་ཅང་
 ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྤངས་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་གཟུང་བས་དེ་གཅིག་ལ། །རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་དང་། །དམ་བཅའ་བ་དག་སྒྱུན་འགྱུར་ན། ། ༤༣ ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚོལ་བས་བསྟན་
 བཅོས་ཆོད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་ཅིང་གཟུང་དགོས་ལ། དེ་གཟུང་བས་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་དེ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་གཞོད་ནའང་གཏན་ཆིགས་འགལ་བ་
 དང་། དམ་བཅའ་བ་དག་བསལ་བའི་སྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། །དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲེག་པའི་བྱིར། །གཏན་ཆིགས་འགལ་འགྱུར་སྐབས་མིན་ཕྱིར། །མིན་ན་དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས། ། ༤༤ །ཅི་སྟེ་ཆོས་

ཅན་འདིར་སྐབས་ཡིན། །དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་དོན་གཞོད་ཉིད།། ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་གཏན་ཆོག་ས་འགལ་བར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱོག་པས་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐྱའི་སྟེང་དུ་དྲི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པས་དྲི་རྟག་པ་བཀག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
 བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱའི་སྟེང་དུ་དྲི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་དེ་ནི་གཞན་སྐྱ་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་ལའང་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་འདིར་རྟག་པ་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དྲི་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་སྐྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཀྱང་།
 དེ་ལ་གཞོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་ལ་གཞོད་ན་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་སྒྲངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སོགས་ཡིན་
 ཀྱང་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ཆོས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས། ཅི་སྟེ་གྲོ་ལ་འདོད་ཡིན་བརྟོད་ན།། ༥༥ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་བྱུང་པར་

༡༡། །ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱིས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷ་ལ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དག་གིས། །ནན་གྱིས་བྱོད་འདི་འདོད་ཅེས་པ། །གསལ་བར་དབང་ཕྱག་སྦྱོད་པ་ཡིན། ༤༤ །འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་བརྗོད་དེ། །འབྲུལ་བ་ཡིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །མེད་ན་མི་འབྱུང་མིན་དོན་ལ། །གཞོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད། ༤༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གྱི་ལ་བ་དང་བྱི་གྱི་ལ་བ་གཉིས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བ་དང་འགོད་པའི་གནས་སྐབས་འགའི་ཆེ་བྱི་གྱི་ལ་ལ་ཤེས་འདོད་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། །སྒྲོ་གྱི་ལ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པར་ནན་གྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་བསྐྱབ་གྱི། །གྱི་ལ་བ་བྱོད་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་བསྐྱབ་བྱུར་འདོད་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་གསལ་བར་དབང་གིས་ཕྱག་པའི་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། །རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལ་བས་བསྐྱབ་བྱུར་འདོད་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། །བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཡིས་ནི་བྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱབ་འདོད་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ལ་ནི་རང་ཆོག་

༡༡། །པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས། དེ་ཆོ་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་ཕྱོད་དོར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་སྒྲེལ་ནས་འདོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཆོ་ཕྱོད་དོར་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ཆོ་ཁས་སྤངས་མེད་ཕྱིར་མིན། །འདི་ནི་ཁས་ལེན་ཐབས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཆོ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་མིན། ། ༤༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལུང་ཁས་མི་ལེན་ན་ཕྱོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་སྒྲོབས་ལ་དཔྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ལུང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོར་ཡང་ཕྱོད་པ་དོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་སྒྲོབས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལུང་དོན་ལ་བརྟག་ཅིང་དཔྱེད་པ་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོ་ལུང་མ་བརྟགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སྒྲོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱོན་གྱིས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། དངོས་པོ་སྒྲོབས་ཞུགས་ལ་དཔྱེད་པའི་ཆོ་ལུང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དོན་ལ་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ། །

བསྟན་བཅོས་གིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། ༥༠ །དེས་གྲུབ་དོན་ལ་དེ་དང་ནི། །འགལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་མངོན་གྱུར་དང་ལྟོག་གྱུར་གཉིས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་པས་དབྱུང་པ་
 རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་སྟོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དུས་ཡིན་པར་རིགས་གྱི། ཡུལ་ཀུན་ལ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་
 བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན་བསྟན་བཅོས་གིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་ལུང་དེ་དང་ནི་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པར་སེམས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེའི་
 གྱུ་མཆན་ནི། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་ཡིན། ༥༡ །དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་གཞོད་ཉིད། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གཞན་མིན་ཏེ། །བྱག་པ་མེད་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། ༥༢ །ཞེས་
 སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་ལ་གཞོད་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ལྟོག་གྱུར་ལ་དབྱོད་པ་འཕོ་བ་ན་བསྟན་བཅོས་
 ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་ཡི། འབྲེལ་མེད་གྱི་ལུང་

༡༡། །དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་དགོས་ན་བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལུང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་
 གཉིས། ལུང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་ཀུན་ལས་བསྟན་བཅོས་དག །གཟུང་ཞེས་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས། །ད་ནི་གྲུབ་མཐའ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །དུ་བས་མེ་ནི་
 རྟོགས་མི་འགྱུར། ༥༩ །སྐྱེ་བོ་རེང་བུར་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་ཉེས་པ་མ་མཐོང་ལ། །གྲུབ་མཐའ་མི་ཟད་གདོན་འདི་ནི། །ཀྱེ་མ་སུ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན། ། ༥༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 གཟུང་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ད་ནི་གྲུབ་མཐའ་དང་ལུང་གེས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བོ་ནི་ལུང་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་རེང་བུར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཁས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་ཟད་པའི་
 གདོན་དང་འདྲ་བ་སྤང་དགའ་བ་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་གྱི་རྟུང་ཁྱོད་ལ་སུ་ཡིས་བགོས་པ་ཡིན་ཅེས་དབྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱན། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། །བསྟན་པ་སྐྱབ་བྱེད་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ལ་བྱབ་པར་
 བསྟན་པའི་རྟགས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་འགྱུར་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་འདས་ལྷགས་ཡིན། ༥༥ །འབྲེལ་མེད་ཆོས་ནི་མ་གྲུབ་པས། །མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །དེ་གྲུབ་ཡིན་ན་དེ་
 བསྐྱབ་བརྗོད། །གཏན་ཚིགས་སྟོན་ལྟན་ཇི་ལྟར་ཡིན། ༥༦ །ཆོས་ཅན་ཆོས་ནི་མ་ལྷས་པ། །དཔེ་སྤངས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི། །སྐྱེ་བོས་ཚིག་དང་དྲུད་སོགས་ལས། །སེམས་ལྟན་མེ་སོགས་རྗེས་དཔོག་བྱེད། ༥༧ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལུང་དོན་མ་ལྷས་
 པས་བྱབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། འདི་ལྟར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
 པ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་ལྟན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་བྱས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་། དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་གྱིས་རྟགས་ལ་

༡༡། །ཁྱབ་པ་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཁས་བླངས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་ལུང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོས་ཆོག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོ་སེམས་དང་ལྟན་
 པ་དང་། རུད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་ལ་མེ་ལྟན་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས། མི་འབྱུལ་བས་ན་རང་བཞིན་དང་། རྒྱ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་
 རོན། །འགའ་ཡི་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས། །ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྷོག་མ་ཡིན། ༥༥ །དེ་ནི་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར། །རྟོགས་པ་གཞན་དག་གཏན་ཆོགས་དེས། །ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༥༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་
 བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱ་མེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་བྱས་པ་དང་། རུ་བ་ཆོས་ཅན། ལུང་བྱེད་པ་པོ་འགའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ལུང་ལ་གནོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མི་འབྱུལ་བས་ནའོ། །ལུང་དོན་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོལ་བ་གཞན་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་བྱས་པ་དང་། རུ་བ་དེས་སྒྲུབ་མི་རྟག་པ་དང་། ལར་མེ་ལྟན་དུ་
 ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་དང་དུ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གྱི་དོན་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལུང་དོན་

བཀག་པ་ཚོལ་བའི་ཉེས་པར་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་བཟོད་དམ་མ་བཟོད་ཀྱང་། །འགལ་ན་ཚོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། །དེས་བཟོད་ཉེས་པས་
 བསྟན་བཅོས་ལ། །གནོད་བྱེད་དུ་ནི་དེ་སྐྱེས་མིན། །༥༠ །གནོད་བྱེད་བཟོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཅན་ན། །གལ་ཏེ་མ་བཟོད་ན་སྟེ་ཅི། །གནོད་པ་མིན་ནམ་མི་རིགས་བྱེད། །མིན་ཏེ་ཅིས་ནི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། །༥༡ །ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལུང་དོན་དང་འགལ་བས་
 ཏྲགས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་ལུང་དོན་དང་འགལ་བའི་ཏྲགས་འགོད་མཁན་གྱི་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོལ་བས་སྒྲིམ་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་བྱས་པ་གཏན་ཆེགས་སུ་བཟོད་པས་
 ཚར་བཅད་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་ཅི་བྱས་ཏེ། བྱས་པ་དེ་གཏན་ཆེགས་སུ་མ་བཟོད་ན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་གནོད་པ་ལས་ཚོལ་བ་དེས་བཟོད་པའི་ཉེས་པས་བྱས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་
 ཏྲག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ནི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོལ་བས་གཏན་ཆེགས་བཟོད་དམ་མ་བཟོད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱས་པས་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་མོད། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་བྱེད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཟོད་པའི་ཚོལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན།

༢༡། །ཅེས་ན་སྒྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་དེ་གཞོད་པ་ལྟར་བརྗོད་པས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་བརྗོད་ན་བྱས་པ་དེ་
 ཅི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་བྱེད་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ། །རང་འདོད་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་མེད་བྱིར། །དོན་མེད་བརྗོད་པས་སྒྲིན་འགྱུར་
 བ། །དེ་བསྐྱབ་བྱིར་ན་འདིར་མ་ཡིན།། ༢༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་དེ་གཞོད་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོས་པའི་བྱིར་ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་ན། ཏྲགས་ལྟར་སྤང་འགོད་པའི་ཆོལ་བའང་
 ཆར་བཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། གཏན་ཆེགས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། །ལྟར་སྤང་ཆོལ་བས་འདིར་ཅི་བྱས། །དེས་བརྗོད་ཉེས་པས་ལྟར་སྤང་མིན། །ཅེས་བྱ་བར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་
 བ། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གཞན་དག་ལ་རང་གི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་འགྱུར་པ་མེད་པའི་ཏྲགས་ལྟར་སྤང་བ་
 བརྗོད་པས་ཆོལ་བ་སྒྲིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་། བྱས་པ་དེ་སྤྱོ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་རྣམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤྱོ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པ་འདིར་ཆོལ་བ་སྒྲིན་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ཏྲགས་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་

ན་ཏྲ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ། དངོས། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་སྤང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་འགའ། །རིགས་མིན་པས་ན་རིགས་སྒྲ་བ། །གཞན་པ་དག་ཀྱང་འགོག་བྱེད་ཅེས། །
བྱ་བ་རྒྱལ་རིགས་ལྷགས་ཡིན་ནོ། ༤༣ །དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི། །སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་རྣམ་པ་ཡིན། །དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། །སྒྲུབ་བྱེད་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་འགྱུར། ༤༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་གཟེགས་ཟན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ལ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་རིགས་པར་སྒྲ་བ་གཞན་སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་དག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་རིགས་
ངན་པའི་ལྷགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མི་རིགས་པར་སྒྲ་བ་གཅིག་ལ་བློས་ནས་རིགས་པར་སྒྲ་བ་བརྒྱ་ཡང་སྟུན་འབྱེན་པས་སོ། །དེས་ན་བྱེད་གྱི་ལྟར་ན་རྣམ་ཀྱན་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་
སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཀྱན་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་ཀྱན་གྱིས་
བྱུང་པའི་ཏྲགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་དག །མི་རུང་ཕྱིར་ན་འགལ་ངེས་ལ། །གཞོད་འགྱུར་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི། །འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༤༥

༡༡། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
 ཅན་སྒྲུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་འགལ་བ་དག་མི་རུང་བའི་བྱིར་ན། བྱས་པ་དེས་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་རང་དང་འགལ་བར་ངེས་པའི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་
 ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་འདིར་ནི་རྟག་མི་རྟག་དེ་འདྲ་བའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། དེ་དག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི། མིན་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་དོན་སྤྲད་བྱིར། །
 འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞོད་ཅེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ནི་མིན་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲུ་
 ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུབ་པ་ལ་གཞོད་དེ། དེ་བཀག་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྤྲད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་འགྱུར། ༥༥ །འབྲེལ་ཡོད་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ། །
 གཞོད་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟགས་ཀུན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་དབྱེད་བྱིར་རོ། ༥༦ །མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི། །འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་རྟོགས་མེད། །འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་གཞོད་འབའ་ཞིག །སྒྲོན་ཡོན་དེ་གཞན་བྱས་

ལའང་མཚུངས།⁴ ཡེ་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་པས་དྲིའི་སྟེང་དུ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་སོགས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པར་
 འགྱུར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱན་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་ན་སྒྲིན་ཅན་དང་། ཆང་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པས་ཚུལ་གསུམ་ཆང་མ་ཆང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་བྱེད་རམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་། བྱས་པས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་
 འབའ་ཞིག་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཞན་ཅུ་ལ་བས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲིན་ཅན་དུ་འཛོག་པ་ལའང་མཚུངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲངས་ཕྱིར། །བསྟན་བཅོས་མཐོང་བ་མ་ལུས་བསྐྱབ།

༡༡། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཁས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་སུ་མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
 མིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་འདི་སྒྲུབ་པ་པོ་བྱེད་བྲག་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 པ་དམ་བཅས་པར་ཐལ་བ། རང་སྒྲུ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་སྟེ། །དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། ། ༤༧ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་བྱུང་
 བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་ངོར་གང་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན་སྒྲུ་ཡང་བྱས་པའོ་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོ། དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། མིག་ཤེས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས། ལུན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྦྱེས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་སུ་སྒྲུར་རོ། །དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ། །མ་ཡིན་འདོད་པ་སྒྲོས་ཕྱིར་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལུང་དོན་ཡིན་

གྲང་དམ་བཅའ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ། རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས། རང་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 དང་། ཀུན་བརྟམ་སུ་ཡང་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། ཚིག་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ངེས་གཟུང་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཚིག་སྒྲོས་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པ་ལུང་དོན་ཡིན་པས་ཐོབ་པར་ནི་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མ་
 བཟོད་ནས། མི་འདོད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཅེ་ན། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་ཀྱང་ཚོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཚོལ་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་མིན་
 དེ་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་བ། མིན་ལ་གནོད་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། ། ༡༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་གཞན་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོལ་བས་དེའི་བསྐྱབ་
 བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་འགལ་ཏེ། ལུང་དོན་བཀག་ཀྱང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་

༡༡། །པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་བརྗོད་པ། །མ་ཡིན་འདོད་པ་སྒྲོས་ཕྱིར་ན། །ཞེས་ཟེར་བས་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་ནི་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་
 གསུང་བ་ལྟར་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་རྗེས་འབྱུང་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་ནའང་། རྟོལ་བ་མི་འདོད་ཆོས་གཞན་ཡང་། །བསྐྱབ་མིན། ཅེས་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་པར་མཛད་པས། །ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ་གསུང་བ་
 ལྟར་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཕྱོགས་མཚན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་གྱི་ །རང་ཉིད་
 སྐྱ་ཡང་དོན་མེད་འབྱུང་། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་
 འབྱུང་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་དོན་དུ། གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་
 དུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པ་དགག །དེདག་གི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་བརྗོད། དེདགག །རང་སྐྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདོད་འཇུག་དོན་ཞེ་ན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ།

གལ་ཏེ་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། འོ་ན་
 དོགས་འདི་གང་ལས་ཡིན། ༡༢ །དེ་ནི་ཚད་མས་བཀག་མེད་ན། །འཛིན་པ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་རུས། །གལ་ཏེ་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང་། །ཆོག་ལས་གང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར། ༡༣ །དེ་དག་སྒྲར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི། །རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་
 གྱིས་འཛིན། །དེ་ནི་བྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར། །གཞན་འཛིན་པས་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ།།⁶ ༡༤ ཅིས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་ན་རྒྱལ་བས་བསྟན་བཅོས་སྒྲུ་མ་ཅི་དགར་དོར་ནས་བྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་སྒྲུ་མ་པའི་དོགས་པ་
 འདི་གང་ལས་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དོན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྣོན་དེ་ནི་ལུང་དོན་ཚད་མས་བཀག་པ་མེད་ན་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུང་དོན་འཛིན་པ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་རུས། གལ་
 ཏེ་ལུང་དོན་ཚད་མས་བཀག་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཅིས་པའི་ཆོག་ལས་ལུང་དོན་འཛིན་པ་ལ་གང་གིས་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དབང་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་རྩལ་དེ་དག་
 སྒྲར་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་བྱིས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ལུང་གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ་སྟེ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ཙན་གྱི་འོ། །གསུམ་པ་རང་སྐྱ་སྒྲོས་པའི་

༡༡། །དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། འདོད་གཞོད་མེད་དང་བསྐྱབ་བྱ་མིན། །བྱག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན། །ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་མཛད་དོ། ། ༡༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་སྟོས་
 བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསུམ་སྟེ། །ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་དོན་བཀག་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཀག་ན། དེ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་ཀྱང་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱག་པ་
 མེད་པར་བསྟན་པས་ན་ལོག་པར་རྟོག་པ་གསུམ་བསལ་བའི་བྱིར་དུ་སྟོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་སྟོས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་གེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྐྱ་
 སྟོས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་བྱང་པར་དག །ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རབ་གྲགས་པའི། །ཆོས་ཅན་དག་ནི་གཟུང་དོན་དུ། །གཞན་ནི་རང་ཉིད་སྐྱ་བརྗོད་
 ཟེ། ། ༡༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་ནི། རྟོལ་བ་རྩོད་པ་ན་སོ་སོའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱས་པའི་བྱང་པར་དག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་དུ་

༢༡། །འདི་ནི་འབྲས་ལྗན་འགྲུལ། །༥༩། ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་དོགས་པར་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོལ་བས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་གཉིས་པོ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་དོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བུའམ་དོགས་པ་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚིས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ཅེས་པའི་དོན་དཔེར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱད་པར་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚིས་ཅན་གཙོ་བོ་རང་མཚན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྟོས་སོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ཡིན། །ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །འདིར་ནི་དེ་སྐད་མ་བསྟན་གྱང་། །
 ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །༥༠། ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སྐྱ་མ་སྟོས་གྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་གྱང་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྟེ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། སྟེ་ཉི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅུད་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །འདི་ལ་
ལྟ་དབང་སྟོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་ཞེས་དང་། ཚེས་མཚན་དང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས་ཚེས་ཅན་རང་མཚན་ཞེས་དང་། རྒྱན་གྱིས་ཚེས་ཅན་གྲུབ་ཟིན་པའམ། དེ་ལས་གཞན་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་ན་ནི་སྦྱར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུང་དོ། །གང་ལྟར་ན་ཡང་གཙོ་བོ་རང་མཚན་ཉིད་གཟུང་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ཕྱོགས་སྟོན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་
ནས་བསྐྱབ་པ་ཕྱོགས་སྟོན་མ་ཡིན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། དེདགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚེས་ཅན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས། །དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་དེ་
མི་རུས། །ཅི་ཕྱིར་རྟགས་རྗེས་འགོ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཅན་གཙོ་བོ་ནི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་དེ་ལས་སྟོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། དེའང་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་རུས་ཞེས་དྲི་བར་བྱའོ། །གཙོ་བོ་རང་མཚན་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན་ཕྱོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེདགག་པ་ནི། འདི་དེདགག་གི་

༡༡། སྒྲིན་མིན་ནམ། ༥༡ ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟས་པ། ཕྱོགས་སྒྲིན་འདོད་མིན། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཏྲགས་དང་དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་འདི་ཚེས་ཅན། དམ་བཅའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཏྲགས་དང་དཔེ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཏྲགས་དཔེ་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲིན་ནི་ཕྱོགས་སྒྲིན་དུ་སུ་ཡང་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་
 ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན། གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་ཉེས་པ་ཡང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། ༥༢ ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འགྱུབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ངོས་གཟུང་། དེ་ཇི་ལྟར་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་འདོད་གཞན་མིན་ཏེ། །
 མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་བ་བཞིན། ༥༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཞི་གཅིག་ལ་ཏྲགས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་གཉིས་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་བ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འདོད་ཀྱི།

གཞན་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་དང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བའམ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཉེས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀྱན་ལས་བརྟམ་སུ་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ། རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་བཤད་པ། སོ་སོར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་སོགས་མཆོན་ཉིད་བསལ་བྱ་ལ། །བཟློས་པ་མེད་པར་མ་བྱུང་དང་། །ཕྱོག་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་བྱིར། །ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། ། ༥༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་དང་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
 བསལ་བྱ་སེལ་བ་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བྱུང་པ་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་དང་མི་སྤིད་པའི་སྒྲོན་གསུམ་པོ་དག་ནི་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ལྡེ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཆོག་ཐུང་ངོ་བོའི་སྒྲ། །མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་དག །ཕྱོག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །འདོད་སྤྱོད་མ་བྱུང་སེལ་བར་བྱེད། ། ༥༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འོ་
 ན་མཆོན་ཉིད་གང་གིས་གང་སེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་དང་། ཆོག་ཐུང་ཁོ་ན་དང་། ངོ་བོའི་སྒྲ་མ་བསལ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཆོས་ཅན། དཔེ་རྟགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་སེལ་གྱུར་ཕྱོགས་

༡༡། །ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ལས་ཕྱོག་པའི་ལུང་དོན་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་དང་། གྲུབ་ཟིན་པ་དང་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་མ་བྱུང་པ་སེལ་ཏེ། རྒྱལ་བས་ངག་རྒྱུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་གཤེས་འདོད་དང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས་བཤད་པས་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་ཕྱོགས་མཆོན་ཉིད། །དེ་རྒྱུ་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད། །བསལ་བ་གཞོད་དང་ལྟག་མ་ལ། །མཆོན་ཉིད་འཇུག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ། ༥ ། ཞེས་སྐྱོས་ཏེ། ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་བཤད་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བྱས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི། རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ་རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས་ནི་ཆོག་ཤུད་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་སེལ་ཅེ་ན། རིགས་པའི་སྒྲོ་ལས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་

༡༡། །བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་ན་བའི་ཚིག་བཤད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་མ་འོངས་པ་ཡུལ་
 ཏུ་བྱེད་པའི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་སྒྲོར་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཡང་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོགས་པ་
 དེ་སེལ་བར་རྒྱས་ཏེ། གྱུར་པའི་ཚིག་ནི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཟིན་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རིགས་སྒྲོའི་འདོད་གྱུར་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་གྱུར་འདིར་ནི་ཡན་ལག་མིན། །འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་
 དག་ལ། །ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡིས་ནི། །གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་འགོག། ༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདོད་པའི་སྐྱད་ཀྱི་བྱིངས་ཨི་ཏུ་ལ་རྒྱུན་ནིའི་མིང་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཀླ་བྱིན་པས། དེའི་ཆེ་ཁའི་ཁྱུ་ཡིག་རྗེས་
 འབྲེལ་དང་། ཀ་ཡིག་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱིས། ར་ཡིག་གི་རྒྱས་པས་ཏ་ཡིག་ལ་ཡིག་རྟུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཨིའུ་ཞེས་པ་འདོད་གྱུར་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་རིགས་པའི་
 སྒོ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་འདིར་འདོད་གྱུར་གྱི་ཚིག་དེས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གཙོད་རྒྱས་ཀྱི་ཡན་

༡༡། །དེ་དག་རྫོང་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར་དང་། རང་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ལ་བཟློས་པ་མེད་པར་གྲོལ་བ་དེས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་གྲོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་དང་། འབྲེལ་བའི་ལུང་དོན་སྒྲ་བའི་འདོད་པ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་གཞོད་པ་ན་ཡང་བྱས་པ་
 ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཆོགས་སྟོན་མེད་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གྲོལ་བས་འདོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་
 བསལ་བ་བྱེ་བྲག་རུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ། ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་
 དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མ་བསལ་བ་ཞེས་སྟོས་དགོས་ན། དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཆད་མའི་བསལ་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དངོས་ཏེ། རྣམ་
 དེས་ལས། བསལ་བ་ནི་ཆད་མ་དག་གིས་བསྐྱོག་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྐྱོག་པ་ཆད་མའི་རྟོན་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོག་པ་ལ་ཆད་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་

བཞི་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བའོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ལྷན་དངོས་དང་། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ལྷན་དངོས་དང་། རང་ཚིག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ལྷན་དངོས་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འགལ་ལྷན་དངོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི། བོང་བུའི་རྩ་ལྟར་གཏན་མེད་པ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་བ་ལང་གི་རྩ་ལྟར་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསལ་གཞི་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དགག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེལ་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མ་དངོས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁས་སྒྲངས་པ་དང་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས། དངོས་པོའི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་བསྐྱོག་པ་དངོས་པོའི་

༡༡། །སྟོབས་གྱིས་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཚད་མར་འདྲ་བའི་བྱིར་བྱུང་པར་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ཁོ་ན་དེ་ཁས་སྤངས་པ་ནི་རང་ཉིད་གྱི་འདོད་པས་ཚད་མར་
 བཞག་པས་རང་ཁོ་ན་ལ་གཞོད་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གྲགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར་གྲགས་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གཞོད་སྐྱབ་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ། རྒྱན་ལས། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་། །འགལ་ཡིན་སྟེ་མ་རང་ཉིད་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་འདོད་པས་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཚད་མའི་དབྱེ་
 བར་སྟོས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། བན་པ་དང་མི་བན་པ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚད་མའི་
 དབྱེ་བར་བཤད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཀྱང་རང་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་གདོན་མི་
 ཟ་བར་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་ཅི་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་དག་ལས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས། དེ་གཞན་

མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ན། སྐྱེས་བུ་དེས་རང་གི་ཆོག་གཞོན་མི་བ་བར་ཆད་མར་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཐུབ་རྣམས་སྒྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་བགྱ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་ཕྱག་གིས་མི་
 སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་གྱི། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་ཆོག་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྟོགས་པའི་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཐབས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མ་མིན་པའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་དོན་རིམ་ལྟར་བཞིན་ཕ་རོལ་པོས་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཆོག་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེས་པར་ཆད་མར་བྱེད་
 དགོས་སོ། །མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་དངོས་སྟོབས་ཆད་མ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དེ། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡང་མིན་ཏེ།
 སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་དབྱེད་པ་འཕོ་བ་ན་དེས་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ཆད་མར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནི་རང་གི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆད་མར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས། རི་སྐད་དུ། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་

༡༡། རྟོགས་པར། རྩ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྲགས་པ་ཚད་མར་བྱེད་དགོས་སོ། འཕགས་པ་ལྟས་གྱུར། རི་ལྟར་གྲུ་གྲོ་སྐད་གཞན་གྱིས། གཟུང་བར་མི་རུས་པ་དེ་བཞིན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མ་གཏོགས་པ། འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་
 ཡིན། ཅེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞན་དག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གཞུག་པར་མི་རུས་པས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྲགས་པ་ངེས་པར་ཚད་མར་
 བྱ་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་རྣམ་གཉིས་གྱིས་ཡིད་ཆེས་དང་གྲགས་པ་ཚད་མར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སློ་ལྡན་རྣམས་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མཛོད་ཅིག །
 གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི། ཁས་སྐྱངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི། འག་གིས་བཀག་མེད་ཡིན་པར་འདོད། གཏན་ཆོགས་ཐེ་ཆོམ་ལ་བཛོད་ཕྱིར། བསལ་བ་གཏན་ཆོགས་རྟེན་མ་ཡིན། ༥༡ རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། གཞོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་བཞིར་
 བཤད། དེ་ལ་ཁས་སྐྱངས་འབྲས་རྟགས་ཏེ། འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་རང་བཞིན་རྟགས། ༥༢ ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོལ་བས་ཁས་སྐྱངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡང་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དག་གིས་བཀག་པ་མེད་

༡༡། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་ཡང་རང་ཚིག་གིས་དང་། ལུང་ཚིག་གི་དབྱེ་བས་འདིའི་བསལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་ནི། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་
 ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རྣམས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཉམས་པར་བྱས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་པོའི་ཚིག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཚད་མར་ཁས་མི་
 ལེན་ན་གཞན་དག་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དག་སྒྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཁོ་བོས་དོན་འདི་རྟོགས་ནས་སྒྲས་པས་ཚིག་འདི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བསྒྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་འདི་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་
 བསམ་པས་སྒྲ་བ་པོ་རྣམས་དག་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ན་ཚིག་སྒྲས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་འགྲུབ་པས་ཚིག་སྒྲས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་འདྲ་བར་མཛད་དེ། ཚད་མ་རྣམས་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་དང་ཚིག་
 དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་། དག་དེ་བརྗོད་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་རང་གི་

དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་འདྲ་བ་ཡང་སྤྱོད་བ་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བརྗོད་པའི་ཤུགས་གྱིས་འོངས་པ་འདི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་ནི་རང་གི་བརྗོད་
 བྱ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོག་རང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཆོག་རང་ཉིད་མི་བསྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པ་དང་། ཚད་མ་དག་མེད་ཅེས་སྤྱིར་བཏགས་པས་
 ནི་ཆོག་རང་ལ་ཡང་མི་བསྤྱོད་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་གཉིས་ཆོག་གཅིག་ཕུ་འདིའི་སྟེང་དུ་འགལ་བ་ནི་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་ཆོག་གཅིག་པོ་དེ་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་གོ་ལ་བ་
 རང་གི་ཁས་སྦྱངས་གྱིས་བཞག་པས་སྟོབས་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཚད་མ་འབྲིང་པོ་ལས། ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་གོགས་བྱེད་
 པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་སྟོབས་མཚུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤྱིན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྤྱད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་གྱི་གྲང་པོའི་སྟོབ་མ་ཁ་ཅིག་ཡིད་ཆེས་པའི་བསལ་བ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་བཞེད་མོད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་གྱི་གྲགས་པས་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་

༡༡། །བསྐྱབ་པར་མཛད་ནས་གཞོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བྱུགས་ལ་བཀག་གོ། །ཇི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྦྱད་པས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅེས་པ་འདིར་
 ཚོས་ཅན་དེ་སྦྱབ་བྱེད་གང་གིས་རྣམ་པར་འཛོག་ །ལུང་གིས་འཛོག་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་དོན་རྣམ་པར་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྦྱིར་ལུང་
 ཚད་མ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་གིན་སྒྲོག་ལ་དབྱོད་པའི་ཚེ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྦྱངས་དགོས་ལ། ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ལུང་ཚད་མར་འགྱུར་བས། ལུང་ནི་འདིའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྦྱབ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་འདིའི་ཚོས་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྦྱོད་པ་ནི་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གྲུབ་པ་ལུང་ཚད་མར་
 འགྱུར་བ་ལ་བསྟོས་གིང་། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྦྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་
 སྦྱད་པ་འདི་ལས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཡང་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུང་ནི་ཚད་མར་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་

འདོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་འདི་ཡང་བྱིས་བདེ་བ་མི་སྟེར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྦྱོན་སོགས་དཀར་ཆོས་སྦྱུད་པ་འདི་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་མི་སྟེར་བ་གཉིས་ཀ་རང་གིས་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་
 བྱིས་བཞག་པར་བྱད་པར་མེད་པས་སྟོབས་མཚུངས་པའི་བྱིར། རང་གི་ཆོག་བཞིན་དུ་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རིགས་པས་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 གཞོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་ན་ལུང་ཁས་སྦྱངས་པ་ཙམ་བྱིས་ཆད་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཅན་ལུང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་སྡེ་བདུན་མཛད་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་
 བྱིར། ཇི་ལྟར་བཀག་ཅེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱས་པ་ལས། སྦྱོས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང་། འབྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཁས་སྦྱངས་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཇི་
 ལྟར་གཅིག་ནི་ཆད་མ་དང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །འདིའི་ཆད་མ་ཉིད་སྦྱོས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་
 ལ་ཡང་གཞན་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་བརྟེན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་བྱིས་དོན་དེ་གཞན་གྱི་ཁ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ནི། དེ་ལྟར་

༡༡། །ཡུལ་གཉིས་རྣམ་དག་ན། །དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་འཛིན་པར། །འདོད་པའི་དུས་ཡིན་དེ་ཡི་ཚོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་
 དག་ནི་ལུང་གཞལ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་སྐབ་ཏུ་འཇུག་པ་དགག་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ལུང་གཞོད་སྐབ་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་སྐབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ལ་གཞོད་སྐབ་ཏུ་འཇུག་པར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་ཀུན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རེ་ཞིག་གཞན་ངོར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་གོགས་བྱེད་པར་
 འཐད་གྱི། གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། འཐད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། གོགས་བྱེད་པ་ནི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་སྟོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནི་རེ་ཞིག་གཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་གོགས་བྱེད་པ་དང་གཞོད་པའི་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་སྟོབས་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་དོན་དེ་ལ་དེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཅིག་ཤོས་
 ཀྱིས་གོགས་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་གོགས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གཞི་དེ་ལ་དོན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་གཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཅིག་ཤོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་དེས་པར་

བྱེད་པ་ནི་གཞོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་ཚིག་དང་ལུང་ལས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཞེ་ན། ཚིག་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་དང་ཁས་སྦྱངས་པའི་ལུང་བྱེད་པ་པོ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བའི་
 སྒོ་ནས་ངག་འཇུག་པར་སྒོལ་བས་མངོན་པར་འདོད་པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པའི་རང་ཚིག་དང་ཁས་སྦྱངས་པའི་ལུང་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་སྒོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ཙམ་
 ཡིན་པས། དེ་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་སྒོལ་བ་རང་གི་འདོད་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི་
 དག་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དང་། དེ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 གྱུར་པའི་བོད་པ་ལ་མོ་ཆེ་དག །སྒྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྒྱུད་པ་ཚོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་སྟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་འགོད་མོད། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་
 དགོད་བྱའི་ཕྱི་སྒོལ་དེས་སྒྱིན་སོགས་དཀར་ཚོས་སྒྱུད་པ་དེ་གྲུབ་པའམ། འོན་ཏེ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚད་མ་གཞན་ལས་གྲུབ་པ་མི་རིགས་པས་ལུང་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་སྒོལ་རང་

༡༡། །ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ལུང་ལས་ཅིའི་བྱིར་མ་གྲུབ། དེས་ན་གཞན་གྱིས་རྟགས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་རྟགས་འགོད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ཆོག་ལ་ཡང་རྟགས་འགོད་པའི་ཆོ་དོན་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཁོ་བོས་སྒྲས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་འགོད་དགོས་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་འགོད་མཁན་གྱི་སྒྲ་གྲོལ་སུ་ཞིག་
 ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟགས་པ་སྐྱེ་བའི་བྱི་གྲོལ་ཀྱང་སུ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནི་སྐྱེས་བུ་རང་གི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཞག་པའི་
 རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་རྟགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་ལུང་དང་རང་ཆོག་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དཔེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་ངེས་ལྟན་བརྗོད་འདོད་པ། །བདག་གཞན་ཡིད་ཆེས་མཚུངས་པ་ཡི། །བྱིར་ན་རང་གི་ཆོག་དང་ནི། །བསྟན་
 བཅོས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །^{༡༩} ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཚད་མ་མདོར་རང་གི་ཆོག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ངེས་པ་དང་ལྟན་པས་

རང་ཚིག་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་བདག་དང་། གཞན་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་ལྷར་བདག་ནི་
 ཚད་མིན་ན། ཚིག་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་མི་བརྟེན་ན། །དེར་གྲགས་དོན་ལ་དབྱེད་པ་ཡང་། ༧༢ །མཚུངས་པར་བསྟན་བྱིར་བསྟན་བཅོས་དེའི། །སྐབས་རྟེན་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཅས། །དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་
 འདི། །རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་བཤད། ༧༣ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཚུངས་ཏེ། རང་ཚིག་སྒྲ་བ་པོ་བདག་ཉིད་དམ། རང་ཚིག་ནི་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན། དོན་དེ་སྟོན་པའི་
 ཚིག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཚད་མར་མི་བརྟེན་ན། དེར་གྲགས་པའི་བརྗོད་དོན་དབྱེད་པ་ཡང་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་ལུང་དེ་བསྟན་
 བཅོས་དེའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་པའི་བརྗོད་བྱའི་ལོག་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསལ་བ་འདི་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བཤད་
 དོ། །འདིར་གཞོད་ཅས་པའང་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་གཞོད་པར་བརྗོད་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པའོ། །

༡༡། །གསུམ་པ་དཔེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེས་ན་འདི་ལ་དཔེ་དག་གྲང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ན། །བསྟན་བཅོས་ཆེག་མི་རུང་བྱིར་རོ། ༥༩ །རང་ཆེག་འགལ་
 ལ་གསལ་བའི་དཔེ། །ལུང་ལ་སྟོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན། །དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཆོས། །བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་ཡིན།། ༦༠ ཅེས་སྟོས་ཏེ། །ལུང་དང་རང་ཆེག་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་དེས་ན་སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཆེག་གཉིས་པོ་དང་འགལ་བ་འདི་ལ་དཔེ་དག་གྲང་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པས་མཚོན་ནས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རང་ཆེག་དང་
 འགལ་ཏེ། དངོས་སུ་ཚད་མ་མེད་པར་དམ་བཅས་ན་བྱགས་ལ་ཆེག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཁས་སྦྱངས་པའི་བྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་དེ་ལ་ལུང་ཚད་མར་ཁས་སྦྱངས་ན་ལུང་
 གིས་གྲང་གཞོད་དེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་
 འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་བས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆེག་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་མི་བདེན་པར་དམ་བཅས་པ་ན་ལུང་དང་རང་ཆེག་གཉིས་ཀར་གྱིས་

གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་ཆད་མ་སྟེ། བདེན་ཆོག་ཡིན་པ་དང་འགལ་བས་སོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་ཅེས་པ་ནི་རང་ཆོག་
 དང་འགལ་བས་གོགས་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་བྱགས་འགལ་བའི་རང་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུང་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ལོག་ཕྱོགས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། དམ་བཅའ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་མེད་
 དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ནི་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་ན་སྦྱོན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་སོགས་
 དཀར་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་དང་ཤུ་སྟོ་ལ་སོགས་པས་མ་འོངས་པ་ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་ནི་གིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ལོ། །བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་དུག །
 ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན། ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ། །ཁས་བླངས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་དགོས་པ། རིགས་སྒྲོར་ལུང་དང་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དཔེར་

༡༡། །བརྗོད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། བསྟན་བཅོས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་བསྟན། གཞོད་བྱེད་མ་
 ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་མིན་དངོས་པོ་ལ། །བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བརྗོད་ན་ཡང་། །གཞོད་པ་མ་ཡིན་གཉིས་པོ་དག །རྣམ་པ་མཚུངས་ཕྱིར་གོགས་བྱེད་འགྱུར། །༥ །དཔེར་ན་རང་གི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། །དེ་ཡང་དེ་ཆོ་རང་ཆོག་
 བདག །དེ་དག་གང་ལ་ཆད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་འགྱུར། །༦ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ལུང་གཞོད་
 སྐྱབ་ཏུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྤར་ཁས་སྤངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་
 འགལ་བ་བརྗོད་ན་ཡང་ལུང་གིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པོ་དག་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་གོགས་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རང་མོ་གཤམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གི་ཆོག་འགལ་
 བ་ཡང་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞོལ་བས་སྤར་སྐྱ་རྟག་པ་དམ་བཅས་ནས་ཕྱིས་མི་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཡང་རྒྱབ་བརྟེན་ཆད་མ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་རང་ཆོག་འགལ་བས་གོགས་བྱེད་པའི་བདག་

ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་ཏྲག་པར་སྤྲུལ་བ་དང་ཕྱིས་མི་ཏྲག་པར་སྤྲུལ་བ་དེ་དག་གང་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །ལྷ་དབང་སྒྲོས་
 ཚིག་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་གཞོན་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་རིགས་བྲལ་གྱི། །དམ་བཅའ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡི། །དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི། །རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞོན། ། ༡༠༠ ཅས་སྒྲོས་
 ཏེ། ཚད་མ་མེད་པའི་ཚིག་སྤྲུལ་ཕྱི་གོགས་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་གྱིས་ཡུལ་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་
 རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོན་དེ་མི་གཞོན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། །སྤྲུལ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྒྱུག་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་ཁས་སྤངས་
 ནས། །དཔྱོད་པ་དག་ལ་སྒྱུན་འདི་འདོད། ། ༡༠༡ ཅས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་རིགས་པ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ལུང་གཞོན་རྒྱབ་ཏུ་འཇུག་
 པའི་སྐྱབས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྲུལ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར་དང་། ལུང་ཁས་སྤངས་ནས་

༣༡། །ཤིན་ལྷོག་ལ་དབྱོད་པ་དག་ལ་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་འདི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁས་སྤངས་རྗེས་དཔག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེས་ན་གནོད་བྱིར་རྗེས་དཔག་ལས། །ཁས་སྤངས་
 བྱིར་རོལ་གྱུར་མིན་གྱང་། །ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡི། བྱིར་ན་ཐ་དད་བྱས་པ་ཡིན། ༡༠༢ །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐལ་ཆེས་པའམ། །ལོགས་ཤིག་བྱས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གནས་གསུམ་ལ་ལུང་གནོད་སྒྱབ་ཡིན་མིན་གྱི་
 བྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཁས་སྤངས་རྗེས་དཔག་རྗེས་དཔག་ལས་བྱིར་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱང་རྗེས་དཔག་གསུམ་པོའི་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིན་ལྷོག་ལ་ལུང་
 སྒྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་མིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའམ་ཡིད་
 ཆེས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་རིགས་སྒྲོར་ལུང་དང་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ལ་དབེར་བརྗོད་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་གི་ཆོག་གྱང་ཐ་དད་པ། །ཆོག་
 ཙམ་བརྗོད་ལ་གོགས་བྱེད་ཡིན། ༡༠༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རིགས་པའི་སྒྲོར་རང་ཆོག་དང་འགལ་བའི་དབེར་བརྗོད་གྱང་ལུང་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་གྱང་ཆོད་མས་

མ་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དེ་ལོག་ཕྱོགས་གྱི་དོན་ལ་གོགས་བྱེད་ཙམ་དུ་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བྱབ་སྟེ། ལུང་གི་བསལ་བ་ནི་དག་སྡེ་བྱི་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་བསལ་བ་ཡིན་པས་
 སོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །ལྷ་པ་བསྟན་བཙུག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་སྐྱབ་རྩ་འཇུག་པ་བཀག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། ལུང་གི་གཞོད་སྐྱབ་རྩ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པའི་བྱེད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ཡིས་བསྟན་བཙུག་ཆད་མར་ནི། །ཁས་སྐྱངས་བྱིར་ན་དངོས་ཀྱན་ལ། །གཞོད་བྱེད་ཅི་ན་གལ་ཏེ་དེ། །མི་འདོད་གཞོད་བྱེད་མིན་ནམ་ཅི། ༡༠༣ །རང་ཚིག་འགལ་ན་རང་ཚིག་དང་། །བསྟན་བཙུག་འགལ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་
 པས་བྱས་ན་ནི། ༧ །ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད། ༡༠༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་གནས་གསུམ་ལ་བསྟན་བཙུག་ཆད་མར་ནི་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར་ན་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་
 བྱེད་དུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གནས་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བས་ལུང་དེ་ཆད་མར་མི་འདོད་ན་གཞོད་བྱེད་མིན་ནམ་ཅི་ཞེས་དྲིའོ། །གལ་ཏེ་མི་འདོད་ན་གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གནས་གསུམ་ལ་ལུང་
 ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱལ་བས་མི་འདོད་ན་གཞོད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མི་འདོད་ཀྱང་སྡུར་ལུང་ཁས་སྐྱངས་པས་བྱིས་ལུང་དང་འགལ་ན་རང་

༡༡། །ཆོག་སྒྲིལ་ཕྱི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་ཆོག་འགལ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ལ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་གོ་ལ་བ་རང་གིས་འདོད་མི་འདོད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུང་འདི་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ཚད་མར་བྱས་པའི་བྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་དགོངས་པས་བཞད་གད་དུ་མཛད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ལྟའིའོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པའི་བྱུང་པར་ནི། དེས་ན་རབ་བྱགས་དོན་དག་ལ། །བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད། །ལྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི། །མི་འདོད་དཔྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག། ༡༠༩ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ལུང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་སྐབ་དུ་མི་འཇུག་པ་དེས་ན་རབ་བྱ་གྲགས་པའི་དོན་མདོན་གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་ལྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་དོར་ནའང་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཤིན་དུ་ལྟོག་གྱུར་དག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་པར་མི་འདོད་ན་ཤིན་ལྟོག་ལ་དཔྱད་པ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལ་བརྟག་པ་ཕལ་ཆེར་ནི། །འགལ་བ་བརྗོད་ཡིན་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཆགས་སོགས་

ཆོས་མིན་ཅུ་བ་དང་། །བྱུས་གྱིས་ཆོས་མིན་དག་འགྱུར་བའོ། ༡༠༧ །མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །རིགས་པས་གྲུབ་དང་རང་ཆེག་གིས། །གནོད་མེད་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་དེ། །གཟུང་བར་བྱ་བྱིར་དཔྱོད་འཇུག་འགྱུར། ༡༠༨ །ཞེས་སྒྲོས་
 ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལུང་ཆད་མ་མ་ཡིན་ན་དེས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཀྱང་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ན་ཕལ་ཆེར་ནི་འགལ་བ་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་ཅུ་བར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཞུའི་སྒྲོ་དང་ཀྱ་ཤ་འབྱེད། །ཐིལ་བ་ཅན་དང་སྟོན་བོའི་རི། །ཀ་ན་ལི་ཡི་འཇུག་དོགས་སུ། །བྱུས་བྱས་ཡང་འབྱུང་སྤིང་
 མ་ཡིན། །ཅེས་བྱུས་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བྱི་འགལ་བར་སྒྲ་བའོ། །འདི་ནི་ཤིན་སྒྲོག་ལ་རང་ཆེག་སྒྲ་བྱི་འགལ་བའི་དཔེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 དཔྱོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དཔྱོད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་མངོན་
 གྱུར་དང་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་དག་ལ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་བ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་དག་ལ་རང་ཆེག་གིས་གནོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པའི་

༣༡། །བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་སྤང་དོར་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་བད་སྒྱུར་ཀན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ཏེ་སྒྱུར་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་སྟེ། དེའི་བསལ་བྱ་ནི་དཔེར་ན་རི་བོང་ཙན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རི་ལྟར་
 སེལ་བ་ནི། སྐྱབ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་སྐྱེས་བུས་སྒོ་བུར་དུ་བཏགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་
 གྲགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་སྟེ། རི་སྐྱད་དུ། འཐད་ལྡན་ལས། སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་
 འཆད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་
 མཁས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱོ་བཏགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རོག་གློག་ཤལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རང་མཚན་

༡༡། །དོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡིད་ཆེས་ཤིང་གཏིང་ཚུགས་པ་སྟེ། སྐྱའི་ཐ་སྙད་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་སྟོང་ཞིང་སྟོར་བས་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ།
 རྒྱས་པ་ལས། སྟེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན། ཅས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས། གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དོ་བོ་གང་ཡིན་པ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དོན་རྣམས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱའི་ཚོགས་ཏེ། དེའང་འཆད་པ་དང་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 དང་བོ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གའི་ཆ་གས་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྟེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྙང་བའི་སྐྱ་སྟེ་སྟེ། དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་མིང་དང་མིང་ཅན་དུ་འདྲེར་རུང་བ་དེ་
 རྫོང་བྱེད་དུ་རིགས་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་དེ་ལ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་ཡི་གའི་ཆ་གས་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་སྐྱ་རང་མཚན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་སྙང་བའི་སྐྱའི་གཟུགས་
 བརྟན་དག་ལ་སྐྱ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ཏེ། སྐྱ་རང་མཚན་གྱིས་དོན་རང་མཚན་བརྫོང་པར་བསམས་ནས་སྤང་དོར་བྱེད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསམ་ལ་བྱ་སེལ་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་སྐྱ་

༡༡། །རི་སྐད་དུ། མདོ་ལས། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་། དོན་ཅམ་དང་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །
 འབྱུང་བའམ་དང་ནི་འབྱུང་འབྱུར་བ། །སྐྱ་ཡི་རུང་བ་ཉིད་དེ་ཡིས། །མི་མཐུན་པ་དག་གཞོད་པར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས་ཀྱང་། གྲགས་པ་དེས་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐ་སྟད་དེ་ལས་སྐྱེས་
 པ་འདོད་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བྱེ་འདོད་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ནི་
 སེལ་བྱེད་དངོས་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་གྲགས་པར་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱས་པ་ལས། ཐ་སྟད་ལ་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་ཏེ་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། རྒྱན་མཛད་པས་ཀྱང་།
 འདོད་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །གཡོ་མེད་གང་ཡིན་གྲགས་པ་ཉིད། །གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དོ། །དེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ན་དེ་སྐྱད་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྟད་ཀྱི་གྲགས་པ་ནི་དངོས་ཡིན་
 ལ། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་འབྱུར་མོད་ཀྱི། དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་དང་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་པར་ངེ་ལྟ་བུ་མཆིས་ཞེ་ན། སྐྱོ་མ་བཏགས་པར་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་གྲུབ་

པ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། སྟོ་བྱར་དུ་བརྟ་དང་འདོད་པས་རང་གར་སྐྱལ་བས་གྲུབ་པ་ནི་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཁ་དོག་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་རང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། རི་བོང་ཅན་ལ་སྐྱ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་སྐྱེས་བུས་སྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རི་བོང་ཅན་ཡང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱ་བར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་བའི་ཐ་སྟད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུས་རི་
 བོང་ཅན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་བར་འཛིན་པའི་སྟོ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་ཅན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རི་བོང་ཅན་དང་འོད་དཀར་ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཅན་གྱི་ར་
 རིས་ཁེངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཀར་བའི་འོད་ཟེར་དང་ལྗན་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་སྐྱ་བའི་ཐ་སྟད་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་འཛིག་ཏེན་ན་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱ་བའི་སྟོ་སྐྱེས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སོགས་ལ་སྐྱ་བའི་སྟོ་གཏན་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་ལྗན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་གཏན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱེས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྟོ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རི་བོང་ཅན་ཡང་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱ་བར་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་བཏེན་པར་མཐོང་བ་

༡༡། །ཙམ་གྱིས་དེའི་སྒོ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་ཅན་འདི་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟུང་བ་ཏགས་པའི་འོག་རོལ་དུ་ཡང་དེ་ལ་སྒྲ་བའི་སྒོ་སྒྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པའི་བརྟུང་བ་ཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མའི་སྒོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་འདི་དངོས་པོའི་སྒོ་བས་གྱིས་སྒྲ་བར་གནས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་གཅིག་གྱུང་ནྟེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རི་བོང་ཅན་འདི་ལ་སྒྲ་བའི་ཐ་སྙད་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྒོ་བས་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱིན་ལ་ཡང་སྒྱུར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་བརྟུང་དང་འདོད་པ་རྣམས་དོན་གྱིན་ལ་ཉི་ལྔ་འབྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ནོག་སོགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་དང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བ་ལང་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འདི་རང་གར་འདོད་པས་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་སྒོ་བས་གྱིས་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཤམ་པའི་ཆོད་ལྟའི་ཁ་བ་ཅན་པ་ཡལ་མོ་ཆེ་དག་ལོ་འདབ་ཅན་དང་། ཤིང་རྩེས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་གཉིས་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་

པ་རྣམས་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགལ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་གིང་དང་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་ནི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རང་གར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་སྒྲི་ཡིན་གྱི། རྫས་ཀྱི་ཚས་མ་ཡིན་ན་
 དེ་དེ་ལྟར་ན་ལོ་འདབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ད་ཏིག་གིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོས་གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། གྲགས་པས་དེ་ལྟར་གཞོད། གལ་ཏེ་ད་ཏིག་གིང་སྒྲས་
 བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་གྱི། གིང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལོ་འདབ་ཅན་གིང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་གྲགས་པས་གྲུབ་བམ། འོན་ཏེ་དངོས་པོས་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གིང་དུ་གྲགས་
 པས་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལོ་འདབ་ཅན་གིང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ལོ་འདབ་ཅན་འདི་གིང་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་མི་གཞོད་ཅིང་། དོན་གཞན་ལ་གིང་སྒྲ་སྒྱུར་
 དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གིང་གི་སྒྲ་འདི་ནི་སྒྲའི་སྒྲ་རོལ་དུ་རི་བོང་ཅན་དང་ལྟོ་ལྟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་ཀུན་གྱི་མིང་དུ་སྒྱུར་དུ་རུང་ལ། ཕྱིས་འདི་གིང་ཞེས་བརྗོད་སྒྱུར་
 བའི་འོག་རོལ་དུ་ལོ་འདབ་ཅན་འབའ་ཞིག་ལ་གིང་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་གྱི། ལྟོ་ལྟེར་བ་སོགས་ལ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྒྲ་རྣམས་བརྗོད་དབང་གིས་བརྗོད་སྒྱུར་བའི་འོག་རོལ་དུ་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་

༣༡། །ཡིན་གྱི། འདི་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཤིང་དང་ཤིང་མ་ཡིན་དུ་གྱུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱོད་རྣམས་དོན་ཀྱན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་བརྗོད་འདོད་གྱི་དབང་གིས་དོན་གང་
 ལ་ཡང་སྤྱར་དུ་རུང་བས། སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པས་དོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་གསུངས་ལ། བདའ་སྤྱར་བའི་འོག་ལོ་དུ་ནི་བདའི་དབང་གིས་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱན་ཡུལ་ལ་
 སེལ་བས་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཤེས་ན་གྲགས་པའི་བསལ་བ་དང་གཞན་སེལ་བ་མི་འགལ་ཞིང་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་
 བུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཞོད་པའི་མིང་ཙམ་དང་། བདའ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ཤེས་པས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ནང་གི་བླ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་ཚུལ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཤེས་ནས་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
 དང་སྤང་བ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། གྲགས་པ་འོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་བ། །འདོད་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ལ། །བཀག་མེད་ཕྱིར་ན་གཞོད་མེད་དག །སྐྱེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཡིན། ། ༡༠༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཙམ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཀྱལ་བ་སྐྱབ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཉིད་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་དག་ཏུ་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིད་ཆེས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་ལྟར་ན་གྲགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པ་ཡི། །ཆོས་དེ་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད། །མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྐྱས་སྒྲོ་བ་ཏགས་
 ནས་བརྗོད། ། ༡༡༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྐྱབ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་ལ་ཡུལ་ཙན་གྲགས་པའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་དེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་སྒྲོ་བ་ཏགས་ནས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་
 མཉན་བྱ་ཡིན་པས་དེ་མིན་ལ། གཞོད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞོད་བྱེད་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་སྐྱ་མཉན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་

༣༡། །མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་ནི་གྲགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བཟད་ཅེས་པའོ། །འདིར་གྲགས་པ་ནི་སྒོ་ཡིན་ཏེ། འཐད་ལྷན་ལས། གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་འདི་འབའ་ཞིག་གྲགས་པའི་མཆོན་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཆོད་མའི་སྒྲུབ་རྗེད་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་བཟད་ཀྱི། ཞེས་དང་།
 སྤྱུ་སྒོས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་གྲགས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་བ་བསྟན་པ། རྒྱས་
 བརྗེད་མི་རུང་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ། དེ་མིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ། ལུང་དོན་གཞན་ཏུ་འཆད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན། །
 འདོད་པས་འཇུག་ཕྱིར་དགག་མེད་པ། །བྱས་དང་མ་བྱས་པ་རྣམས་སུ། །སྣ་ཆོགས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རུང་། ། ། ། ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་བརྟུ་སྒྲུར་བྱས་ཟིན་པའི་རི་བོང་ཅན་དང་། མ་བྱས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་སུ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྒྲུའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བརྗེད་རུང་ཡིན་ཏེ། བརྗེད་འདོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ནི་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དགག་ཏུ་མེད་

༡༡། །ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་རུང་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་བུམ་སོགས་དེ་ལ་སྐྱ་ཀུན་འཇུག་རུང་དུ་འབྲེལ་བ་དེས་ནའོ། །ཞེས་རུང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་ལས་
 བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། གསུམ་པ་དེ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གཞན་དུ་འདིར་ནི་གནོད་པ་ཡི། །གཏན་ཆེགས་ཐུན་མོང་མིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བརྗོད་རུང་བས་གཞན་དུ་རི་བོང་
 ཅན་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་རུང་འདིར་ནི་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྐྱས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དེ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟླ་བར་མ་གྲགས་པའི་མཐུན་དཔེ་
 བུམ་པ་སོགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་བུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལ་མེད་པར་འདོད་པའི་ངོ་བོར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡང་དག་པར་ན་འགལ་བའི་རྟགས་སོ། །བཞི་པ་དེ་ཉིད་ལུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་དོན་
 བཤད། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅིས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འགོག་རྗེས་དཔག་ལས་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱ་དོན་ལ་དབང་འཇུག་མེད་ཕྱིར། ༡༡༥ །གང་ལ་ཡོད་རྗེས་འགོ་མེད་དེ། །རྟགས་རྣམས་ཐུན་མོང་

༡༡། །མ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་བརྗོད་རུང་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་པས་དགག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅས་པའི་དོན་བཤད་པ་
 བློ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །དེ་ཡང་འདོད་ཅམ་བརྟེན་པ་ཡིན། །སྐྱ་ཡིས་གྱུབ་པ་མ་གྱུབ་མིན། །དེ་ལྟར་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་གསུངས། ༡༡༤ །རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབས་ནམས་ལ། །འགལ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཅན། །མེད་པར་སྟོན་ཡིན་དེ་
 ལྟ་བུའི། །གྲགས་པ་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ཕྱིར་རོ།^༨ ༡༡༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་མི་རུང་ལ། །གྲགས་པས་གཞོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་ཞེས་བཤད་པ་
 མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། །སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། །བརྗོད་རུང་གི་གྲགས་པ་འང་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། །བརྗོད་དེ་ཡང་བརྗོད་
 འདོད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་རུང་དུ་གྱུབ་པ་ནི་དོན་གང་ལ་ཡང་མ་གྱུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེས་ན་གང་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གྱི་
 མདོ་ཆོས་ཅན། །གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་བསྐྱབས་པ་ནམས་ལ་འགལ་བ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱས་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་རུང་

བ་དེ་ལྟ་བུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་ཚུལ་བྱི་མ་ནི། ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་བརྗོད་པ་ལ། །རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །གྲགས་པ་ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་ཉིད། ༡༡༥ །དེས་ན་དངོས་རྣམས་ཡོད་མེད་པའི། །རྗེས་སུ་འཇུག་ཅན་རྗེས་དཔག་ལས། །ཐ་དད་དེ་དབང་མི་འཇུག་པ། །དེ་འདོད་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ཅེས་བསྟན། ༡༡༩ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བཤད་ཚུལ་སྒྲ་མ་ལས་ཡང་ན་གང་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གྲགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་བླ་བར་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་འོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡུལ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ལུང་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་དགག། །ཞར་ལ་བྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་དགག། །དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད།

১৫২৬

১৫

གཞན་དོ།

༡༡། །གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། །གྲགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རི་བོང་ཅན་
 རྒྱུ་མི་འདོད་པ། །དེ་གྲགས་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་ཅན། །དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདོད། ། ༡༢༠ ཅེས་ཟེར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་སླ་སྦྱས་བརྗོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་ཅིང་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་སློད་པས་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་སླ་སྦྱས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། དེ་སླ་བར་གྲགས་
 པ་དང་མཐུན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་བོང་ཅན་སླ་སྦྱས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་གཏན་ཆོག་གང་བཞོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དང་། རི་བོང་ཅན་སླ་སྦྱས་བརྗོད་མི་རུང་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོས་
 མཆོག་དང་རྩྭ་ན་གྱི་ནི། རི་བོང་ཅན་ལ་སླ་བ་དངོས་པོ་སློབས་ཞུགས་སུ་མི་འདོད་པའི་སྟོལ་བ་དེ་གྲགས་པ་གང་ཞིག་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་འདོད་དེ་མི་འདོད་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་

དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་འཆད་དོ། །རིགས་སྒྲིའི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་འདི་ཉིད་དབང་བྱས་ནས་ནི། །དེ་སྐད་བཤད་
 མིན་མཚན་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་དུ་དྲིག་གིང་མིན་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་ཕྱིར་རོ། ༡༢༡ །འདིར་ཡང་ག་ཟུར་དངུལ་སོགས་ལ། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བར་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ། །ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི། ༡༢༢
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་སྒྲ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་གི། དཔེ་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་དེས་གྲགས་པས་ལ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དྲིག་གིང་མ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གཉིས་པའི་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དང་པོའི་འཆད་ཚུལ་ཀྱང་མི་
 འཐད་དེ། སྒྲ་བའི་སྒྲ་འདིར་ཡང་ག་ཟུར་དང་དངུལ་ཁུ་དང་སྒྲེས་བུ་འགའ་ཞིག་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འཛིག་རྟེན་ན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྒྱུར་ཙམ་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་ལ་རི་བོང་ཅན་ལ་ཐུན་མོང་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཡིན། གཉིས་པ་གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། །གྲགས་གྲུབ་པས་ལེན་

༡༡། །རི་བོང་ཅན། །མ་ཡིན་པ་ལའང་བསྐྱོག་མེད་ཕྱིར། ༡༡༣ །དངོས་པོ་ལ་ནི་གྲུབ་པ་དེ། །རི་བོང་ཅན་ལའང་བསྐྱོག་པ་མེད། །དངོས་དེ་མེད་ན་རི་ཅན་ལ། །བསྐྱོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༡༤ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་རི་
 བོང་ཅན་སོགས་དོན་ལ་ལར་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་པར་གྲུབ་ཀྱི། ག་བྱར་སོགས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བརྟེན་མཁན་པོས་འདོད་པས་བཏགས་ནས་ག་བྱར་ལ་སྒྲ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བའི་སྒྲ་དེ་
 ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་ལར་འཇུག་གི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་རི་བོང་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་
 ཉམས་ཏེ། རི་བོང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ག་བྱར་སོགས་ལ་ཡང་གྲགས་པས་གྲུབ་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ག་བྱར་ལ་དཀར་བསིལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་བའི་སྒྲ་འཇུག་
 བར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བསྐྱོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དཀར་བསིལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ག་བྱར་ལ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ་མེད་ན་རི་བོང་ཅན་ལ་ཡང་དངོས་དབང་གི་འཇུག་པ་བསྐྱོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །ལྟ་དབང་སྒྲོས། ག་བྱར་

༣༡ ། ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཆོད་པའི་སྒྲ་དེ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རི་བོང་ཅན་ལའང་ཆོས་ཅན། ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་
 ཐལ། འཆོད་པའི་སྒྲ་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དངོས་པོ་བ་རི་བོང་ཅན་ལ་བསྐྱོག་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་སྒྲ་རི་བོང་ཅན་ལ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
 གྱིས་འཇུག་པ་བསྐྱོག་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཆོད་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་ངེས་མེད་བདུན་ཅན། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་^༡ །རུང་བ་དོན་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འདོད་ལ་གོགས་བྱེད་མེད་
 ཕྱིར་རོ། །^{༡༥} ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཉེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་བདུན་ཅན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་རུ་རུང་བ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདུན་སྦྱར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལ་ལར་དེ་གྲུབ་ན། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་ཡིན། །གྲགས་

328

༣༡། །བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྲགས་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པར་བྱེད་དེ། བར་འགོག་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སྐྱོན་སྒྲེག་གི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བར་འཇལ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདིས་ནི་སྐྱོན་སྒྲེག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ནི་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་འི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་སྐྱོན་སྒྲེག་གི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེ་འགོག་པ་ལ་ནི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཅེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་སྒྲ་ཡི། །དོན་ནམ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན། །དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། །གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ། ༡༣༧ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་སྒྲེག་གི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་འི་དོན་ནམ། རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་དོན་དམ་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཞུང་དུ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སྟེ། ལྷོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་

བཞིན་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་འོ། །ལྷ་དབང་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནམ། རྒྱ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དམ་པ་
 ཉིད་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པ་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། །བསྟན་ཕྱིར་གྲགས་པ་རྗེས་དཔག་ལས། །སྤྱི་རོལ་
 གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱང་། །ཐ་དད་བྱས་ཡིན་སྒྲ་མ་བཞིན། ༡༣༠ །བྱུང་པ་ཐ་དད་བཤད་པ་ལ། །དགོས་པ་བསྟན་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི། །རྒྱ་དང་བཅས་པར་རབ་བརྗོད་དེ། །མདོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཞོད་ལ་མིན། ༡༣༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བརྗོད་རུང་
 འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་བསལ་བ་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་བརྗོད་རུང་ཙམ་ཏྟགས་པས་བརྗོད་རུང་འགོག་པ་ལ་གཞོད་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པའི་དོན་ཏུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱུང་བའི་གྲགས་ཡིད་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་འདི་གཉིས་ནི་ལོགས་

༡༡། །སུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། གང་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ལ།
 སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱི་བསལ་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་རབ་རྩ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞོད་པ་ལ་ནི་སྒྲ་
 མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཙམ་གསུངས་ཀྱི། རྒྱ་མཚན་ནི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་
 ནི། འདིའི་བསལ་བྱ་ནི་གང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་སེལ་ཅེ་ན། ཚོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་ནི་སྤྱིའི་སྤྱིང་དུ་བསལ་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་དེར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་པོ། །དེས་ན་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པས་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་སེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཞེས་
 ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཀྱི། སེལ་བྱེད་དངོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་མ་ཉན་བྱ་ནི་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་འདིའི་སེལ་བྱེད་དངོས་ཏེ། སྤྱིའི་སྤྱིང་དུ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་

པ་རྒྱ་གཞན་ལ་བསྟོས་མེད་དུ་འགོག་ནུས་པའི་བྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་དང་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ལ། མཉན་བྱ་ནི་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་ཉན་ཤེས་གྱིས་
 གྲུབ་པས་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་གྱི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཆོག་མོད། ཅིའི་བྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅི་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བརྗོད་ལ། འདོགས་པ་ཡང་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱབ་བརྟེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པས་གཅིག་ཤོས་ལས་སྟོབས་ཆེ་བར་ཤེས་
 པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མངོན་སུམ་སོགས་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་། །འཇལ་བྱེད་སྒྲ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །
 དེའི་བྱིར་བོད་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་ཉིད་གྱིས་བསལ་བ་ལ་གཞོད་པར་འདོད་མོད་གྱི། རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཇི་
 ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ལས། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནུས་རང་གི་འགལ་བླ་ལ་གཞོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཁས་སྤངས་མངོན་སུམ་

༡༡། །གྲགས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཅིག་ཅར་གཞོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། །ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དོ། །
 དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། །ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྒྲ་ལ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་མ་ཉན་བྱ་གཞལ་བའི་བྱིར་མ་ཉན་
 བྱ་མིན་པ་འགོག་གོ་ཞེ་ན། །ཉན་ཤེས་ཚེས་ཅན། །སྒྲ་ལ་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་འགོག་སྟེ། །བྱོད་དང་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། །མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་
 བོར་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་གྱང་མེ་དོན་གཞན་གྱིས་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲང་རེག་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །དེར་ནི་རིག་པ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། །འདིར་
 །ནི་མ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་འགོག་པའི་བྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། །རྟག་པ་ཉིད་
 །བསལ་བྱ། །སྒྲ་ནི་བསལ་གཞི། །བྱས་པ་ནི་སེལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། །གྲགས་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

དོན་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། མཉན་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འདི་ལ་ཡང་། སྒྲུ་ནི་དུ་མའི་དངོས་ཉིད་དུ། གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག །སྒྲུ་ཚོགས་སུ་ནི་སྤང་བ་ཡི། ༡༣༢ །
 སྒྲུ་ནི་སྒྲུ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཉན་ལ་གཉིས་མེད་སྤང་གུར་པ། །དེ་དོན་དོན་བཤད་འདི་ཉིད་ནི། སྒྲོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་འགྱུར། ༡༣༣ །ངོ་བོ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་དོན། །ལྷག་མ་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། སྒྲུ་ནི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཡིན། །དེ་བྱིར་དེ་
 དབང་སྒྲོད་ཡུལ་མིན། ༡༣༤ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཚིག་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དོན་
 ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུ་འདི་ཉིད་ནི་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྒྲོང་ན་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པས་གནོད་པའི་བསལ་བ་འདི་ལ་ཡང་སྒྲུ་ནི་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷོག་པ་དུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉན་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་ན། ཉན་ཤེས་གང་ཞིག་ལ་སྒྲུ་སྒྲུ་དང་
 བྱུང་བར་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་ཚོགས་པ་སྤང་དགོས་པ་ལ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་ནི་སྤང་བའི་སྒྲུ་སྒྲུ་བ་མེད་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་མཉན་བྱ་སྒྲིམ་གྱི། མཉན་བྱའི་ཚིག་ནི་འབྲེལ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །

༡༡། །ཆོས་མཆོག་གིས་ནི། གཉིས་མེད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་དེ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་མཉན་བྱ་སྒྲོས། །ཞེས་གསུངས། །རྟགས་གཉིས་པ་
 ཡང་གྲུབ་སྟེ། མཉན་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། །རྟག་མ་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྱི་དེ་ནི་དབང་བོའི་སྒྱུད་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེས་ན་སྒྱི་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། །སྒྲོང་ཡང་གཞོད་པ་ཡོད་མིན་ཅེས། །མཉན་
 བྱ་སྒྲོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན། །༡༣༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ན་སྒྲུང་གི་སྒྱིའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཉན་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། མཉན་བྱ་ཡིན་པ་སྒྲོང་ཡང་ཉན་ཤེས་མངོན་
 སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲུ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་དང་ཞེས་སྒྲོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་
 བ་ནི། རྣམ་ཀུན་བརྗོད་བྱའི་དངོས་མིན་བྱིར། །གྲུབ་པས་དེ་ལ་བརྟེན་བྱིར་དང་། །དེ་ཡི་སྒྲོབས་གྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར། །མཉན་བྱས་དབང་བོའི་སྒྱུད་ཡུལ་བཤད། །༡༣༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །འོ་ན་སྒྲུ་རང་མཆོན་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་

༣༡། །བདག་ཉིད་གྱི། །བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན། །ཆོས་དེ་ལྟ་ལ་གཞོད་འགྱུར་གྱི། །ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་མིན། ༡༣༧ །གཞན་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི། །གཞོད་ཀྱང་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གྱུན་ལས་བརྟུས་སུ་རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཅོད་པའི་དུས་གྱུན་ཏུ་གྲོ་ལ་བ་བདག་ཉིད་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་ལྟ་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པས་རྟགས་གྱི་སྒྱུན་དུ་འགྱུར་གྱི། དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ཀྱང་རྟགས་གྱི་སྒྱུན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔག་འདོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་གཞོད་ཀྱང་། སྐབས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀག་སྟེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། རོན་འདི་མཚན་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱང་། །རང་གི་ཆོས་ཅན་སྒྲོས་པས་ནི། ༡༣༨ །ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་། །གཞོད་འགྱུར་ཞེས་ནི་གྲུབ་དོན་ཏེ། །རྟེན་ནི་འགལ་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །དེར་རྟེན་པ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ༡༣༩ །གཞན་དུ་དེ་ལྟའི་རྣམ་ཅན་ཆོས། །བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཞོད་ཉིད་ཡིན་པར་སེམས་པ། །དེས་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་སྒྲོས། ༡༤༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྱུན་

༡༡། །རྒྱ་མིན་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྤྱན་འབྱིན་པ། ༡༤༡ །དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི། །རྩོམ་པ་དང་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པར་
 ཉོགས་པའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ལ་སྒྲིས་མི་དགོས་པར་ཐལ། །རང་རྟེན་ལ་མ་སྒྲིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོན་པའི་སྒྲི་ནས་དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་པ་འདི་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ལ་སྒྲིས་མི་དགོས་པ་བདེན་ཏེ། །འདི་ལྟར་གྲོལ་བ་འགའ་ཞིག་ཤེས་འདོད་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་འབའ་ཞིག་བཀག་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་
 བཀག་པའི་སྒྲི་ནས་དམ་བཅའི་སྒྲི་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དཔེར་ན་བྱེ་བྲག་པས་ནམ་མཁའ་རྟག་རྩ་ས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན། །རྟེན་གཞན་དག་གིས་སྒྲི་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟགས་རྩ་མིན་ཏེ། །གཅིག་ཅར་སྤྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་སྤྱན་འབྱིན་པ་ན་རྟགས་དེས་ཆོས་ཅན་འགོག་པར་ཐལ། །དངོས་
 གྲུབ་གྱི་ནམ་མཁའ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེས་མཁའ་སོགས་སྒྲི་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྩོམ་པ་དང་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་སྟོན་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། །གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད། ༡༥༩ །འདིས་ནི་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད། །ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་གང་། །
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས། །དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། ༡༦༠ །དེ་ལྟར་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་། །བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་འབའ་ཞིག་མིན། །ཅེས་སྟོས་ཏེ། །གཏན་ཆོག་པ་དེས་སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་འདོད་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ལ་སྟོས་སོ། །དེས་ན་རང་རྟེན་ལ་
 སྟོས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། །ཤེས་འདོད་ཡོད་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཆོག་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་
 གཟུང་ཡང་དེ་བཀག་པས་ཆོས་ལ་མི་གནོད་པའམ། ཆོས་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ལ་གནོད་པས་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །གཅིག་ཅར་རྒྱ་མིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་བཀག་པས་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་དམ་བཅའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་བཀག་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་མི་
 འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་གཞན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་གནོད། །གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་རྒྱ་མིན་ཕྱིར། ༡༥༥ །བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་རུས་མིན། །མ་ཡིན་ཅེས་བྱ་སྒྲ་མ་བཞིན། །གལ་ཏེ་འདི་
 ལ་གཏན་ཆོགས་ནི། །དེས་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད། ༡༥༦ །རིམ་བཞིན་བྱེད་དང་མི་རྟག་ཉིད། །འགལ་བ་མེད་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཕྱོག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཟ་བས་ན། །འདི་ནི་ལྟག་ལྟན་བྱད་པར་འདོད། ༡༥༧ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གྲངས་ཅན་
 པ་ན་རེ། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་ལ་བཀོད་པའི་རྟགས་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་རུས་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་
 རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་འདིར་ཡང་སྒྲ་མ་བྱེ་བྲག་པས་བརྗོད་པ་ལྟར་རྟགས་རྫས་ལ་གནོད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་ནི། གཅིག་ཅར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་རྟགས་རྫས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་

༣༡། །ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རང་རྟེན་ལ་སྒྲོས་པས་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲ་གྲོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་སྒྲོས་པ་ཡིས་གྲོལ་བ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་འདོད་ཡུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཆོག་སྒྲོས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་ལྟན་པའི་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་གནོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ནི་རང་གི་ཆོས་ཅན་
 ལ་མ་བསལ་བ་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ལྟར་སྤངས་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་ནི། སྐབ་བྱེད་སྒྲིན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །
 ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ནི་གནོད་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམ་བཅའ་བ། །ཅམ་དང་འབྲེལ་བ་ཕྱོགས་སྒྲིན་ཡིན། །༡༥༠ །ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བཏོས་སྒྲིན། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྒྲིན་
 མིན། །༡༥༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་བདག་ནི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བྱུང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་

གངས་ཅན་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གངས་ཅན་གྱི་ངོར་བྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་བདག་ནི་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་བྱད་
 པར་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པའི་བྱིར། ཕྱོགས་སྒྲོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགའ་བྱེད་བདག་པོས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ཅིའི་བྱིར་མ་བསྟན་
 ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་བྱེད་སྒྲོན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟེན་ཆོས་ཅན་དང་། སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་
 རྣམས་ཕྱོགས་སྒྲོན་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲུབ་ཟིན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་སྒྲོན་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་བྱི་མ་རྟགས་ལ་བལྟོས་པའི་འགལ་མ་ངེས་སོགས་
 ཀྱི་སྒྲོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོང་དུ། ཡན་ལག་བྱི་མ་ལ་བལྟོས་པ། ཕྱོགས་སྒྲོན་འདོད་མིན། ཅེས་པར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་ལོགས་སུ་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་གསུམ། རྒྱ་མཆན་དངོས། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་འགོག་པའི་དབེ། དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའང་རྟོགས་པར་བྱས་པའོ། །

༡༡། །དང་པོ་ནི། འདིས་བསྐྱབ་ཡན་ལག་གུར་པ་ཡི། །ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། །ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །གཞོན་པ་དག་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ༡༥༣ །དེ་ལ་དོན་ནི་བསྟན་པ་ཡི། །དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད། །ཅེས་
 གློས་ཏེ། གུན་ལས་བདུས་སུ་མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ལ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་གུར་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་
 དང་། ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་དག་ནི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྦྱང་དུ་བསྟན་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་འགོག་པའི་དཔེ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་གསུམ་གྱི་ཞེན་དོན་ངོས་
 བབྱུང་། དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་དོན་རྩལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་གཞན་ཡོད་ཡིན། ༡༥༤ །མ་མཐོང་བྱེད་པར་ཅན་མིན་པ། །དམ་བཅའ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། །
 མ་མཐོང་བ་ལ་འབྲས་མེད་པ། །མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱབ་འདོད། ༡༥༥ །བྱད་པར་ཅན་མིན་གཞན་ཡོད་ནི། །བསྐྱབ་ན་གུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གློས་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་

ཅན་ལས་གཞན་ཡིན་ཅེས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་ཡིན་ཅེས་དང་། རྫས་ནི་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་དམ་བཅའ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ལྡན་ཅིང་འཕྲད་པའི་དོན་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་མཐོང་བ་དང་ཆོས་གསུམ་
 གྱི་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་ཡན་ལག་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡན་ལག་ལས་རྫས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་
 བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྟོག་ངོར་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱབ་ན་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 དེ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དགག། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པར་བསྟན། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ལྟེ་འོག་འགྲོར་འགྱུར། །སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། ༡༥༥ །དེས་ན་ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་འདུ་བ་ཅན་རྒྱ་མེད། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་དག །

༡༡། །མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་དེ་མཐོང་མིན། ༡༥༤ །དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ། །བྱད་པར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན།། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱི་བ་དང་། སྒང་མགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་གི་འཕྲོད་པ་འདྲུབ་གསུམ་ཡོད་ན་ཕྱི་མཉམ་གྱི། འཛིམ་རིལ་བཅུ་ཚན་གཉིས་ལས་བཅུ་ཚན་གཅིག་བསྒྲམས་ནས་སྒང་ལ་བཅལ་བ་འདི་ཚོས་ཅན། གཅིག་ཤོས་སོ་སོར་སྒྲང་ལ་གཞལ་བ་དེ་ལས་སྒང་མགོ་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱི་ལྷག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒང་མགོ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་སྒང་དམའ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འཕྲོད་པ་འདྲུབ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཕྱི་བ་དང་སྒང་མགོ་མཐུར་དུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐུག་བསྐྱུ་བའོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་དང་རང་རྒྱད་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་རྩ་གཞན་དེ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུ་དག་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྒང་དམའ་བའི་བྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་ཀའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའ་

གསུམ་པོ་མེད་ན་དེའི་ཞེན་དོན་མི་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་གཞན་ཕྱི་ལྷག་དང་སྤང་མགོ་མཐུར་དུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤ་མོ་ནས་བརྩམས་རྫས་སྤེང་དག །བཅལ་ཉིད་བྱིར་ན་རྫས་གཞན་གྱི། ༡༥༧ །ཕྱི་ཉིད་མི་རྟོགས་རས་བལ་གྱི། །འདབ་བཞག་བཞིན་ཅེས་གཞན་དག་ཟེར། །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤ་མོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྫས་གྱི་སྤེང་བ་དག་སྤང་ལ་བཅལ་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་མ་ཁོ་ནའི་ཕྱི་སྤང་གིས་རྟོགས་གྱི། རྫས་སྤ་མ་གཞན་རྩམས་གྱི་ཕྱི་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་རས་བྱུར་གྱི་སྤེང་དུ་རས་བལ་གྱི་འདབ་མ་བཞག་པའི་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞན་བྱེ་བྲག་པ་དག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་ཡི་གཅིག་ཅར་ལྷན་པ་དང་། །སོ་སོར་ལྷན་པའི་རྩལ་སོགས་དག ༡༥༨ །སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་བཅལ་བ་ན། །དེ་བྱིར་ཕྱི་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །མ་གལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས། །གངས་མཚུངས་པ་ནི་མི་རུང་རོ། ། ༡༥༩ །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། འོ་ན་རྟོལ་བ་དེའི་ལྷར་ན་རྩལ་གྱི་ཚིགས་གཅིག་ཅར་ལྷན་པ་དང་སོ་སོར་ལྷན་པའི་རྩལ་སོགས་དག་ལས་མ་བསྒྲུམས་པར་སོ་སོར་བཅལ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྒྲུམས་ནས་བཅལ་བ་ན་ཕྱི་ནི་ཆེ་ཆུང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་བྱི་མའི་ཕྱི་སྤང་གིས་

༡༡། རྟོགས་ཀྱི། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསེར་མ་ཤ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་ཡིས་སྤང་ལ་བཅལ་བ་དང་བསྐྱོམས་ནས་བཅལ་བ་གཉིས་སྤང་གྲངས་མཚུངས་
 པར་ནི་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཅན་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྟོགས་ཆེན་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི། །འཕེལ་ལྷན་འབྲས་བུའི་
 བྱེད་བཞི། རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན། ༡༤༠ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀར་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྟུལ་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱེད་བའི་ཕྱི་བ་
 སྤང་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུངས་ཀར་བར་གྱི་ཕྱིད་དག་ཀྱང་། རྒྱུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། །འབྲས་བུའི་ཕྱིད་ནི་མི་རྟོགས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཉིད་གཞལ་བྱར་འགྱུར། ༡༤༡ །དོན་དེ་མཐོང་མེད་རས་
 འདབ་བཞིན། །དེ་ཡིས་འབྲས་བུའང་རྟོགས་པ་མེད། ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྒྱ་རྟུལ་སྤྲ་རབ་གྱི་ཕྱི་ཉིད་སྤང་གིས་གཞལ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ཡུངས་ཀར་གཅིག་ནས་སྟོང་གི་བར་གྱི་ཕྱིད་དག་
 ཀྱང་རྒྱུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན། འབྲས་བུའི་ཕྱིད་ནི་སྤང་གིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲ་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཕྱིད་མེད་པས་ཡན་ལག་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཁས་སྤངས་

འགལ་ལོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྩ་ས་གཞན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་ལྷིད་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། རས་བལ་གྱི་འདབ་མའི་ལྷིད་བཞིན་དུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྷིད་ཀྱང་སྒྲུང་རུང་ཚད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྟེང་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་པ་ནི། ལྷིད་ཉིད་རྟོགས་མེད་བཞིན་དུ་དེའི་ །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་མེད་སྟེ། ༡༤༢ །མ་ག་ལ་སོགས་ལྷག་ཡོད་མིན། །དམའ་མེད་དེ་ནི་ཉེར་མཚོན་ཏེ། །གཟུགས་སོགས་ལྷག་དང་ལྷག་ཅི་བཞིན། །རང་གི་དབང་པོས་མཐོང་མེད་སྟེ། ༡༤༣ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལྷིད་མི་རྟོགས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མ་ག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་རེག་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལྷིད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་སྟེང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགོག་ན་ལྷིད་ཁོ་ན་བཀག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྒང་དམའ་བའི་བྱང་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྟེང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ལྷིད་བཀག་པས་ཉེ་བར་མཚོན་ཏེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་མེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡན་ལག་

༡༡། །ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ལས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོས་མཐོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི།
 ཁས་སྒྲུངས་རང་གི་ཆོག་སོགས་ཀྱིས། གཞོད་པ་དག་ནི་སྤྲོད་པས་ན། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི། །དཔེར་བཞེད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །༡༤༥ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཆད་མ་བཞིས་
 གཞོད་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་དཔེར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་པོ་ལའང་ཆད་མ་བཞིས་གཞོད་ཚུལ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་སྒྲུབ་བྱི་དང་
 རང་ཆོག་དངོས་ཤུགས་དང་། སོགས་པ་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པ་དག་ནི་སྤྲོད་པས་ནའོ། །གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་ཅེས་པ་ནི་ལྷས་སོ། །འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ་
 བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲུང་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཇིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་ཞེས་པས་ཁས་སྒྲུངས་དང་རང་
 ཆོག་འགལ་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དགག། མཆན་གཞི་དགག། ཉིས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱ་བ་དུས་གསུམ་ཡུལ་ཅན་ཕྱིར། །དེ་ལྟའི་བདག་མིན་གཞན་དག་ལ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ཡི་ཆོ། །མི་འདོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། ༡༥༥ །ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བའི་སྒྲ། །འདོད་པའི་བྱད་པར་ལ་བརྟེན་མིན། ༡༥༦ །དེས་ན་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་དག །མ་གྲུབ་དཔེར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས། །མ་གྲུབ་ཀུན་གྱང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར། ༡༥༧ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་པ་ཅན་
 པ་ན་རེ། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅེས་ཟེར་རོ། །སྒྲ་རིག་བྱར་གྲུབ་ཟིན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཕྱི་རྟོག་དག་ལ་སྒྲ་རྟག་སྟེ། རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོ་
 བཞིན་ཞེས་དེ་ལྟར་བཀོད་དེ། བརྗོད་པའི་ཆོ་སྒྲ་སྟོ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་མི་འདོད་ནའང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དུས་
 གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་རྟོག་པའི་འདོད་པའི་བྱད་པར་ད་ལྟ་བསྐྱབ་བྱར་གཟུང་བཞིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བྱ་བའི་སྒྲ་
 དེས་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་ཤེས་བྱེད་སྐབས་ལ་བསྟོས་པ་དེས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་དཔེ་དང་གཏན་ཆོགས་

༣༡། །དག་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་སུན་འབྱེན་རིགས་པ་ལས་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར། སྒྲོན་མེད་དེ། དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བྱ་བ་ཞེས་ལས་བྱ་བའི་རྒྱུན་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་ནས་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཁས་སྤངས་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་རྣམ་འགས་མ་གྲུབ་བྱིར། །དེས་ན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །བྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡི། །ལན་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་རྣམ་མ་ཡིན། ༡༤༥ །སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་
 ཡན་ལག་ཅེས་རུང་མིན། །གང་གིས་ཁས་སྤངས་མཚན་ཉིད་འགྱུར། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས། ༡༤༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ལས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་
 ལན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཚོལ་བའི་རྣམ་པ་འགས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཅེས་ཟེར་བའང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོལ་བ་
 དེས་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། ཚོལ་བ་གང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དེས་ཁས་སྤངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་

མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེའང་ཁྱོད་ལ་ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོའི་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱང་སྟེ་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་ཚུལ། ཅུ་བས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་ཚུལ། རང་ལ་
 མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། །གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བྱད་པར་ཅན། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོ་གཏན་ཚིགས་དང་། །དཔེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མ་གྱུབ་འགྱུར། །^{༡༡༠} །ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། །བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་མཚན་གཞི་གང་། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཚོགས་པའི་སྒྱི་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནའང་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཡན་གར་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པས་གཞོད་དེ། ཚོས་ཚོས་
 ཅན་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྒྱི་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེའི་མཚན་ཉིད་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཚོས་དང་
 ཚོས་ཅན་མཐུན་པའི་དཔེ་མེད་པ་དང་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་སྒྱུན་གཉིས་ཀ་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་སྒྱུན་ཀྱང་གཉིས་ཀའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཅུ་བས་སྒྱུན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། མི་སྤྱིད་བྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཅན་ལ་འཇུག་འདོད། །བརྟན་བཅོས་ཅི་བྱ་ཅི་རིགས་པར། །རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །¹⁰ ^{༡༡༡} ཅེས་སྒྲིས་ཏེ། །གལ་ཏེ་

༣༡། །བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱོད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གང་རུང་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ཅེ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པས་
 ཅི་བྱ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་བྱེ་གྲོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤུག་སྟོའི་འོ། །རྒྱུ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་དང་དཔེ་
 ཆོས་ཅན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཅི་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཅི་རིགས་པར་རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་གཤེས་ལ་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རང་ལ་མཚན་པ་སྤང་བ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས། དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །གཏན་ཆོག་སོགས་མཚན་གྱིས་བྱུང་བྱེད། །སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ་དོགས་པའང་མེད། ། ༡༢༢
 ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ལ་བརྟགས་ན་བྱེད་རང་ལའང་མཚན་སོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་རང་ལ་མཚན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་གྲུབ་བསལ་མེད་ཅིང་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱེད་རང་ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་

༣༡། །གསུམ་པ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྦྲང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་དབྱད་ནས་དགག། །དཔེར་བརྗོད་ལ་དབྱད་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགལ་བ་འདོད་དང་འབྲེལ་མེད་དེ། །
 བན་མེད་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་ལ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན། །ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར། ༡༣༥ །ཕྱོགས་སྒྲིན་གཞན་ལ་བལྟས་པ་ནི། །མ་ཡིན་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །འདོད་ལ་མེད་ནའང་མ་གྱུབ་ཡིན། །ཅེས་སྒྲིས་ཏེ། དམ་
 བཅའ་རྟགས་དང་འགལ་བ་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཟེར་རོ། །རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བར་འདོད་
 པའི་དོན་གང་ཡིན། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེའོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་མེད་དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། རྟགས་ཆོས་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་
 དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་དམ་བཅའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་སྒྲིན་དེ་གཞན་རྟགས་ལ་བལྟས་པའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྤྲ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་བལྟས་སྒྲིན། །
 ཞེས་པར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་རྟགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ནའང་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྱུབ་པས་རྟགས་སྒྲིན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ལ་དབྱད་ནས་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༣༡། །འཇུག་པས་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་བརྟམ་པར་སྐྱ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སེལ་བར་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་
 རི་སེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཞི། སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་ངོས་གཟུང་། ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ། ཉི་
 ཚེ་བའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འགལ་སྤྱོད་བས། སྤྱོད་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ༡༧༥ ཅེས་སྦྱོས་ཏེ། འོ་ན་སྦྱོར་བ་དེས་རྟགས་སུ་གང་བསྟན་པ་ཡིན་ཅེ་
 བ། སྦྱོར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། སྤྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་རྟག་པར་བསྟན་ནས་སྐྱ་ལས་ཡུལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་འགལ་བ་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་
 རི་གང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་ལ། སྤྱོད་ནི་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ་
 པ་ནི། སྦྱོར་ནི་བྱུང་པར་མི་སྦྱོང་ཕྱིར། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབེར་ན་སྐབས་འགར་གིང་ག་པ། ཉིད་ནི་གིང་མིན་ཅེས་པ་བཞིན། ༡༧༦ །ཐམས་ཅད་མཉན་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། །འཇུག་པ་འགོག་འགྱུར་དེ་ཙམ་གྱིས། །ཐམས་ཅད་མིན་མིན་

བྱུང་པར་ཀུན། །དེ་མེད་ན་དེ་མེད་འགྱུར་བྱིང་། ། ༡༥༠ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་སྤྱིའི་སྐྱས་ནི་བྱུང་པར་སྐྱ་དེ་མི་སྒྲོང་བའི་བྱིང་། དཔེར་
 ན་སྐྱབས་འགར་གིང་ག་པ་ཉིད་ནི་གིང་མིན་ཅེས་པའི་ངག་དེས་ག་པ་ཁོ་ན་གིང་ཡིན་པ་འགོག་གི། ག་པ་གིང་ཡིན་པ་མི་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་དེ་སྐྱ་གཅིག་པུ་ཉིད་ལ་འཇུག་
 པ་འགོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་མིན་པ་མིན་ཏེ། བྱུང་པར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་མཉན་པ་འཇུག་པ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 འདུས་པ་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིང་། གསུམ་པ་ཉི་ཚེ་བའི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ཡིན་མ་གྱུབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་བྱིང་། ཚོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་དངོས་འགྱུར་ནི། ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་བྱིང་། ཚོས་ཅན་རང་
 སྐྱབ་བྱེད་མ་གྱུབ་། ། ༡༥༡ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་བྱིང་ཞེས་པ་སྒྲུབ་པ་དེའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚོས་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་སྐྱ་རང་ཉིད་ནི་
 སྐྱ་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྱུབ་པའི་བྱིང་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་འགྱུབ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་ཤེས་བྱེད་གཏན་ཚིགས་

༣༡། །ཐ་དད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་དྲུག་ །ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར། དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་བ། དེ་ཉིད་འདིར་
 མ་གྲུབ་པ། ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཏྲགས་སུ་བྱུང་བའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ནི། ཆོས་ཅན་རྣམ་དཔྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ལ་ཉེས་མཚུངས་ཞེན་མིན། །ཕྱོག་པ་བྱུང་པར་ཡོད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༥༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་
 ཏེ་བྱས་པས་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཏྲགས་ཀུན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་ཏེ། སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། རྣམ་དཔྱེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་མ་གྲུབ་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་དངོས་རྣམས་ལ། །
 དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་འགོག་པར་འགྱུར། ། ༡༥༩ ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟོ་རྟོག་པའི་ངོར་སྐྱ་བྱས་མི་ཏྲག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འགོག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ནི། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དོན་གྱི་ཐ་སྙད་

གནས་པ་འདི། །ཤེས་པ་ལ་གྱུབ་ཐ་དད་ལ། །བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་ཡིན།། ༡༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། རོན་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་
 རོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐ་དད་པར་གནས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཏགས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་དང་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱང་བ་ནི། བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་འི་ཐ་སྙད་ཀྱི། མཐར་ཐུག་ཤེས་ལ་ཐ་དད་པར། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་
 པ། །དེ་ནི་ཐ་སྙད་རྟེན་ཡིན་ནོ།། ༡༦ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དུས་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་འདྲ་བར་རང་མིན་ལས་ལོག་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་ན་རང་
 མཆོན་འཇུག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མ་གྱུབ་པ་ནི།
 འདིར་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ། །ཐ་དད་སྟོང་དང་འབྲེལ་མེད་ཅན། །ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ། །དུས་པ་དེས་ན་མ་གྱུབ་བསྟན།། ༡༧ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བྱོང་གྱིས་ནི་སྐྱ་རྟག་སྐྱབ་ལ་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་རྟགས་

༣༡། །སྤྱུ་བཀོད་པ་འདིར་ནི་ཚེས་ཅན། རྟོགས་ཚེས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། རྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྟོང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྒྲོ་ལ་སྟོང་བ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚེས་ཅན་སྐྱ་དེ་
 ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་དེས་ནའོ། །དུག་པ་རྟོག་པ་ཐ་དད་རྟགས་སྤྱུ་རུང་བའི་དཔེ་ནི། དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྤྱི་ཚེས་ཐ། །དད་ཕྱིར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཉིད། །དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། །རྩོལ་བྱུང་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་བཞིན། ། ༡༥༧
 ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་འདུས་བྱས་གྱི་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འདུས་བྱས་རྟགས་སྤྱུ་བཀོད་པ་འདྲ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་དང་སྤྱིའི་ཚེས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩོལ་བྱུང་གི་
 སྐྱ་ནི་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྩོལ་བྱུང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྤྱུ་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་གྱི་ཡན་ལག་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་ཡན་ལག་ནའང་གཞོད་མེད་ཕྱིར། །ཚེས་ཅན་ཐ་དད་མ་གྲུབ་མིན། །དཔེར་ན་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི། །རྩ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་རྟ་མིན་བཞིན། ། ༡༥༨ །ཡང་ན་དེ་རྟོགས་ནས་རྟོག་ཕྱིར། །བསྐྱབ་བྱའི་དུས་སྤྱུ་ཡན་ལག་མིན། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ།
 རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཚེས་ཅན། རྟོགས་གྱི་ཡན་ལག་ཚེས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ནའང་ཚེས་ཅན་རྩོལ་སྐྱ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་སྐྱ་དང་རྟོག་པ་ཐ་དད་པས་རྩོལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་

པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི་ཚོས་ཅན། ཏྲ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་སྒྲ་མ་ལས་ཡང་ན་ཚུལ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པ་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཏྲགས་ལས་ཚུལ་སྒྲ་མི་ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་རྟོགས་ནས་ཚུལ་སྒྲ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལྷོག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་མཉན་བྱ་སྒྲ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚོས་ཐ་དད་ཕྱིར་བྱུང་པར་ཡང་། །དམ་བཅའི་དོན་དུ་འཐད་མ་ཡིན། ། ༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བྱུང་པར་མཉན་བྱ་ཡང་སྒྲ་མི་
 ཏྲག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏྲགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲ་གི་དཔེ་
 འདི་ལ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཆ་ཅུ་མ་བསྟན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་འདིར་རྣམ་གྲངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པས། དེས་ཚོག་པར་དགོངས་ནས་རྣམ་ངེས་དང་རིགས་ཐིགས་
 སུ་འདི་ལ་དབྱུད་པ་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་པོ་དང་མདོར་བསྐྱས་པ་དག་གིས་ཀུན་ལས་བརྟུས་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་སྟེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ཐེན་ཏོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་སྒྱིར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དབེར་བརྗོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཏན་
 ཆེགས་གྱི་རབ་དབྱེ་སྒྱིར་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན། །བདེ་བར་གཟུང་བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར། །བྱོགས་ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་པ་ནི་
 གསུངས་པ་ཡིན། ། ༡༤༠ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་ནི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཐོག་མར། གང་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་དག་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱི་མདོར་བྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྤང་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་བདེ་བར་གཟུང་བ་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་
 སོ། །འདིར་བྱོགས་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། ཏགས་དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་བྱོགས་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཅན་ལ་བྱོགས་གྱི་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་སོགས་
 ནི། བྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱུང་པ་ཡི། །ཞེས་པར་སྟོང་ཕྱག་བྱེད་དང་བཞི་པས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་པས་ཀྱང་འདིར་མི་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་གཅོད་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བསྟན།

དེ་དངོས་ལན་ལ་སྒྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་ཐ་དད་པར། །བྱེད་པས་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་དང་། །ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད།¹² ༡༩༡ །བྱེད་པར་བྱེད་པར་ཅན་དག་དང་། །བྱ་བ་དང་ནི་ལྡན་ཅིག་བརྗོད། །དེ་སྒྱར་མེད་ཀྱང་
བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༩༢ །གང་སྤྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་གཅོད་སྤྱིར། །དཔེར་ན་ནག་པོ་འཕྲོངས་སྒྲིན་པའམ། །སྲིད་སྒྱུབ་འཕྲོངས་སྒྲིན་ཞེས་པའམ། །སྒྲོན་པོ་མཆོ་སྒྲིས་འགྱུར་ཞེས་བཞིན། ༡༩༣ །དེར་ཡང་སྒྲ་བོ་རྣམ་
གཅོད་པ། །དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་གྲགས་དང་རྒྱས་པ་དང་། །སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་སྤྱིར། ༡༩༤ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱོད་ཆོས་ཡིན་ན། །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། །མཐུན་དཔེ་
བུམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་ཐལ། །སྒྲ་ནི་བྱེད་པར་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ནི་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་མཁས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་ལ། །རྣམ་གཅོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ཕྱད་སྒྱར་ས་ཐ་དད་པར་
སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་མི་ལྡན་དང་། །གཞན་ལྡན་དང་། །ཤིན་ཏུ་མི་སྲིད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། །དཔེར་ན་བྱེད་པར་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་འཕྲོངས་སྒྲིན་
ཞེས་པའམ། །བྱེད་པར་ཅན་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནག་པ་ལས་སྲིད་སྒྱུབ་འཕྲོངས་སྒྲིན་ཞེས་པའམ། །བྱ་བ་དང་ནི་ངེས་གཟུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྒྲོན་པོ་མཆོ་སྒྲིས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་

༣༡། །དོ་ཞེས་དེ་དག་ལ་ངེས་གཟུང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། བརྗོད་འདོད་ལས་རྣམ་གཅོད་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྗོད་བྱེད་གྱི་ངག་ལ་
 བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་གོ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་མི་སྐྱེན་ཐེ་ཙོམ་ཟ་བ་ན་ནག་པ་འཕོངས་སྐྱེན་ཞེས་པའི་ངག་དེར་ཡང་ཆོས་
 ཅན། འཕོངས་མི་སྐྱེན་པའི་ཟླ་པོ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དང་སྐྱ་རྣམས་ནི་བརྗོད་འདོད་གྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །ལྟ་དབང་སྟོ་ནི། སྐྱས་ནི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་ཟླ་པོ་ཉིད་གཅོད་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་ཟླ་དེ་ཉིད་གཅོད་པར་བྱས་གྱི།
 ཡོན་ཏན་གཞན་གཅོད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ནི་ཉན་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་གྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ངྲིས་གྱི། ཡོན་ཏན་གཞན་བཅད་པ་མ་ངྲིས་པ་ལྟར་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་དོན་སྟོན་པར་
 བྱེད་གྱི། གཞན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལྡན་དང་མི་སྤྲིད་རྣམ་གཅོད་ལ་ཡང་སྐྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དངོས་ལན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། དེས་ན་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་པས། །ཆོས་ཅན་ཆོས་གྱི་བྱང་

བར་ཡིན། །དེ་ཡི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས། །རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་རྟེན་མིན། ། ༡༧༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྣམ་གཅོད་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ན་གཏན་ཆོག་ས་དེའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་བུམ་པ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྒྲིན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལྟན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་སྒྲིན་ས་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་
 སོའི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རབ་དབྱེ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འབྲས་བུ་གྲུབ་དོན་དུ། །གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་དང་བསྐྱོག་པ་གཉིས། །ཅོད་ཕྱིར་
 བྱད་པར་སྒྲི་དག་སྟེ། །ལྟག་མ་ལྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན། ། ༡༧༦ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཅོལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
 གཉིས་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ཕྱོགས་འགལ་པའི་གཏན་
 ཆོག་ས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཉན་བྱ་དང་སྒྲི་གཞལ་བྱ་དག་སྒྲོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟག་འབའ་ཞིག་པའི་རྟགས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅོད་པ་དེ་

༣༡། །བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་སྒྲིམ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཏྲགས་ཡང་དག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་
 ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡང་དག་གཉིས་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། མཉན་བྱ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ཀྱིས་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་བྱབ་པར་བསྟན། རྩོལ་བྱང་འབྲས་ཏྲགས་སུ་བསྐྱབ། བྱས་པ་སྒྲིམ་མི་དགོས་པ་སྤང་། འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱིས་ནི། །
 གོ་བྱ་ལ་བྱབ་ཡོད་མིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་འབྲེལ་བ་བྲིད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག། ༡༤༡ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་འབྲས་བུའི་ཏྲགས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲེལ་བ་བྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩོལ་བྱང་དཔེར་སྒྲིམ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྩོལ་བྱང་འབྲས་ཏྲགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། སྤང་ཡོད་པ་ཡི་ཤེས་པ་ནི། རྩོལ་མ་ཐག་བྱང་ངེས་མིན་ཏེ། སྐྱིབ་བྱེད་དབང་པོ་སྤྲོ་ལ་དེ། རྣམ་ཀུན་ཉེར་སྦྱོར་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༤༢ །བསྐྱོག་པ་མེད་པར་འགའ་ཞིག་

ཚོ། །འབྲས་མི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་པ་འདི་འདྲ་རེས་འགའ་བའི། །འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་དེའི་རྟགས་ཡིན། ། ༡༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ཚུལ་བྱུང་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་མིན་པས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།
 བཀོད་ཚོད་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱུར། །སོང་ཚོད་ལ་དུང་སྒྲ་འཛིན་པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། སྒྲའི་རྒྱུན་ཚུལ་བའི་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་ནར་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱུ་མིག་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཤར་པ་ན་རེ། ཉན་ཤེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་གང་ལས་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དུང་སྒྲ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། སྒྲའི་རྒྱུན་ཚུལ་མ་ཐག་
 ཏུ་བྱུང་བར་རེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཚུལ་བའི་སྒྲར་ཡོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཚུལ་བྱུང་ཉན་པའི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཚོས་ཅན། དུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་
 ཉན་ཤེས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྟོན་སོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་ཡང་སྒྲ་རྟག་པའི་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་
 གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུང་སྒྲ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་བལྟོས་ན་དུང་སྒྲ་རྟག་ཏུ་ཐོས་དགོས་པ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་དེ་ཐོས་པའི་འབྲས་

༣༡། །བུ་མི་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཤེས་གྱི་དུང་སྒྲ་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་མི་ཐོས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དུང་སྒྲ་ཐོས་པ་འི་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་དབང་པོ་གསལ་བ་ལ་མི་བཟློས་པར་ཐལ། དུང་སྒྲ་ཐོས་པ་འི་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཡིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གོགས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་རུས་པ་མེད་པ་འི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱས་པ་སྒྲོས་མི་དགོས་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཐུབ་ཀྱང་ཐ་དད་བྱས་པ་ནི། །འབྲས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྟན་པ་ན། །ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་མི་འགྱུར། ༣༠༠ །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བཤད་ཟིན་དོན། །གཏན་ཆེགས་བརྗོད་བྱས་རྟོགས་དོན་དུ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་དེ། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་མེད། ༣༠༡ །དེས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་གྱི་ནི། །རང་བཞིན་ཕྱོགས་གཅིག་བརྟན་པའང་བཤད། །དེས་ན་རྩོལ་ལས་གསལ་བ་དག །སྒྲིབ་འདྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་དོ། ༣༠༢ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་མཚོན་རུས་པ་འི་བྱིར་བྱས་པ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བྱུང་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཉིད་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱང་རྩོལ་བྱུང་ལས་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་འི་རྟགས་སྒྲོས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལྷན་ཅིག་བསྟན་པར་བྱུང་ན་རང་བཞིན་

གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རྟགས་དེ་འདྲ་བར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རང་
 དོན་དུ་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་བསྟན་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ལེན་འདིར་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ཙམ་བཤད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་
 ཐ་དད་པ་མེད་པར་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེན་བཤད་ཟིན་ཀྱང་། གཏན་ཆོགས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ངག་གིས་བརྗོད་བྱར་བྱས་སོ་ཞེས་རྟགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་
 གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དང་། འབྲས་རྟགས་གསུམ་སོ་སོར་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པའི་རྩོལ་བྱུང་དེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའང་བཤད་དེ། དུང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་བྱིར་། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་སྟོས་པས་རང་བཞིན་རྟགས་ལ་འང་ཆ་གཉིས་སུ་
 འཇུག་པར་བཤད་པ་དེས་ན་རྩོལ་བ་ལས་གསལ་བ་ཉན་ཤེས་དང་། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུང་སྐྱ་གཉིས་ཀ་རྩོལ་བྱུང་དུ་འདྲ་བར་དཔེར་བརྗོད་དོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བསྟན་པ་ནི།

༣༡། །ཡོད་པ་གང་མེད་མི་འབྱུང་དང་། །རང་བདག་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅན་གང་། །དེ་ནི་དེ་དང་འབྲུལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱའི་དོན་དུ་འདི་རབ་སྟེ། ༣༠༣ །ལྷན་པ་ཅན་སོགས་གང་དག་ལ། །དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་དག་འབྲུལ་བ་སྤིང་པའི་སྟེར། །གཏན་ཆེགས་མིན་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ༣༠༤ །འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཆོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན། །ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །ངེས་པ་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་མིན།། ༣༠༥ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། །འབྲས་རང་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། །འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆེགས་འདི་གཉིས་དཔེའི་སྒྲིམ་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཆོས་ཅན། །ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ཡན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་མེ་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། །མི་རྟག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱས་པ་དེ་ནི་རང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་སྟེར། །དེ་ཆོས་ཅན། །རྣམ་བཅུད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ལྷན་པ་ཅན་དང་སོགས་པ་སྦྱོར་འདྲའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་གང་དག་ལ་བདག་གཅིག་པ་དང་། །དེ་བྱུང་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་དག་ཀྱན་འབྲུལ་བ་སྤིང་པའི་སྟེར་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྟེར་དང་། །བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་

༡༡། །གནས་པར་ཐལ། དེའི་ལྷོག་པ་ཉིད་ནི་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱལ་སྟེ། ཏྲགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་ངེས་པ་ནི་ཏྲགས་ཚོས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པར་བརྗོད་ལ། །ལྷན་པ་དེ་
 ཡང་ཏྲགས་ཚོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཞན་ཡང་བྱུང་པར་སྟོག་ནི་ཚོས་ཅན། །གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འགོ་བའང་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བདག་དེ་བྱོད་དང་བདག་གཅིག་གམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ལྷོག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། །དེ་གང་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
 བློ། །མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་བཤད། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་པ། །གཞན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། །༡༠༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། །མི་འགལ་ཏེ། །མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷོག་པ་འབའ་ཞིག་པར་བཤད་གྱི། །ལྷོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། །མ་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ལྷོག་བྱུང་
 ཡོད་པར་བཞེད་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བསྟོག་བྱུང་མ་གྲུབ་པས་ལྷོག་བྱུང་བསྐྱབ་པར་མི་འཐད་པ་ནི། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས། །སྟོག་སྟགས་དག་ནི་ལྷོག་འགྱུར་ན། །

གྲོག་སོགས་མེད་པས་བདག་མེད་ལ། །བྱབ་འགྱུར་དེ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༠༧ །གཞན་ལྷོག་པར་ནི་རྒྱར་པ་ཡིས། །གཞན་ལྷོག་པར་ནི་མི་རུང་བྱིར། །དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་དམིགས་པ་ན། ༢༡༠ །དེ་དམིགས་ཏྲོགས་པ་མེད་
 པར་ཡང་། །མ་ཏྲོགས་ན་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་ལློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དེ་གྲུབ་མེད། ༢༡༡ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་ལྷོག་པ་ཡིས་གྲོག་སོགས་དག་ནི་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གྲོག་སོགས་
 མེད་པས་བདག་མེད་ལ་བྱབ་པར་འགྱུར་ན་ཡང་བདག་མེད་པ་ལས་གྲོག་མེད་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་དེ་གྲོག་མེད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱིར། །བྱབ་སྟེ། །འབྲེལ་མེད་གཞན་ལྷོག་པར་ནི་
 གྱུར་པ་ཡིས་གཞན་ལྷོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་བྱིར། །ཅི་སྟེ་ཡང་གྲོག་དེ་བདག་དེ་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་དམིགས་པ་ན་གྲོག་དེ་དམིགས་ཤིང་། །བདག་ཏྲོགས་པ་མེད་པར་ཡང་གྲོག་མ་ཏྲོགས་ན་
 གྲོག་བདག་ལས་བྱུང་བ་འདི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཡང་བདག་ཤིན་ཏུ་ལློག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་གྲོག་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ལྷོག་པ་དེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་
 མི་འགྲུབ་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། །གཞན་ལ་མཐོང་མེད་ངོ་བོ་ཅན། །བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས། །ལྷོག་པ་གཤམ་པ་མེད་པ་ཡི། །ལྷོག་པའི་བྱབ་པའང་ངེ་ལྟར་ཡིན། ༢༡༢ །གྲོག་

༡༡། །སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས། །ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།¹⁴ །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་མཐོང་ན། །ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། ༡༡༣ །རྒྱ་གང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས། །བུམ་པ་ལ་སྟོག་མཐོང་མེད་པ། །ལུས་ལའང་
 གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན། །ལུས་ལ་མེད་པར་རིགས་པ་ཡིན།། ༡༡༤ ཅེས་སྟོས་ཏེ། བདག་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཞན་གང་ལའང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་སྟོག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ལྟོག་པའི་བྱུང་བའང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟོག་པར་གཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་ལ་སྟོག་མེད་པས་བདག་མེད་ལ།
 གསོན་ལུས་ལ་སྟོག་ཡོད་པས་བདག་ཡོད་པར་གྱུང་བོ་ཞེ་ན། སྟོག་སོགས་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བུམ་སོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་
 ཏེ་བདག་ཀྱང་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་ན་གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། བུམ་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་མེད་དེ། བདག་སྣང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གྱུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྟོག་གི་རྒྱ་བདག་གང་ཞིག་ནི་བུམ་པ་ལ་སྣང་རུང་དུ་མེད་པ་ཡིས་བུམ་པ་ལ་སྟོག་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལའང་གལ་ཏེ་བདག་དེ་སྣང་རུང་དུ་མེད་

༡༡། །པའི་རང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་། །དེ་ཙམ་ལ་ནི་བདག་དངོས་འདི། །རྗེས་འགོ་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་ཡིན། །གཞན་དུ་རྟོགས་ན་བྱུག་པ་མེད།། ༡༡༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །བྱེད་སངས་རྒྱས་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ཀྱང་
 སྟོག་ཡོད་དེ། སྟོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཡོད་པས་སྟོ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོག་དང་མིག་འབྱེད་འཇུ་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུན་འདོད་རྩོལ་བ་གསུམ་
 ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དུན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དབང་སྟོ་གསུམ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡན་ཚུན་རྒྱུན་ལ་ནི་བལྟོས་པའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་སྟོག་སོགས་བདག་གི་
 དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། སྟོག་སོགས་འདི་དུན་སོགས་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་ལས་བྱུང་བར་རྟོགས་ན་
 སྟོག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དུག་པ་སྟོག་སོགས་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག། །དེས་ན་སྟོག་སོགས་
 བདག་མེད་ལས་མི་ལྷོག། །ལྷོག་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དང་། །སྟོག་སོགས་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར།། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་བསྐྱབ་ལ་མཉན་བྱ་དང་།

གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོག་འདི་ནི་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟོག་བྱུང་འབྱུང་བར་འདྲ་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་གསུམ། དངོས། ལྟོག་པ་
 གྲུབ་ན་རྗེས་འགོ་གྲུབ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཡིན་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་གྱང་། །འདི་ནི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། ༣༡༥ །རི་ལྟར་བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་དེ། །ལྟོག་མིན་འོ་ན་དོན་གྱིས་དེ། །བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འཇུག་མིན་དེ་ལྟར། །
 བརྗོད་འགྱུར་དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས། ༣༡༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟོག་སོགས་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་གྱང་མཉན་བྱའི་རྟགས་འདི་ནི་ལྟོག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་རི་
 ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་དྲིས་པས། མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟོག་པ་མིན་ཏེ། མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྟོག་པའི་བྱིར་དང་། ལྟོག་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་
 ལས་ལྟོག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། ལྟོག་པ་རྒྱང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་སྟོག་ལྟར་ལས་གསོན་ལུས་
 བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལའང་མཚུངས་ཏེ། མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གྲུབ་ན་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པ་ནི། བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལས་རྣམ་བཅད་ཅེས། །བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནས་བརྗོད་པ་

༡༡། །ཡིན། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དོན་གོ་བས། །གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཟོད། ༡༡༡ །དེ་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལ། །འདི་འདྲའི་མ་འབྲུལ་གྱུ་བ་མ་ཡིན། །བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། །བསྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་
 ཞིག། ༡༡༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲོག་སྒྲོགས་ཆོས་ཅན། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་རྗེས་འགོར་བཟོད་པར་བཤལ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བཅུད་ཅེས་པའི་ལྷོག་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོག་དེ་ནི་མཐུན་སྒྲོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྷོག་ཅེས་པའི་ངག་འདི་ལས་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཟོད་ཅེས་རྒྱུ་གྱི་ལོ། །ལྷ་དབང་སྒྲོས་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་ཡང་ན་དོན་གྱིས་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བས་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཟོད་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷོག་བྱུང་བཟོད་པས་རྗེས་འགོ་
 འཕེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ལ་ལྷོག་པ་འདི་འདྲ་བ་མི་འབྲུལ་བ་གྱུ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་སྒྲོགས་ལ་བཀག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་བསྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་མེད་ལས་ལྷོག་མེད་པ། །དེས་ན་བསྐྱབ་མིན་ཉིད་ལ་མེད། །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། ཅི་སྟེ་ཡང་སྒྲོག་སྒྲོགས་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྷོག་

བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་སྟེ་དེའི་བྱིར་དང་། མེད་པ་ལ་ནི་ལྟོག་པ་དང་ཡོད་པ་གང་གི་ཡང་འབྱུང་ཁུངས་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་ཉིད་མེད་པ་
 ཡིན་གྱི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྟ། དངོས་མེད་ལ་ལྟོག་པ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ། ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ། དགག་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ། དེའི་བྱིར་
 མེད་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་རུང་བ། རང་མཆོན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་ཅེས་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་ལས་ལྟོག་པར་འདོད། ༣༣ །ལྟོག་པ་མེད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །དངོས་ཡོད་མེད་ནའང་ཡོད་ཡིན་ལ། །
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡོད་མིན་ཅེས། །སྐྱབ་པོ་ཡི་ནི་དབྱེད་ལ་སྟོས། ༣༤ །གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྟོག་མེད་ན། །གཏན་ཆོགས་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི། །དེ་ཡང་མིན་ན་ལྟོག་བཀག་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་འགོག། ༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། ལྟོག་དེ་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ལྟོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལས་ལྟོག་པར་འདོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དངོས་པོར་མེད་པས་དགག་སྐྱབ་གྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་
 ལྟོག་ལྟོག་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ལྟོག་དེ་བདག་ལ་མེད་པའང་ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མེད་པ་དགག་སྐྱབ་གྱི་གཞིར་ཡོད་པ་མ་

༡༡། །ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲུན་པོ་འདིའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ལ་ལྟོས་ཤིག་ཅེས་དབྱས་པའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྟོག་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་ན་གཏན་
 ཚིགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དམ་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ། དེ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་ལྟོག་པ་
 བཀག་པ་ནི་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྟོད་རྒྱན་ཆད་དུ་ཐལ་བ་ནི། བསྐྱབ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པ། སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཐ་སྟོད་གཞན། །ཡོད་མིན་དེ་ཡང་མེད་པ་ལ། །མེད་ཕྱིར་འདིར་ནི་མི་སྐྱ་
 ཐོབ། ། ༡༡༢ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་དྲིས་པའི་སྐྱབས་འདིར་ནི་མི་སྐྱ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་ཐ་སྟོད་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགག་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པ་མེད། །དེ་ནི་མེད་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན། །རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགོ་བ་ལ། །
 དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར། ། ༡༡༣ །གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་འགོག་ཅི་ན། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡོད་དེ་ལྟར་ནི། །མི་འགོག་ཇི་ལྟར་དེ་མེད་པ། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་འགོག་མི་འགྱུར། ། ༡༡༤ ཞེས་སྟོས་ཏེ། རིགས་པ་འདི་ཡིས་ཚས་སུ་འགོ་བ་གང་ལ་

༡༡། །པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བ་དེ་འདྲ་བ་མེད་ན་འང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་རང་
 མཚན་དེ་དག་ལ་ནི་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་བས་དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སེལ་ངོར་ཡོད་ཅེས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། ཡོད་པར་ཞེན་ནས་སྐྱ་
 འཇུག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་སྐྱག་པ་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་རྒྱན་གྱི་འོ། །ལྷ་པ་རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་རུང་བ་ལ་
 གསུམ། རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མིན་ན་དོན་རྣམས་ཀྱིས། །ཚོས་
 གཅིག་བསྐྱབས་སམ་བཀག་པ་ན། །བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་པ་དང་། །བཀག་འགྱུར་བདག་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡ །ཐ་དད་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན། །བཀག་པ་དང་ནི་བསྐྱབས་པ་བཞིན། །བསྐྱབ་པ་དང་ནི་དགག་པ་དག །ཚོས་ཅན་
 གཅིག་ལ་འདྲ་མི་འགྱུར། ༡༣༢ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྟོའི་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་རང་མཚན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་ཚང་བའི་རྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་གཅིག་གི་

༡༡། །པ་ལྟ་བུ་དང་། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་ལས་ལྷོག་པ་གཞན་བྱས་པ་ལ་བལྟས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དགག་
 སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ཐ་སྟད་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྟོས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་མ་བརྟགས་པར་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་དང་། ཁས་ལེན་
 དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཆོན་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་འབྲས་ཅན་དང་དེ་
 འབྲས་མེད། །དེ་དེ་ལས་ཐ་དད་དོན་གཅིག །ཐ་དད་རྟེན་ཅན་འཕེལ་བ་དང་། །འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པ་ཡི། ༡༣༤ །བསྒྲུབ་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །འབྲེལ་བ་འགའ་ལས་དེ་ལྟར་ཉིད། །མིན་ཀྱང་མཐོང་བས་སྦྱོར་དེས་ན། །དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་འང་ཤེས་
 མ་ཡིན། ༡༣༥ ཅེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་ཐ་སྟད་འབྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཐོབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དེ་མིག་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་ཉན་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཅན་དེ་
 རྒྱ་མ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་མིག་གི་དབང་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མིག་ཤེས་འཕེལ་བ་དང་ཉན་ཤེས་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་

༡༡། །ཁས་སྤངས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཁས་སྤངས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 སངས་རྒྱས་པ་ཚོས་ཅན། གསོན་ལུས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་དོགས་པ་
 བྱི། སྤང་བོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི། །དེས་པར་གྱུབ་ན་གཞན་ལས་ནི། །ལྡོག་གྱུབ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། །མཐོང་མེད་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ། ༡༢༠ །གསལ་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་། །དེ་ཡི་རིགས་སྤྱར་དོན་ཡོད་པས། །མ་མཐོང་བས་འགར་དས་
 མེད་དེ། །མཐོགས་པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་བཞིན། ༡༢༡ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་གཉིས་ལས་གཅིག་བདག་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དེས་པར་གྱུབ་ན་གཞན་བདག་བཅས་ལས་ནི་ལྡོག་པ་
 གྱུབ་དགོས་པ་ལས། ལྡོག་ཚོས་ཅན། བདག་མེད་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་མ་གྱུབ་པར་ཐལ། བདག་བཅས་ལ་མ་གྱུབ་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་སོགས་ལ་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་
 པའི་བདག་མེད་དག་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མེད་དེ་ཡི་རིགས་སྤྱར་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་ལྡོག་ཚོས་

ཅན། ལུས་སོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་བདག་མེད་འགར་ཡང་མེད་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་མཁྲིགས་པ་མཚོན་གྱིས་མི་ཚོད་ན་ཡང་གིང་གི་མཁྲིགས་པ་མཚོན་གྱིས་ཚོད་པ་བཞིན་
 རོ། །གསུམ་པ་ངེས་ན་ལྷོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཡོད་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན། ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་ལ་ལར་དེ་འབྲས་དང་། །བདག་ཏུ་ངེས་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། ༡༤༡ དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། །འདི་ནི་
 ལྷོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ། །ལྷོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟར་ནའང་། །བདག་མེད་པ་ལས་བདག་མི་འགྱུར། ༡༤༢ །གང་གིས་དེ་ནི་ལྷོག་མེད་པ། །ངེས་པར་དངོས་པོས་འདོད་མ་ཡིན།¹⁵ །དཔེར་ན་སློག་སོགས་མཐུན་སློགས་ལས། །ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་མིན་
 ཅེས། ༡༤༣ །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མཐུན་སློགས་ལས། །ལྷོག་མེད་དེ་རྒྱ་རྗེས་འགོ་ཅན། །རྗེས་འགོ་ཅན་མིན་ལྷོག་མིན་ན། །བདག་མེད་མ་ཡིན་བདག་བཅས་མིན།། ༡༤༤ ཅེས་སྒྲིས་ཏེ། སློག་ཚས་ཅན། །བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ཏུ་
 ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ན་བདག་བཅས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་གང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། །བདག་མེད་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཡང་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བུ་རང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལས་
 གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་དགོས་ལ། །བྱོད་དང་བདག་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སློག་འདི་ནི་ལྷོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །འདི་ལ་ལྟ་དབང་སྒྲིས། །བདག་མེད་དང་

༣༡། །དངོས་བརྒྱད་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཞེས་སོ། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེས་ན་ཞེས་རྒྱན་གྱིའོ། །གསོན་ལུས་ལ་བདག་མེད་ལྷོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟར་ན་འང་གསོན་
 ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལ་མེད་པ་ལས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོལ་བ་གང་གིས་གསོན་ལུས་དེ་ནི་བདག་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་ངེས་པར་བདག་དེའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སློག་སོགས་མཐུན་སློགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གལ་ཏེ་ལྷོག་པ་རྒྱང་པ་ཅན་ཡིན་ན་གཏན་ཆོགས་སློག་ལྷན་ཆོས་ཅན། མཐུན་
 སློགས་ལ་རྗེས་འགོ་ཅན་དུ་ཐལ། མཐུན་སློགས་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་འགོ་ཅན་ཡང་མིན། ལྷོག་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན། བདག་བཅས་
 ཀྱང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདག་ལས་ལྷོག་ཀྱང་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་དང་དེ་ངེས་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ། དེ་བདག་སློག་ལ་མི་རིགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་གང་གིས་རང་བདག་ཉིད། །གང་མེད་མི་འབྱུང་ཅན་འགྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལྷོག་བྱེད་དེ། །འཇུག་པ་ན་ཡང་འཇུག་བྱེད་དེ། ༣༢༥ །མེད་ན་མི་འབྱུང་དེ་ཡང་ནི། །སྦྱབ་པར་བྱེད་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན། །

འབྲས་བུ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ། །དེ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད། ། ༡༩༡ ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ། བྱེད་བདག་སྟོག་ལ་ལྟོག་པ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་བདེན་ཏེ། རྟགས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཆོས་གང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་
 གང་མེད་ན་རྟགས་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་དེ་ལོག་ན་རྟགས་དེ་ཉིད་ལྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་དེ་འཇུག་པ་ན་ཡང་རྟགས་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། རྟགས་ཆོས་དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བ་དེ་ཡང་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མ་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་མཐོང་ན་རྒྱ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་མ་མཐོང་ན་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཆོད་མ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་བདག་སྟོག་ལ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། དེ་བྱུང་འབྲེལ་མི་རིགས་པ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་
 བ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མེད་ཕྱིར། དོན་གཞན་རྟོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་མེད་པ་ན། །དེ་དག་མེད་པ་མི་སྲིད་ཕྱིར། ༡༩༢ །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་རྣམས། །རྒྱ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །
 དེ་དག་མེད་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་། །ཇི་ལྟར་དེས་བསྐྱེད་རང་བཞིན་ཡིན། ༡༩༣ །ཆོགས་པའི་རུས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། །དངོས་རྣམས་སྣ་ཆོགས་ངོ་བོ་ཉིད། །གལ་ཏེ་ཐ་དད་བྱེད་མིན་ན། །འགྲོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ། ༡༩༤ །ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ།

༡༡། །སྒོག་ལྷན་ཆོས་ཅན། །བྱོད་ལས་གསོན་ལུས་ལ་དོན་གཞན་བདག་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྒོག་དེ་ཡོད་ན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྐྱབ་པའི་མཐུན་སྒོགས་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །བདག་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པས་སྒོག་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་དེ་དག་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། །བདག་དེ་དག་རྒྱར་མེད་པར་གཞན་ལས་འབྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བདག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་རྣམས་རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྣམས་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྒྱ་ཆོགས་པའི་ནུས་པ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་ཆོགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་རྣམས་རྒྱ་ཐ་དད་ཀྱི་བྱེད་པ་མིན་ན་འབྲས་བུར་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། །འདི་ཐ་དད་བྱེད་ཐ་དད་
 བྱེད། །མིན་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཉམས། །གཅིག་ནི་རང་བཞིན་དུ་མ་ནི། །མེ་དང་མེ་མིན་རང་བཞིན་གཉིས། ༡༥༡ །དེས་ན་གཞན་ན་དེས་བསྐྱེད་པས།¹⁶ །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དེ་ཉིད། །དེ་བསྐྱེད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དེ་ལས་ཇི་
 ལྟར་འབྱུང་། ༡༥༢ །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག །ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད། །དེས་ན་རང་བཞིན་མཐོང་བ་བཞིན། །འབྲས་མཐོང་ན་ཡང་དེ་རྟོགས་འགྱུར། ༡༥༣ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་མ་ངེས་ཏེ།

མེ་དང་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་གཅིག་པུ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། དུ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་མིན་པའི་མེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མེ་ལས་བྱུང་བ་དང་མེ་མིན་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན། བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། བརྒྱ་བྱེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་སྐྱེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དེ་ནི་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་མེ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་ལས་ཚུན་མི་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་མེའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དུ་བ་མཐོང་ན་ཡང་ལ་མེ་ལྟན་དུ་ཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་མ་བཟོད་ནས་སྒྲུས་པ། རྒྱ་དང་འོ་མ་རུལ་འགྱུར་བཞིན། །དུ་མ་ལས་གཅིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱ་དང་འོ་མ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རུལ་བ་གཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།

༣༡། །བཤད་པ། གཤེར་རྒྱས་གང་ལས་རུལ་འགྱུར་ཏེ། །གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཉིད་ཅི་འདི་ནི། ༣༥༣ །ཐ་དད་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དམ། །ཐ་དད་གཤེར་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་གཅིག་ཅེས་བརྗོད།¹⁷ ༣༥༥ །དེ་བཞིན་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི། །རྟོན་ཡིན་དེས་ནི་དུ་བསྐྱེད་པ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན། ༣༥༦ །མེར་ཤེས་ཡན་ལག་གཞན་ལ་ནི། །བལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །དུ་བ་དེ་ལས་འབྱུལ་མེད་ཅན། །དེ་ལྟར་འབྲས་གཞན་དེ་ལྟར་གྱུ་བ།¹⁸ ༣༥༧ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྩ་དང་འོ་མ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཅན། །འབྲས་བུ་རུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཤེར་བར་རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱས་པ་གང་ལས་རུལ་བ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་རྩ་དང་འོ་མ་འདི་ནི་རྩ་མ་ཐ་དད་ཡིན་ན་རིགས་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཐད་དམ་སྟེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་དད་ན་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩ་དང་འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་མཆོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་དེ། གཤེར་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་ཅན་དང་

ག་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་མེ་མིན་ལས་ལོག་པར་འདྲ་བའི་ཆ་གང་གིས་ནི་མེར་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེ་བའི་རྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མེ་དེས་ནི་དུ་བ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་དུ་བའི་རྟོགས་ལས་མེ་
 ཅོམ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་དེ་ནི་མེ་དེ་ལ་འབྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བྱུང་གིང་ལ་བལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འབྱུལ་བ་དེ་ལྟར་
 འབྲས་བུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་རང་གི་རྒྱ་ལ་མི་འབྱུལ་བར་གྱུ་བ་བོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དུ་བ་བྱུང་གིང་འགྱུར་བ་ཡི། །ཡན་ལག་རྟོན་ལ་མེར་འཛོག་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་མེ་མིན་དེ་དུ་མིན། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་མེད་
 དེ་ཉིད། །༡༥༥ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་མེ་མིན་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོའི་རྣམས་དེ་དུ་བ་མིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བོ་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དུ་བ་དང་བྱུང་གིང་གི་
 འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྟོན་བྱུང་གིང་སྒྲེག་བྱེད་ལ་མེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་རིགས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་རྒྱ་ལ་བལྟོས་པས། །རང་བཞིན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར། །ཤེས་བྱ་འཛོག་
 དང་བྱས་པ་ཉིད། །གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་བཞིན་ནོ། །༡༥༦ ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བདག་དང་སྒྲོག་གཉིས་ལ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྱུ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་ཚེས་གྱི་

༣༡། །བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བསྟོས་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་གཤམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིག་པ་དང་བྱས་པ་བདག་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་གོང་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ལེའུར་ངི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི། ལྷོག་ཅན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་བརྗོད་
 མཛད་ལས། །གཏན་ཆེགས་མིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིས། །ཚུལ་འདིས་ཐམས་ཅད་དཔག་པར་བྱ། ། ༣༠ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེར་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མཉན་བྱ་དཔེར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་
 ལས། ལྷོག་ལྡན་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་འདིས་ཆོས་ཅན། ལྷོག་པ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུལ་བར་དཔག་པར་བྱ་
 གྱེ། མཉན་བྱ་དང་ལྷོག་ལྡན་གཉིས་ལྷོག་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །རྗེས་འགོ་རྒྱུད་པ་ཅན་ཡང་འགའ་ཞིག་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འགོ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་རྩོད་ཅིང་དགག་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མི་

༣༡། །བུམ་སོགས་ལ་སྟོག་སོགས་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བདག་མེད་པ་ཡིན་པས་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོག་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དག་ཚེས་ཅན། མེད་ངེས་བསྐྱབ་
 པ་ལ་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་དོན་ལ་མི་དམིགས་པ་དེ་དགོས་སོ་ཞེས་བལྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལའང་སྐྱེས་བུ་སྟེ་བདག་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་སྟོག་སོགས་བདག་མེད་ལས་ལྟོག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་སྟོག་ལྟན་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པས་སོ། །སྟེ་ཞིག་གིས་བཤད་ཅེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཅེས་རྒྱན་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ཐམས་ཅད་
 མི་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་གཅོད་ཅུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། བཤད་པ། འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ། །ཁས་སྤངས་མེད་པར་དགག་པ་
 ཉིད། སྐྱབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །^{༢༤} ཞེས་སྟོས་ཏེ། རྒྱ་དང་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་ཚེས་ཅན། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཚེས་ཅན་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་
 པ་ཅན་དགག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། སྔ་མ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་གིས་ནི་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འང་གི་སྐྱ་ནི་ཚེས་ཅན་དངོས་མེད་དུ་མ་བཟད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞི། སྟོབ་དཔོན་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་བཞེད་པར་བསྟན་པ། དེ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དངོས། རྩོད་པ་སྤང་བའོ།²⁰ །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཡོད་པ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་བྱིར་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་བྱིར། །མི་དམིགས་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན། ། ༡༤༣ ཅེས་སྟོས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་
 བྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཅིག་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་པར་
 དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་པའི་ཐ་སྟངས་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་འགོད་པར་བཞེད་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དེ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཡུལ་མེད་བྱིར་དེར་ཡུལ་ཅན་ནི། །ཤེས་བརྗོད་ཐེ་ཚོམ་འགོག་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་སྤྲེག་པར་བྱེད་མིན་བྱིར། །མི་མ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་བཞིན། ། ༡༤༤ །དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་
 ནི། །མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེའི། །རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཤེས་གྲུབ། ། ༡༤༥ །སྤང་བ་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས། །བྱ་བའི་ཐ་སྟངས་འདི་གྲུབ་པས། །དེ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་ནི། །སྟོ་སྐྱ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ། ། ༡༤༦ །

༡༡། །ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་སྒོངས་པས་འདིར། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་པས།²¹ །གྲུབ་པ་དང་ནི་ཚོས་མཐུན་ལས། །བར་དུན་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། ༡༤༥ །རི་ལྟར་མཐོང་དང་མ་མཐོང་ལས། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་སྒྲུབ་བཞིན། །
 དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་སོགས་སྒྲ། །ཐ་སྙད་དོན་དུ་བཞོད་པ་ཡིན།། ༡༤༦ །ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཡུལ་བུམ་པ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་ས་སྟོགས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་ཤེས་པ་
 དང་བརྗོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་སྟོ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། །བུམ་འཛིན་ཚད་མའི་ཡུལ་མེད་པའི་བྱིར། །དབེར་ན་སྟེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དམར་འབར་བ་འདི་ནི་སྟེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མེ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས། །ས་སྟོགས་སུ་བུམ་པ་མ་
 དམིགས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱིས་དམིགས་རུང་དུ་བུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་ཤེས་པ་དོན་མཐུན་གྲུབ་བོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནམ། །རི་ལྟར་
 དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་རུང་ཞེ་ན། །བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་བུམ་པ་སྒྲ་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་ལས་ནི་ས་སྟོགས་སུ་སྒྲ་རུང་བུམ་པ་མེད་པའི་

༣༡། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་སྟོགས་ཚེས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་བརྗོད་མ་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་
 ལས་འབྲས་བུ་བསྐྱབས་པས་ན་རང་བཞིན་རྟགས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྟེང་། འདི་ནི་རྣམ་པར་བཞག་འཛིག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། མི་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་ཚུལ།
 མི་དམིགས་པ་རང་གིས་གྲུབ། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས། །འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ།²² །མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་ཅན་གྱི། །སྒོ་ནི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ན་ལ། །སྟོང་བ་བྱུང་
 བར་ཅན་ཉིད་ལས། །རྟོན་རྣམས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་རྟོགས། །དེ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྟོང་ནི། །འདི་ནི་ཐ་དད་སྒོ་རྒྱ་ཡིན། ན་ལ། ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་འདུས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་གཅིག་ཏུ་མ་འབྲེལ་
 བའི་སྟེང་། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་དང་བོང་བུའི་རྩ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོང་བ་བྱུང་བར་ཅན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་ས་སྟོགས་སུ་སྤང་བུང་གི་རྟོན་
 བུམ་པ་རྣམས་དམིགས་པའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་རྟོགས་ཏེ། གཅིག་བུམ་པས་དག་པའི་ས་སྟོགས་དམིགས་པར་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ལས་ས་སྟོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ། འདིར་བུམ་པ་འདི་ནི་མ་

དམིགས་སོ་ཞེས་ཏྲོགས་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པ་དང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་སྟོ་འདི་གཉིས་ཐ་དད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་དམིགས་པ་རང་གིས་གྲུབ་པ་ནི། དེ་བྱིར་སྟོ་དབྱེ་རང་ཉིད་ལས། གྲུབ་འགྱུར་དེ་དག་གིས་དེའི་དོན། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐུག་མེད་བྱིར། །འགའ་ཡང་ཐ་དད་འགྱུབ་མི་འགྱུར། ། ༡༡༣ ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་སྟོའི་དབྱེ་བ་ནི་སྟོ་རང་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་རིག་གིས་སྤྱོད་པའི་བྱིར། སྟོའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་སྟོ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བའི་དོན་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་འང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ན། དེ་ལ་ཡང་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་སྟོ་དང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་བྱིར། རང་བཞིན་བྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་ལས། གཞན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་དེ་མ་དམིགས་པ་ཡང་། །དེ་ལས་བྱད་པར་ཅན་དམིགས་ཉིད། ། ༡༡༤ ཅེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་ཡང་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་དེ་མ་དམིགས་པའི་སྟོ་དེ་ཡང་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་བྱད་པར་ཅན་ས་

༡༡། །ཕྱོགས་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱུང་པར་ཅན་མཐོང་ཞིང་མྱོང་བ་ལས་གཞན་ལུམ་པ་བསལ་བ་ནི་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི། །རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལས་ཁྱོགས་པས། །རང་ཉིད་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཅན། །དེ་མེད་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན། ༡༡༥ །གཞན་དུ་དོན་གྱི་མེད་པ་ཉིད། །མ་དམིགས་པ་ལས་ཁྱོགས་པར་འགྱུར། །
 གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུག་མེད་འགྱུར། ༡༡༦ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེས་ན་སྣང་རུང་ལུམ་པ་ཆོད་མས་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྣང་རུང་གི་ཐ་སྣང་འཇུག་པ་
 ཅན་གྱི་ལུམ་པ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ལས་ཁྱོགས་པས་སོ། །དག་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཐུག་པ་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་སུ་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ལུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ལུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལས་ཁྱོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱོགས་གཞན་གྱིས་ལུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་
 དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ནི། མི་སྣང་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །གཞན་དུ་བཞག་པ་འགོག་འགྱུར་དཔེར། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི། །

ནམ་རྟོག་ལ་སོགས་མི་འགྲུབ་བཞིན། ༡༣༡ །འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་འདི་ནི། །ལྷོག་པ་བསྐྱབ་པར་རྣམ་མ་ཡིན། །ངེས་པར་བསྐྱབ་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་ལས། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན།། ༡༣༢ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་
 ཤ་བ་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཞག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་སྒྲུང་བ་སྟེ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ངེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་མ་དམིགས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ངེས་ན་ཤ་བ་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞིར་ཤ་བ་ཡོད་པ་
 ལས་ལྷོག་པའི་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེར་ཤ་བ་ཡོད་མེད་གང་གི་ཡང་འབྲས་བུ་ངེས་མེད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤར་མ་དམིགས་པས་མེད་ངེས་བསྐྱབ་རྣམ་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་མི་སྒྲུང་བ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ལས་དང་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་གི་དགག་བྱ་མེད་པར་ངེས་པར་
 བསྐྱབ་རྣམ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ། ཆོད་མས་གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སྦྱོར་བ་

༣༡། །དག་ལ་དེའི། །རང་གི་ངོ་བོ་སྒྱུར་བའམ། །དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ངོ་བོ་དེ། །ཡོད་ན་ཡོད་པས་མེད་ཕྱིར་རམ། ༣༡༩ །ཕན་ཚུན་ཐ་དད་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟན་དངོས་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན། །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཕྱོགས་ཚས་ཅན་གྱི་
 རབ་དབྱེར་འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མི་སྟོན་ཅེ་ན། །སྒྲུང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་རང་གི་སྒྱུར་བ་དག་ལ་ཚས་ཅན། །གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། །མ་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་འབྲེལ་བླ་མ་
 དམིགས་པ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བའམ། །རང་གི་དགག་བྱའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྒྱུར་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འགལ་དམིགས་གྱི་རྟགས་གྱི་མཚན་གཞི་ནི་གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་པ་ན་མེ་
 སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་གྲང་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ནས་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན་བརྟན་དངོས་དེ་རྟག་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མས་
 གཞོད་འགལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །དངོས་དང་། རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་ཕྱིར་ཡང་། །ངེས་འགྱུར་དང་ནི་བཟློས་བཅས་བཞིན། ༣༢༠ །ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །ཡང་གྱུབ་ཅུ་ནས་འཇིག་
 ངེས་སུ་གྱུར་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་བཟློས་བཅས་ཚས་ཅན། །འགལ་བར་ངེས་པ་མ་དམིགས་པ་ལ་བཟློས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞིན་

རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ལ་བཞི། བཟློས་བཅས་ངེས་པར་མི་འཐད། བཟློས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འཐད། དངོས་པོ་མིན་པ་སྤང་། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེས་ཉེ་བར་ནི། །གདོན་མི་བ་བར་ག་
 ལ་ཡོད། །དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཡིན་ན། །བརྒྱད་པའི་དྲུབ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ༣༥༡ །གལ་ཏེ་རྒྱ་ངེས་འཇིག་པ་གཞན། །བསྐྱེད་པས་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཇིག་པ་ཡི། །དང་དུ་བསྐྱེད་ན་ཅི་ཞིག་འགྱུར། ༣༥༢ །དེ་ནི་བདག་ཉིད་
 གྲུབ་འགྱུར་ན། །བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་གང་། །བདག་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་མིན་ན། །དེ་ཡི་བཟློས་བྱ་གང་ཅི་ཞིག་། ༣༥༣ ཅེས་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བཟློས་ནས་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་གདོན་
 མི་བ་བར་འཇིག་ངེས་སུ་ག་ལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དེ་དངོས་པོ་བྱམ་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྒྱད་པའི་དྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ངེས་འཇིག་པ་
 གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་པས་དེས་བྱམ་པ་དེ་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་འཇིག་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ན་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བྱམ་པའི་འཇིག་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཅུ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་འགྱུར་ན་བྱམ་པ་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དོན་

༡༡། །གཞན་གང་ཞིག་ཡོད་ལ། བདག་ཉིད་འཇིག་པ་ལ་ཡན་འདོགས་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བུམ་པའི་འཇིག་པ་དེའི་བལྟོས་བྱ་རྒྱ་དོན་གཞན་གང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 བལྟོས་མེད་མ་ངེས་པར་མི་འབྲད་པ་ནི། བལྟོས་མེད་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ནི། །དེ་ལྟར་མིན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །དཔེར་ན་དེ་ཉིད་འཇིག་ཀ་མར། །སྔོན་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་བཞིན།། ༣༤ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་
 ཅན། ནམ་ཡང་ནི་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱུང་བ་ཅིག་སྔོན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མར་མེ་དེ་ཉིད་འཇིག་ཀ་མར་
 བྱུང་བ་ཅིག་སྔོན་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་སྤང་བ་ནི། བལྟོས་པ་མེད་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །དངོས་པོ་ཡོད་མིན་འགྱུར་ཞེ་ན། །དེ་ལྟར་གྱུར་དེ་དངོས་ཉིད་ཡིན། །དངོས་མེད་དེ་ལྟར་ཅི་
 ལྟར་འགྱུར།། ༣༥ །ཞེས་སྟོས་ཏེ། བུམ་པ་འཇིག་པ་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་ན་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་སྔོན་པ་མེད་པར་འཇིག་པ་
 དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ན་བུམ་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྔོན་པར་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར། བཞི་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་དག་དེ་ཡོད་གཞན་

༣༡། །མེད་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན། སློ་ཆུང་རྣམས་འདིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཇི་ལྟར་ལྟན། བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་འདིའི་
 རིགས་པ་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྟན་ན་ལེ་ལོ་ཅན་དག་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས། དེས་ན་སྟིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕལ་ཆེར་མཆུངས་པར་ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ཏེ་སྤྲོད་
 ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མི་རྟོགས་པ་ཅན་ཕྱོགས་སྤང་གི་དགོངས་དོན་ཁོ་བོས་བཀྲལ་བའི་གཞུང་འདིའི་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་
 ཐིམ་ཞིང་རྒྱབ་པར་གྱུར་པ་ལས་གཞན་གྱི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཅེས་རང་གི་སློབ་མ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློ་རུས་ལ་ཐུགས་ཆད་པའི་གསུང་དུ་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་
 རྟོགས་ན་ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་མཁས་ལྟ་བུ་རན་པའི་ཆང་ཆིང་བསྐྱེད་པ། །འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །གཞུང་ལུགས་ཉིན་བྱེད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 ལྟན་སློ་རན་ཉིད་སྤྲོད་འཛིགས་པ་སྤངས། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སློ་མིག་རྣམ་དག་མཁས་པའི་བསྟོ་རྒྱས་བྱེད་ཡིན། ། ༣༢ ། ཞེས་སློས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་

༣༡། །པའི་བྱ་བ་ལ། དང་པོར་སྐྱར་བ་པོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་ལྷ་ཏི་བློ་བློ་ཞེས་དཔལ་རབ་འབྱོར་ཞི་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་མ་དགེ་སྤྱོད་དགེ་བའི་སློ་བློས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། བར་དུ་
 བོད་བཙན་པོ་མའི་དབང་ལྷུག་དབང་སྒེའི་བཀའ་བསྐྱལ་ནས། །ཁ་ཆེའི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཡུལ་འཁོར་ལོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་གྲགས་པའི་འདབས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 ཞིང་ཞེས་བྱ་བར་ཁ་ཆེའི་པ་རྒྱུ་ཏ་ཆེན་པོ་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་དགེ་སྤྱོད་སློ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་ཅིང་། དུས་ཕྱིས་མཁས་པ་བསོད་སྟོམས་པ་ཆེན་པོ་བུ་ཀྱ་བློ་ལྷ་ཏ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པ་རྒྱུ་ཏ་ས་ལེགས་པར་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ཞེས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀམ་པ་སྐྱ་ཕྱེང་བདུན་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་
 པའི་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ཆོད་མ་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་དང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱས་པ་ཆོད་མ་རྣམ་འགྲེལ། འབྲིང་པོ་རྣམ་ངེས། བསྐྱུས་པ་རིགས་
 ཐིགས་ཏེ། ལུས་ལྷ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དང་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཀྲལ་བ་དང་། མ་ཟད་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་པོ་སློ་རྣམ་གཉིས། རྒྱན་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སོ་

སོར་བཀོད་པར་མཛད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཚད་མའི་སྒོལ་བྱེད་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏ་ཡི་ཚད་མ་རིགས་གཏེར་དང་། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཐེང་གཉིས་པ་ཀམ་པ་གྲིའི་གསུང་ཚད་མ་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་བཅས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་རྣམས་སྤྱི་དོན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་རྣམ་དཔྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་གིང་། རང་ལུགས་འབྱར་དུ་ཐོན་པ། ཞལ་གསལ། གོ་བདེ་བར་བཞུགས་མོད། དཔེ་ཆ་བ་ལས་དང་པོ་པ་སྤྱེགས་བམ་
 མཛལ་བས་འཛིགས་ནས་སྒྲོབས་པ་ཞུམ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཞིང་འཇུག་པར་བདེ་བའི་ཆེད། ཕན་ཁྱ་འགྲུ་སྤྱལ་མིང་པས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཚོག་གི་གསུང་སོར་བཞག་ཐོག་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 ཚིག་འགྲེལ་དང་སྤྱི་དོན་གཉིས་ཁོ་ན་བྱར་བཀོལ་གྱིས། སྤར་བསྐྱོན་ཞུས་པ་འདིས། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་པ་ལགས་
 སོ།། །། (ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ་འདི་ཉིད་ཡསྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དགྲུང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྱན་ནས། གནས་མཚོག་སྟག་མོ་ལས་
 སྤྱིན་ཁྱ་འགྲུ་བཀྲ་གིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོར། སྤྱི་ལྷ་༥ ཚེས་༡༧ ནས། སྤྱི་ལྷ་༩ ཚེས་༡༥ བར། ཚེས་ཕུན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་གསུངས་ནས་བྲིད་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྩལ་བའོ། །དེ་ཡང་རེས་གཟའ་མིག་དམར་དང་ལུང་ལུང་སྤོན་པ་རྣམས་ལའོ།།)

ཨ་མ་ལུ་པ་	༡༡། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞན་དོན་ལེའུའི་བྱར་མཆན།	6. སྡེ་དགེར། གཞན་འཛིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ།།	12. རྒྱ་དཔེར་སྟོ་ཀ་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྟེན་གསུམ་དུ་བསྒྱུར།
བརྒྱ་དྲུག་བྱེད།	1. སྡེ་དགེར། དེས་ན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས།།	7. སྡེ་དགེར། རྒྱས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་ན་འདི།།	13. ས་བཅད་འདི་ཚད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོའི་ནང་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྩ་འགྲེལ་གང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཡོད་གསལ་ཁ་མེད་པས་དབྱུང་།
གཞན་དོན།	2. སྡེ་དགེར། ཚད་ཡིན་དེ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དག།	8. སྡེ་དགེར། གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་ཕྱིར་རོ།།	14. སྡེ་དགེར། རྟོག་སོགས་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ མཐོང་ན། །ཡོད་མེད་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཆོག་རྟེན་པ་
	3. སྡེ་དགེར། ཆོག་གིས་དེ་ཡི་མཆན་ཉིད་བཞི།།	9. སྡེ་དགེར། དེའི་ཕྱིར་དངོས་དེས་མེད་བརྟུན། །སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ རྣམས་ཀྱི།།	གསུམ་ལས་མིན་འདུག
	4. སྡེ་དགེར། རྒྱོན་ཡིན་དེ་གཞན་བྱས་ལའང་མཆུངས།།	10. སྡེ་དགེར། རང་ཉིད་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མིན།།	15. སྡེ་དགེར། དེས་པར་དངོས་པོར་འདོད་མ་ཡིན།།
	5. སྡེ་དགེར། རྟོགས་མཆན་ཕྱི་རོལ་དོན་ཅན་ཡིན།།	11. སྡེ་དགེར། སྤར་དེས་བཟུང་ན་དེ་ཡིས་ནི།།	

